

2017 YILI
YILLIK İŞLEM BÜLTENİ
ve
FİYAT ENDEKSİ

İÇİNDEKİLER

<i>SUNUŞ</i>	1
<i>TARİHÇE</i>	3
<i>MECLİS BAŞKANI VE MECLİS BAŞKANLIK DİVANI</i>	5
<i>YÖNETİM KURULU BAŞKANI VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ</i>	6
<i>MESLEK GRUPLARI</i>	10
<i>YILLARA GÖRE ÜYE SAYILARI</i>	11
<i>ORGANİZASYON ŞEMASI</i>	13
<i>2018 YILINA GİRERKEN TÜRKİYE VE DÜNYADA YAŞANAN EKONOMİK GELİŞMELER</i>	14
<i>HUBUBAT ÜRETİM VE TİCARETİ ÖNGÖRÜLERİ (2017-2018)</i>	33
<i>DÜNYA GIDA FİYATLARI</i>	37
<i>DÜNYA REKOLTESİ</i>	43
<i>TÜRKİYE REKOLTESİ</i>	46
<i>KAYIT ÜCRETİ, AİDAT, HİZMET ÜCRETLERİ VE BELGE BEDELLERİ</i>	64
<i>KOTASYON LİSTESİ</i>	67
<i>FİRE ORANLARI</i>	71
<i>TESCİL İŞLEMLERİ</i>	111
<i>İTHALAT</i>	140
<i>SATIŞ SALONU İŞLEMLERİ</i>	139
<i>LABORATUVAR HİZMETLERİ</i>	149

SUNUŞ

Değerli Üyemiz;

Türkiye ve dünyadaki gelişmeleri sağlıklı bir şekilde takip edebilmek siz üyelerimizin yatırımlarına yön verebilmeleri için çok önemli bir konudur. Geçmiş yıllardaki ekonomik faaliyetlerin rakamsal olarak sonuçlarının görülmesi ve gelecek ile ilgili projeksiyonlar hakkında bilgi sahibi olunması üyelerimizin ticari karar alma süreçlerinde büyük bir fonksiyon üstlenmektedir.

İstanbul Ticaret Borsası olarak, bir yandan üyelerimizin piyasadaki fiyat ve miktar hareketlerini takip etmelerini sağlarken diğer yandan gıda, tarım ve hayvancılık konularında yerel ve küresel gelişmelerden kendilerini haberdar etmenin en önemli vazifelerimizden biri olduğunu biliyoruz. Bu kapsamda Borsamızın kurulduğu 1924 yılından bu yana fiyat bültenlerimiz, düzenli olarak yayımladığımız kapsamlı istatistikler ve raporlar ile üyelerimizin karar verme ve politika oluşturma süreçlerine katkıda bulunuyoruz.

Sizlere sunmuş olduğumuz 2017 Yıllık İşlem Bülteni ve Fiyat Endeksi, Türkiye ve Dünya ekonomisinde 2017 yılında meydana gelen gelişmeler ve 2018 yılından beklentilerimiz ile gıda tarım ve hayvancılık piyasaları ile ilgili ayrıntılı verileri bulabileceksiniz. Ayrıca Borsamızda tescil edilen ürünlerle ilgili dönemsel olarak hazırlanan fiyat ve miktar bilgileri ile Canlı Hayvan Borsası İşlem Salonumuzda gerçekleşen alım satım bilgilerine de ulaşabilirsiniz.

Bu vesile ile üyelerimize işlerinin bereketli olmasını diliyor ve bu kitapçığın hazırlanmasına özverili çalışmaları ile katkıda bulunan borsamız personeline teşekkürlerimi sunuyorum.

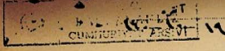
Saygılarımla.

Ali Kopuz
Yönetim Kurulu Başkanı

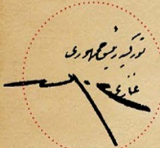
کیره بئوریه

باش دکالت
بلم علدوس مدونی
عدد

وزاره

استانولده لسانیه لزوم کورین زهره کوریه لیمه عمارت و سانیه اوزسور عمارت کئی لوزمه نکل مفلون لیمه لوزمه لوزمه
جهت کوریه عمارت دکالت عهدیه سنک ۱۹ سنه ۱۹۲۴ قاجی و عمارت عهدیه سنه ۱۹۲۴، لوزمه لوزمه لوزمه لوزمه لوزمه لوزمه
وزیر ایدو نعلی سار - صدیک ۱۹ لوزمه لوزمه لوزمه لوزمه لوزمه لوزمه

مصادیق لیمه
مصادیق لیمه
مصادیق لیمه
مصادیق لیمه
مصادیق لیمه
مصادیق لیمه
مصادیق لیمه
مصادیق لیمه
مصادیق لیمه
مصادیق لیمه

جواب اوله ۱۹۲۴، جواب اوله ۱۹۲۴، جواب اوله ۱۹۲۴، جواب اوله ۱۹۲۴، جواب اوله ۱۹۲۴، جواب اوله ۱۹۲۴، جواب اوله ۱۹۲۴، جواب اوله ۱۹۲۴، جواب اوله ۱۹۲۴، جواب اوله ۱۹۲۴

Kararname

İstanbul'da kışadına lüzum görülen zahire borsası için Ticaret ve Sanayi Odası ile Ticaret Birliği tarafından tanzim kılınıp bit-tetik (tetkik ile) muvafık olduğu bahisle kabulü Ticaret Vekaleti Celilesinin 19 Teşrinievvel 1340/19 Ekim 1924 tarihli ve Ticaret Müdüriyet-i Umumiyesi 48620 numaralı tezkiresiyle teklif olunan bervech-i bâlâ (yukarıda gösterilen) talimatname Vekiller Heyetininin 19/10/1340 (1924) tarihli içtimasında kabul edilmiştir.

Türkiye Reis-i Curnhuru Gazi Mustafa Kemal (imza)

Başvekil ve Hariciye Vekili İsmet (imza) • Müdafaa-i Milliye Vekili (imza) • Adliye Vekili (imza) • Dahiliye Vekili (imza) • Maliye Vekili (imza) • Maarif Vekil (imza) • Nafia Vekili (imza) • Ziraat Vekili (imza) • Ticaret Vekili (imza) • Sihhiye ve Muavenet-i İctimaiye Vekili (imza) • Mübadele İmar ve İskan Vekili (imza)

Zahire Borsası'nın kurulması anlamına gelen 19 Ekim 1924 tarihli kararname, Gazi Mustafa Kemal imzası taşıyordu.

◀ 19 Ekim 1924 tarihli Vekiller Heyeti Kararnamesiyle İstanbul Ticaret ve Zahire Borsası resmen kurulmuş oldu (yanda).

TARİHÇE

İstanbul Ticaret Borsası'nın kuruluşu, ilk olarak 1880 yılında gündeme geldi. Ne var ki çeşitli nedenlerle bu kuruluş uzun süre gerçekleşmedi. O tarihte İstanbul'da ticaret borsası kurma görevi Dersaadet Ticaret ve Sanayi Odası'na verilmişti, bunun için gerekli yasal dayanak da 1886 tarihli Umum Borsalar Nizamnamesi'yle sağlanmıştı. Borsa'nın kurulmasının gecikmesi, çoğunlukla o dönem İstanbul'un iâşesini sağlayan zengin tüccarların kendi işlerine çomak sokacak bir kurum istememesine bağlanır. İstanbul Ticaret Borsası, bu gelişmeler ve daha sonra araya giren savaşlar sebebiyle Osmanlı döneminde açılmadı. Cumhuriyet devrinde ise Denizli mebuslarının önerisi üzerine konu tekrar gündeme geldi ve 19 Ekim 1924 tarihinde İstanbul Ticaret ve Zahire Borsası adıyla resmen kuruldu.

Borsa, 6 Aralık 1924-25 Ocak 1925 tarihleri arasında çalışmalarını Dersaadet Ticaret ve Sanayi Odası binasında sürdürdü. Daha sonra Karaköy semtinde bulunan Mahmudiye Han'a taşındı. Resmi açılışını da bu binada, 21 Şubat 1925 tarihinde yaptı. Açılış sonrası, Borsa kalıcı mekân arayışına girdi ve 24 Mayıs 1925 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla Eminönü'ndeki Hamidiye Medresesi'ni kiraladı. Hamidiye Medresesi'nin mülkiyeti, 95 bin lira karşılığında, Borsa binası olarak kullanılmak üzere Dersaadet Ticaret ve Sanayi Odası'na verildi. 1950 yılında borsalara gayrimenkul edinme yetkisinin verilmesiyle bu bina 11 Ağustos 1950 tarihinde İstanbul Ticaret Borsası'nın mülkiyetine geçti.

İstanbul'da gıda ve tekstil hammaddelerini tahlil edebilecek modern bir laboratuvar bulunmaması nedeniyle bu ihtiyacı karşılamak üzere 1925 yılında Borsa bünyesinde bir laboratuvar kuruldu. Borsa laboratuvarında kimyevi tahliller, hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve un analizleri, yapağı ve pamuk analizleri ve yabancı madde analizleri yapıyordu.

İstanbul Ticaret ve Zahire Borsası'nın faaliyete geçmesiyle birlikte piyasadaki zahire ve hububat fiyatları sağlıklı bir şekilde belirlenmeye başlandı. İstanbul Belediyesinin geçmişte ticaret ve sanayi odası kanalıyla piyasa tüccarlarından aldığı bilgilerle narh tespiti yapması piyasada çeşitli spekülasyonlara yol açıyor ve güvenilir bulunmuyordu. Borsa kurulduktan sonra narh tespitinin borsadan alınan güvenilir ve gerçek verilerle yapılmasıyla esnaf ve tüketicilerin mağduriyeti giderilmiş oldu.

Ticaret Borsası'nın laboratuvarı ile birlikte faaliyete geçmesinden sonra zahire ve un fiyatları günlük olarak borsada ilan edilmeye başlandı. Ayrıca yayımlanan fiyat bültenleri tüm Türkiye ve yurtdışına gönderiliyor, bültenlerde bulunan istihbarat raporları ile üreticiler ve ticaret erbabı Türkiye

ve dünya piyasasındaki değişikliklerden haberdar ediliyordu. Bu bilgiler günlük olarak radyolardan da duyuruluyordu.

İstanbul Ticaret Borsası haricinde İstanbul'da yine Borsanın gayretleriyle kurulmuş olan İstanbul Hayvan Borsası da hizmet vermekteydi. Kasaplık hayvan alışverişini tanzim etmek üzere Karaağaç'ta 13 Şubat 1929 tarihinde kurulmuş olan İstanbul Hayvan Borsası, 1943 yılında yürürlüğe giren 4355 sayılı Odalar ve Borsalar Kanunu'yla 1943 Ekim ayından itibaren İstanbul Ticaret Borsası'na devredildi.

1954 yılına kadar çalışmalarını Karaağaç'ta sürdüren Canlı Hayvan Borsası, bu tarihten sonra Sütlüce'de inşa edilen tesislerinde hizmet vermeye başladı.

1988 yılında ise Haliç temizleme ve imar projesi başlayınca buradaki İstanbul Büyükşehir Belediye Mezbahası'nın Tuzla / Aydınlıky'e taşınmasına karar verildi. İstanbul Ticaret Borsası Canlı Hayvan Et Borsası tesisleri, 26 Ocak 1989 tarihinde Tuzla Aydınlıky'e taşındı.

İstanbul Ticaret Borsası 1926 yılından bu yana Eminönünde bulunan Hamidiye Medresesi'nde hizmet vermeyi sürdürmektedir. Borsa Merkez binası, 2671 m² alan üzerinde 256 m² satış salonu ve etrafında 10 tanesi Borsa Ajanlarına tahsis edilmiş ofis, toplantı salonları ve laboratuvarдан oluşmaktadır.

İstanbul Ticaret Borsası Canlı Hayvan Borsası tesisleri, 132 dönüm arazi üzerinde 25.680 m² kapalı alanda hizmet vermektedir. Tesis 15.000 adet küçükbaş, 1.500 adet büyükbaş hayvan kapasitesine sahiptir. İstanbul Ticaret Borsası Canlı Hayvan Borsası, Türkiye ve Avrupa'nın en modern ve en büyük hayvan pazarı özelliğini taşımaktadır.

1925 yılında ye sayısı 150 olan İstanbul Ticaret Borsası, bugün 10 bini aşkın üyeye hizmet vermektedir. İstanbul Ticaret Borsasında hububat ve mamulleri, yağlı tohumlar, zeytin zeytinyağı ve prina yağı, margarin ve sabun, peynir, patates ve kuru soğan, yumurta, kuru yemiş ve kuru meyve, orman mahsulleri, canlı hayvan, et ve et mamulleri ile deri olmak üzere toplam 148 ürünün tescil işlemleri yapılmaktadır. Canlı Hayvan satış salonunda haftanın üç günü salon satışı gerçekleştirilmektedir.

İstanbul Ticaret Borsası, Türkiye'nin ye sayısı ve işlem hacmi açısından en büyük borsasıdır.

İSTANBUL TİCARET BORSASI
MECLİS BAŞKANI ve MECLİS BAŞKANLIK DİVANI

Bülent KASAP
Meclis Başkanı

Muhammet Ali KILIÇ
Meclis Başkan Yardımcısı

Murat ÇALIŞKAN
Meclis Kâtip Üyesi

İSTANBUL TİCARET BORSASI
YÖNETİM KURULU BAŞKANI ve YÖNETİM KURULU
ÜYELERİ

Ali KOPUZ
Yönetim Kurulu Başkanı

İlhan KOYUNSEVEN
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Atilla SÜMER
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Yusuf ACAR
Yönetim Kurulu Sayman Üyesi,

Alaattin ALTUNTAŞ
Yönetim Kurulu Üyesi

Mehmet Erkan ÖZEFE
Yönetim Kurulu Üyesi

Mustafa KAMAR
Yönetim Kurulu Üyesi

Zeki ASLAN
Yönetim Kurulu Üyesi

Zülküf KOPUZ
Yönetim Kurulu Üyesi

İSTANBUL TİCARET BORSASI MECLİS ÜYELERİ

BORSA MECLİSİ

Borsa Meclisi'nde 17 meslek grubu çatısı altında 34 meclis üyesi bulunmaktadır.

HUBUBAT BAKLIYAT

1. MESLEK GRUBU

Şenol Güntürk

İsmet Mese

HUBUBAT MAMÜLLERİ

2. MESLEK GRUBU

Muhammet Ali Kılıç

Murat Çalışkan

ÖĞÜTÜLMÜŞ HUBUBAT

3. MESLEK GRUBU

Abdullah Cerman

Semet Özer

PERAKENDE GIDA

4. MESLEK GRUBU

Ataattin Altıntaş

Zeki Aslan

YAĞLI TOHUMLAR VE NEBATİ YAĞLAR

5. MESLEK GRUBU

Emre Acar

Mustafa Kamar

ZEYTİNYAĞI VE PRINAYAĞI

6. MESLEK GRUBU

Atilla Adalı

Osman Berberoğlu

MARGARİNLER VE SABUN

7. MESLEK GRUBU

Bülent Kasap

Ertan Yılmaztekin

SÜT MAMÜLLERİ VE ZEYTİN

8. MESLEK GRUBU

İlhan Koyunseven

Eyüp Akpınar

PATATES VE KURU SOĞAN

9. MESLEK GRUBU

Mehmet Karakuş

Sadık Erdem

YUMURTA

10. MESLEK GRUBU

Atilla Sümer

Kasım Atılğan

KURUYEMİŞ VE KURU MEYVE

11. MESLEK GRUBU

Ahmet Elmas

Cetin Topaloğlu

BORSA AJANLARI, KOMİSYONCULARI VE SİMSARLARI

12. MESLEK GRUBU

Fikret Memiş

Hacı Mehmet Köse

ORMAN MAHSÜLLERİ VE BAHARAT

13. MESLEK GRUBU

Yusuf Acar

Emin Demirci

KASAPLIK CANLI HAYVAN

14. MESLEK GRUBU

Ahmet Arslan

Ömer Tekinastan

ET

15. MESLEK GRUBU

Cemalettin Özperk

Mehmet Erkan Özefe

ET MAMÜLLERİ

16. MESLEK GRUBU

Ali Kopuz

Zülküf Kopuz

KASAPLIK HAYVAN HAM DERİLERİ VE AV DERİLERİ

17. MESLEK GRUBU

Ahmet Zeki Göncüoğlu

Mehmet Fethi Kopuz

İSTANBUL TİCARET BORSASI MESLEK KOMİTE ÜYELERİ

İstanbul Ticaret Borsası çatısı altında 5'er üyeli 17 meslek komitesi yer alıyor.

1. MESLEK KOMİTESİ	BASKAN	BASKAN YRD.	HUBUBAT BAKLIYAT		
	 İsmet Meşe	 Olcay Purde	 Şenol Güntürk	 Vefa Yaşınca	 Ahmet Maciter
2. MESLEK KOMİTESİ	BASKAN	BASKAN YRD.	HUBUBAT MAMÜLLERİ		
	 Erkan Coşkun	 Emrah Özdoğan	 Muhammet Ali Kılıç	 Murat Çalışkan	 Erdal Sevindik
3. MESLEK KOMİTESİ	BASKAN	BASKAN YRD.	ÖĞÜTÜLMÜŞ HUBUBAT		
	 Abdullah Cerman	 Muhittin Bahattin Akgül	 Semet Özer	 Cetin Keçeli	 Hüseyin Dişli
4. MESLEK KOMİTESİ	BASKAN	BASKAN YRD.	PERAKENDE GIDA		
	 Hamit Akgül	 Maksut Tüysüz	 Alaattin Altıntaş	 Zeki Aslan	 Mustafa Gencer
5. MESLEK KOMİTESİ	BASKAN	BASKAN YRD.	YAĞLI TOHUMLAR VE NEBATI YAĞLAR		
	 Talat Üstüner	 Birol Güçtekin	 Mustafa Kamar	 Emre Acar	 Ahmet Aydın
6. MESLEK KOMİTESİ	BASKAN	BASKAN YRD.	ZEYTİNYAĞI VE PRINAYAĞI		
	 Attila Adalı	 Osman Berberoğlu	 Aziz Yazıcıoğlu	 Vasfi Ercan Oruç	
7. MESLEK KOMİTESİ	BASKAN	BASKAN YRD.	MARGARİNLER VE SABUN		
	 Ertan Yılmaztekin	 Mehmet Yalçın	 Bülent Kasap	 Osman Ahmet Temurboğa	 Hasan Sebati Yücel
8. MESLEK KOMİTESİ	BASKAN	BASKAN YRD.	SÜT MAMÜLLERİ VE ZEYTİN		
	 İhsan Korkmaz	 İlhan Koyunseven	 Eyüp Akpınar	 Hüseyin Gündüz	

**9. MESLEK
KOMİTESİ****BAŞKAN**

Zeki Akin

BAŞKAN YRD.

Ali Metin Şimşek

**10. MESLEK
KOMİTESİ****BAŞKAN**

Naci Yıldırım

BAŞKAN YRD.

Mehmet Bekir Kırır

**11. MESLEK
KOMİTESİ****BAŞKAN**

Celal Aytekin

BAŞKAN YRD.

Ömer Çiçek

**12. MESLEK
KOMİTESİ****BAŞKAN**

Numan Sevimli

BAŞKAN YRD.

Selahattin Bilgic

**13. MESLEK
KOMİTESİ****BAŞKAN**

Selahattin Kutluer

BAŞKAN YRD.

Mehmet Besir Kılıç

**14. MESLEK
KOMİTESİ****BAŞKAN**

Fahrettin Arslan

BAŞKAN YRD.

Nezir Arslan

**15. MESLEK
KOMİTESİ****BAŞKAN**

Ahmet Ozduran

BAŞKAN YRD. Mehmet Alpaslan
Inkaya**16. MESLEK
KOMİTESİ****BAŞKAN**

Muzaffer Ozdemir

BAŞKAN YRD.

Hüseyin Buyruk

**17. MESLEK
KOMİTESİ****BAŞKAN**

Abdülkadir Uludüz

BAŞKAN YRD.

Kemal Çubukçuoğlu

PATATES VE KURUSOĞAN

Sadık Erdem

Mehmet Karakuş

Turan Çiftçibaşı

YUMURTA

Kasım Atılğan

Atilla Sümer

Mehmet Refik Seven

KURUYEMİŞ VE KURU MEYVE

Çetin Topaloğlu

Ahmet Elmas

BORSA AJANLARI, KOMİSYONCULARI VE SİMSARLARI

Ziya Köse

Hacı Mehmet Köse

Fikret Memiş

ORMAN MAHSÜLLERİ VE BAHARAT

Emin Demirci

Yusuf Acar

Turgay Özen

KASAPLIK VE CANLI HAYVAN

Ömer Tekinaslan

Ahmet Arslan

Kasım Durmaz

ETMehmet Erkan
Özele

Cemalettin Özperk

Ahmet İzzettin
Yükseközcen**ET MAMÜLLERİ**

Ali Kopuz

Zülküf Kopuz

KASAPLIK HAYVAN HAM DERİLERİ VE AY DERİLERİ

Mehmet Fethi Kopuz

Ahmet Zeki
Gönçuoğlu

Sabit Keşoğlu

MESLEK GRUPLARI

İstanbul Ticaret Borsası'na kayıtlı üyeler, iştigal alanları itibariyle 17 meslek grubuna ayrılmıştır. Meslek grupları ve 2017 yılı itibariyle üye sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Meslek Komiteleri	Meslek Komitesi Grubu	Gerçek Kişi Sayısı	Tüzel Kişi Sayısı
1.Meslek Komitesi	Hububat Bakliyat	117	491
2.Meslek Komitesi	Hububat Mamulleri	181	571
3.Meslek Komitesi	Öğütölmüş Hububat	1102	874
4.Meslek Komitesi	Parekende Gıda	382	870
5.Meslek Komitesi	Yağlı Tohumlar ve Nebati Yağlar	247	864
6.Meslek Komitesi	Zeytinyağı ve Prina Yağı	43	151
7.Meslek Komitesi	Margarin ve Sabun	124	594
8.Meslek Komitesi	Süt Mamulleri ve Zeytin	220	612
9.Meslek Komitesi	Patates ve Kuru Soğan	259	344
10.Meslek Komitesi	Yumurta	120	151
11.Meslek Komitesi	Kuruyemiş ve Kuru Meyve	106	371
12.Meslek Komitesi	Borsa Ajanları, Komisyoncuları ve Simsarları	223	248
13.Meslek Komitesi	Orman Mahsulleri ve Baharat	65	231
14.Meslek Komitesi	Kasaplık ve Canlı Hayvan	70	167
15.Meslek Komitesi	Et	1965	1957
16.Meslek Komitesi	Et Mamulleri	49	161
17.Meslek Komitesi	Kasaplık Hayvan Ham Derileri ve Av Derileri	56	535

YILLARA GÖRE ÜYE SAYILARI

İstanbul Ticaret Borsası, Türkiye'nin en fazla üyesi olan borsasıdır. Kuruluş yılından itibaren aktif üye sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Üye Sayıları	Yıllar	Üye Sayıları	Yıllar	Üye Sayıları
1925	150	1956	2279	1987	5449
1926	341	1957	3373	1988	5933
1927	342	1958	3938	1989	5520
1928	362	1959	4377	1990	5269
1929	372	1960	4413	1991	5470
1930	392	1961	4252	1992	5421
1931	421	1962	4178	1993	5407
1932	448	1963	4092	1994	5316
1933	479	1964	4046	1995	5362
1934	437	1965	3720	1996	5889
1935	599	1966	3657	1997	5848
1936	693	1967	3485	1998	6187
1937	772	1968	3563	1999	7107
1938	810	1969	3681	2000	8077
1939	874	1970	3728	2001	9843
1940	970	1971	3808	2002	10641
1941	1147	1972	3669	2003	9709
1942	1292	1973	3858	2004	9747
1943	1366	1974	4048	2005	8533
1944	1850	1975	3989	2006	8800
1945	2390	1976	3880	2007	9699
1946	2607	1977	3717	2008	8972
1947	2660	1978	3713	2009	7753
1948	2494	1979	3615	2010	7323
1949	2365	1980	3492	2011	6797
1950	2267	1981	3545	2012	6395
1951	2259	1982	4296	2013	5820
1952	2105	1983	4794	2014	6884
1953	2092	1984	4980	2015	8719
1954	2095	1985	5428	2016	10363
1955	2182	1986	5496	2017	10628

Cümle Kapısı Üzerindeki Kitabenin Transkribi

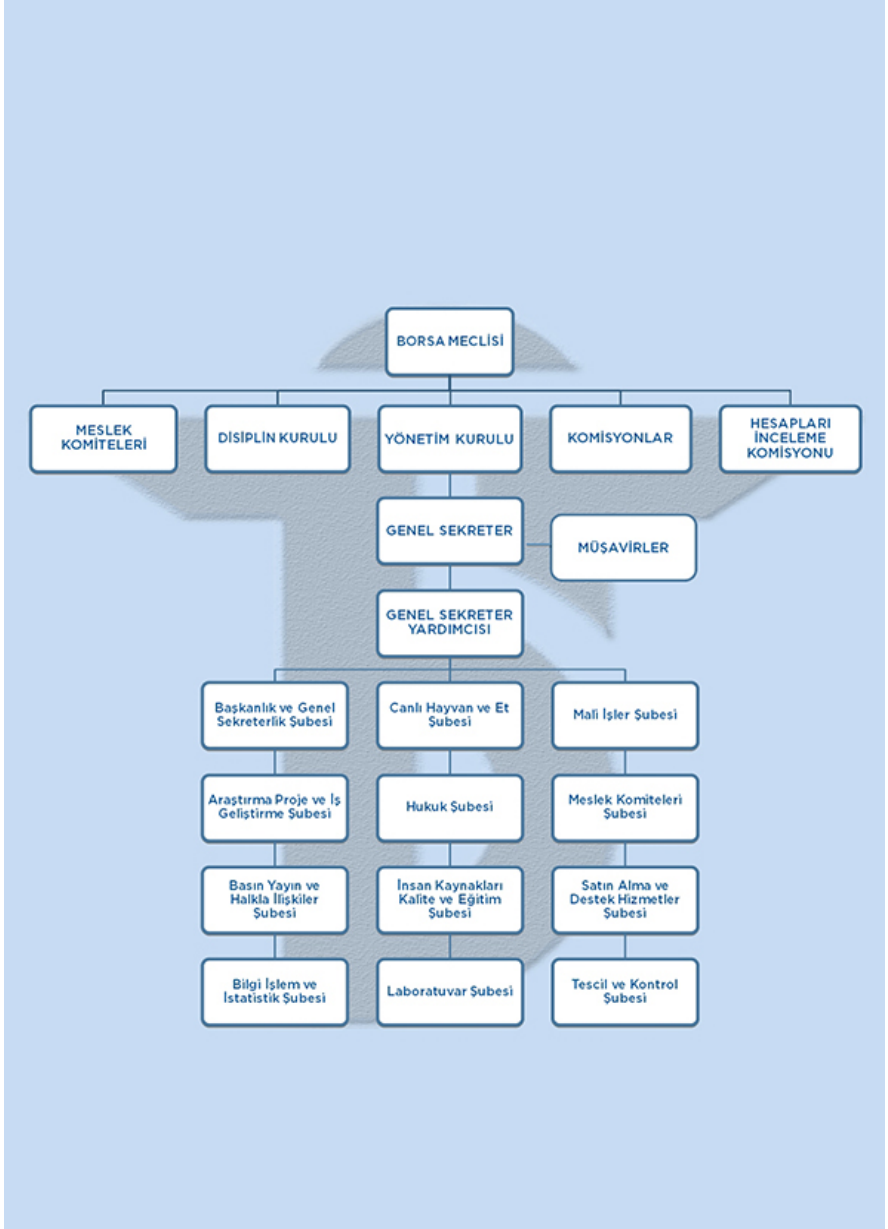
*“Pâdişâh-ı Âli-ı Osman sâye-i Rabb-î mecid / Yıkcı Rabb’in gölgesi Osmanlı padişahı
Hazret-i Abdül-Hamid Han, sâhib-i re’y-i sedid / İhsabettü görüşi sahibi Hz.[.] Abdülhamid Han
Matla’-ı divân-ı şevketü’l fûrûğ-ı devleti / Onun devletinin ışığı güç ve kudretli anlatılan bir divanın en güzellik beytidir.
Ferd-i zâtı güyiyâ Şeh-nâme’de Beytül-kasid / Sanık o şahsıyla Şehname’de hikaye edilen kasidelerin en güzeldir.”*

*Medrese, mekteb, imaret hem kütüb-hâne, sebîl / Medrese, mekteb, imaret [yemek dağıtılan yer] hem kütübhâne, sebîl
Yapdırup aldı du’â-yı hayr-ı ahırd u abid / Yaptırıp [Allah’ın]sevdiği hayırlı ve hür kullarının duasını aldı.
Medrese sâretde amma hey’et-i matbû’ası / Medrese görünüşü bu bina genel hatlarıyla
Muhtasar mecmû’â-nî nâ-diledir gayet müftid / Kırsaca burası çok faydalı işlerin yapılacağı eşsiz hür binalar topluluğudur.*

*Bârekâllâh bir mu’allâ medrese yaptırdı kim / Allah mübarek etsin böyle] büyük bir medrese yaptırdı ki
Vaz’-ı erkânı müesses tâk-ı vâdâsı meşid / [Bu bina] sağlam bir temel üzerinde kurulmuştur ve yüksek tâki da çok sağlamdır.
Mesken ü me’kel, kütüb amadedir özer lüme’üb / Orada oturmak yemek yemek ve kitap okumak için özür ileri sürülemez.
Tâilban tahsil-i ilme eylesün sa’y-i mecid / Talebeler ilim tahsil için çok gayret etsinler.*

*Hasbeten il’lâh idüb ilm-i şerife l’itbâr / Sırf Allah rızası için şereflili olan ilim yoluna itibar edip
Enbiyâ vârislerine itdi İkrâm-ı ekd / [L. Abdülhamid Han] bu eserleyle peygamberlerin vârisi olan alimlere büyük ikramda bulundu.
Binde bir ancak diğer Tevfik ana tarih-i tâm / [Ey Sair] levjlik bu esere tarih ancak binde bir diğer
Ehl-i ilme medrese yaptırdı şah Abdül-Hamid / İlim erbabına medrese yaptırdı padişah Abdülhamid.
1194 H. (1780).*

ORGANİZASYON ŞEMASI

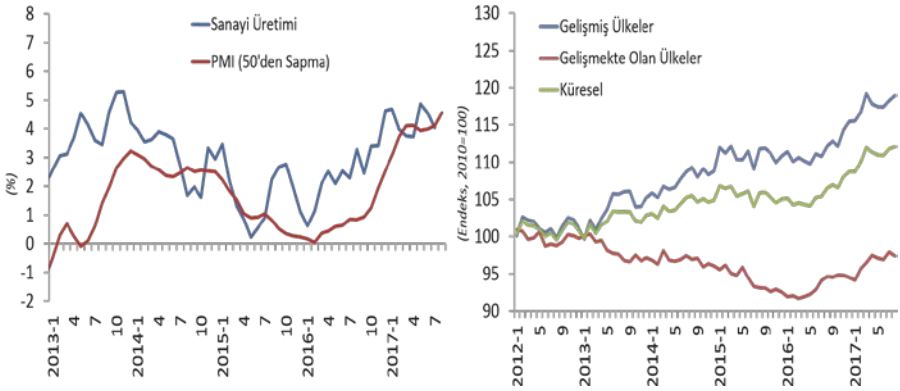

2018 YILINA GİRERKEN TÜRKİYE VE DÜNYADA YAŞANAN EKONOMİK GELİŞMELER

Küresel Trendler

Dünya ekonomisinde 2016 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren başlayan büyüme trendi, gelişmiş ekonomilerin 2017 yılının ilk yarısında güçlenen büyümeleri ile dünya genelinde yaygın hale gelmiştir. Küresel üretim göstergeleri ve tüketici güven endeksleri başta olmak üzere pek çok öncü gösterge, küresel ekonomideki hızlanmanın devam edeceğini teyit etmektedir.

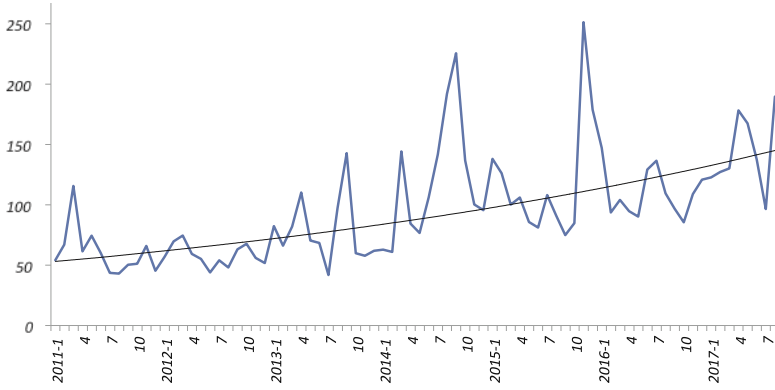
Grafik: Küresel Üretim ve Tüketici Güveni

Kaynak: IMF, WEO Ekim 2017

Dünya ekonomisinde kısa vadeli riskler azalmasına rağmen, IMF ve Dünya Bankası orta vadede birçok ülkenin aşağı yönlü risklere maruz kalabileceği öngörüsünü dile getiriyor. ABD Merkez Bankası (FED) ve Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) tüm çabalarına rağmen halen düşük seyreden enflasyon, Türkiye gibi yükselen piyasa ekonomilerindeki finansal çalkantılar, küresel finansal şartların beklenenden hızlı sıkılaşması ve korumacı politikaların söz konusu riskler arasında yer aldığı belirtiliyor.

Grafik: Jeopolitik Risk Endeksi

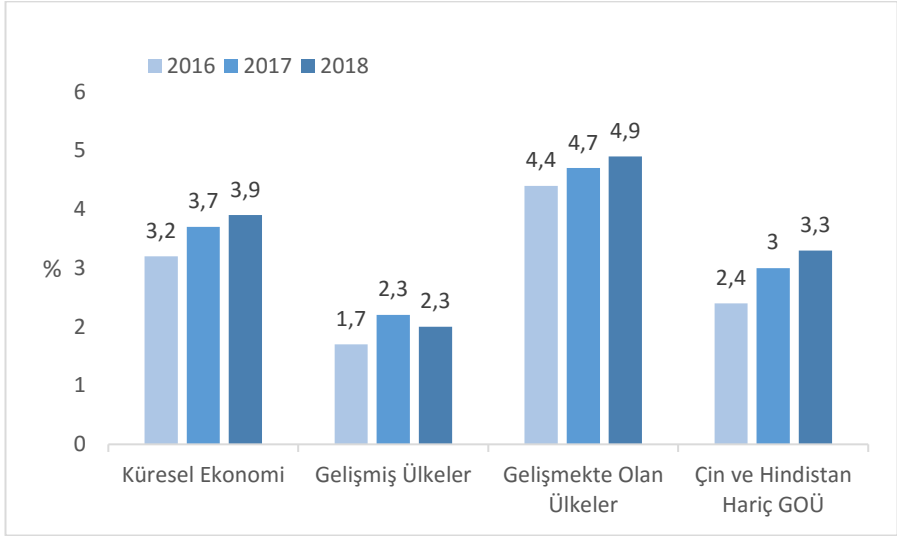

Kaynak: IMF, WEO Ekim 2017

ABD, Euro Bölgesi ve Çin'de 2017 yılının ilk yarısında büyümenin ivme kazanması ve yine aynı dönemde Rusya ve Brezilya'daki ekonomik koşulların nisbi olarak iyileşmesi küresel büyümeyi yukarı taşımaktadır. Bu bağlamda 2016 yılında yüzde 3,2 ile kriz sonrası dönemdeki en yavaş büyüme performansını gösteren küresel ekonominin 2017 yılında yüzde 3,7 büyümesi beklenmektedir. 2018 yılında ise gelişmekte olan ülkelerde beklenen yüksek büyümenin yaratacağı etki ile dünya ekonomisinin yüzde 3,9 büyümesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, 2016 yılında yüzde 2,4 büyüyen Çin ve Hindistan dışındaki gelişmekte olan ülkelerde emtia fiyatlarının da kısmi toparlanmasıyla, emtia ihracatçısı gelişmekte olan ülkelerdeki büyümenin 2017 yılında yüzde 3, 2018 yılında ise yüzde 3,3 oranında gerçekleşmesi beklenmektedir.

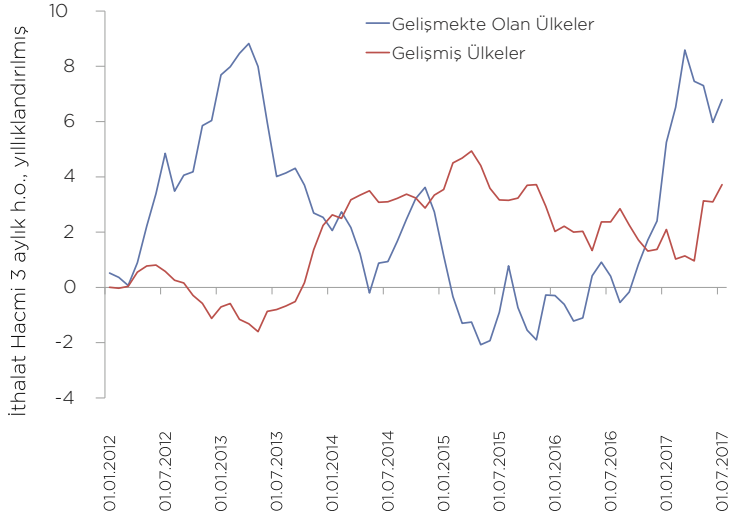
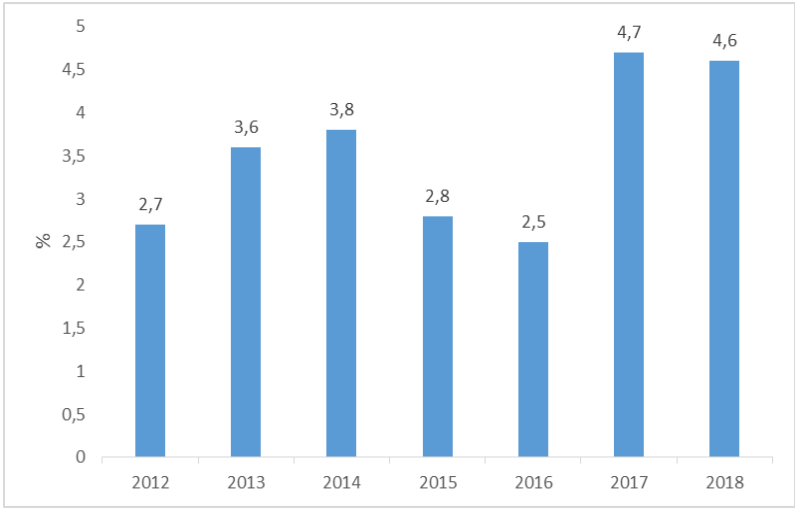
Grafik: Küresel Büyüme

Kaynak: IMF, WEO Ocak 2018

Küresel ticaret hacminin 2017 yılında güçlü bir toparlanma ile yüzde 4,7 oranında büyümesi beklenmektedir. Küresel ticaret hacminin 2018'de ise yüzde 4,6 oranında artacağı öngörülmektedir. Küresel ticaretteki büyüme performanslarında, gelişmiş ülkelerdeki yatırım artışı ile beraber gelişmekte olan ülkelerdeki ithalat talebinin etkili olduğu görülmektedir. Küresel faaliyetlerdeki ve dış ticaretteki canlanma ekonomilerin birbirini olumlu etkilemesinde ve büyümenin dünya geneline yayılmasında itici güç olmaktadır.

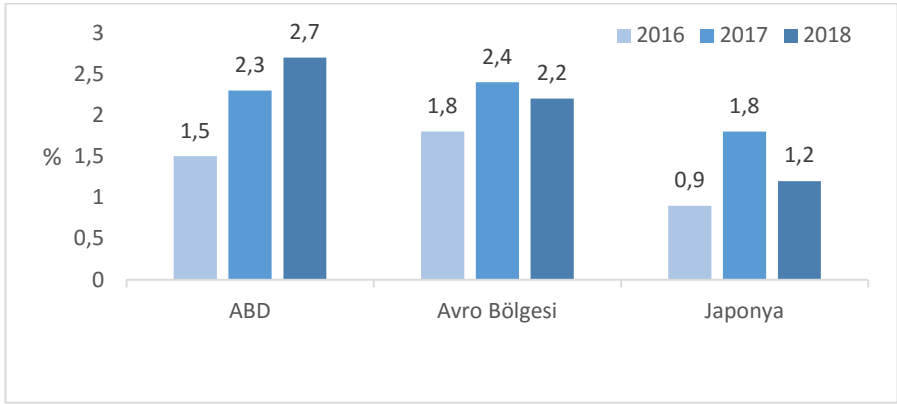
Grafik: Küresel Ticaret ve İthalat

Kaynak: IMF, WEO Ocak 2018

2016 yılında yüzde 1,7 büyüyen gelişmiş ülkelerin ekonomik aktivitelerindeki canlanma, büyüme tahminlerinin 2017 ve 2018 yılları için yüzde 2,3 olarak revize edilmesini desteklemiştir.

Grafik: Gelişmiş Ülkelerde Büyüme

Kaynak: IMF, WEO Ocak 2018

Uygulanan genişleyici para politikaları, gelişmiş ülkelerdeki ekonomik canlanmaya ve küresel ticaretteki toparlanmaya pozitif yönde etki etmiş, üretim ve yatırımlar ile büyümeyi olumlu yönde desteklemiştir. Orta vadede ise düşük verimlilik, yaşlanan nüfus ve yüksek borçluluk gibi unsurlar, gelişmiş ülkelerde ekonomik görünümü sınırlandırmaktadır.

ABD'deki tüketim ve yatırımların zayıf geçen 2017 yılı ilk çeyreğinin ardından toparlandığı belirtilen Ocak 2018 IMF raporunda, bu ülkeye yönelik büyüme tahminleri 2017 yılı için yüzde 2,2'den 2,3'e, 2018 yılı için ise yüzde 2,3 den 2,7'ye yükseltildi.

IMF'nin Euro Bölgesi'ne ilişkin 2017 ve 2018 büyüme tahminleri 0,3 puan artırılarak, sırasıyla yüzde 2,4 ve yüzde 2,2'ye yükseltilirken; Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya'ya ilişkin beklentileri de revize edildi. Yeni projeksiyonlara göre, Almanya 2017 yılında yüzde 2,5 ve 2018 yılında yüzde 2,3 büyüyecek. Bu oranlar, 2017 yılının ekim ayındaki rapora kıyasla 0,5'er puanlık artışa delalet ediyor. Fransa'ya yönelik büyüme beklentileri 2017 için yüzde 1,6'dan yüzde 1,8'e, 2018 için ise yüzde 1,8'den yüzde 1,9'a yükseltilirken, İtalya'nın ise aynı dönemde sırasıyla yüzde 1,6 ve yüzde 1,4 büyümesi bekleniyor.

Son dönemde Katalonya'nın bağımsızlık girişimleriyle gündemde olan İspanya'ya yönelik 2017 yılı büyüme beklentisi yüzde 3,1'de sabit tutulurken, ülkenin 2018 yılına ilişkin büyüme beklentisi ise yüzde 2,5'tan yüzde 2,4'e revize edilmiş durumda. Birleşik Krallık'a yönelik 2017 ve 2018 projeksiyonları

ise değiştirilmeyerek sırasıyla yüzde 1,7 ve yüzde 1,5 seviyesinde tutuldu. Japonya'ya yönelik beklentiler ise 2017 yılı için 0,3 puan artışla yüzde 1,8 ve 2018 yılı için 0,5 puan artışla yüzde 1,2 olarak güncellendi. Japonya ekonomisi üç yıl aradan sonra ilk kez dört çeyrek art arda büyümüştür. Japonya'da parasal genişleme devam etmektedir. Diğer yandan, vergi indirimleri ve enerji piyasalarına ilişkin reform niteliğindeki düzenlemeler konusunda henüz bir ilerleme sağlanmış değil. Bununla birlikte, işsizlik oranında yüzde 2,7 ile son 24 yılın en düşük seviyesine ulaşılmıştır.

Gelişmiş ölkeler listesindeki en büyük revizyon, Kanada'nın büyüme beklentileri, 2017 için yüzde 2,5'ten yüzde 3'e, 2018 için ise yüzde 1,9'dan yüzde 2,1'e çıkartılarak yapılmıştı. IMF 2018 Ocak ayı raporunda ise, Kanada'nın 2018 yılı büyüme beklentisini 0,2 puan daha yükselterek 2,3 olarak tekrar revize etti.

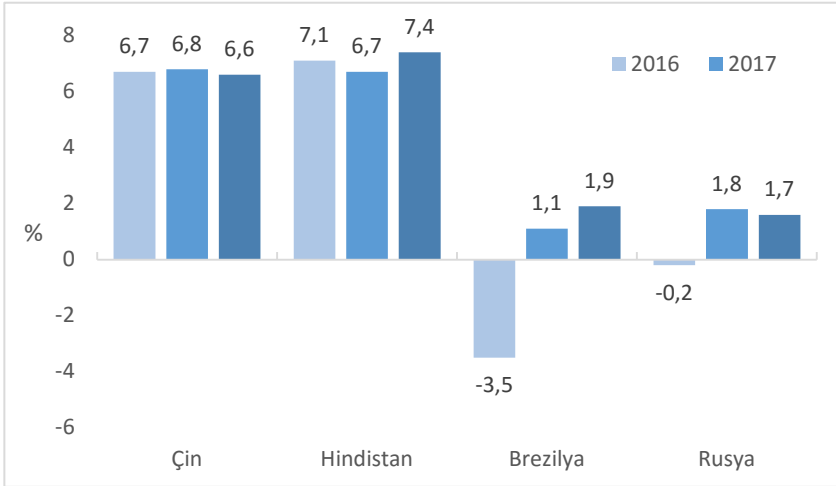
Uluslararası ekonomik kuruluşlar, 2017 yılı büyüme beklentileri için en yüksek revizyonu Türkiye'nin büyüme oranlarında yaptılar. Türkiye'nin büyüme oranının beklentilerin çok üzerinde yükselmesi sayesinde Doğu Avrupa Ölkeleri'nin büyüme oranı ortalaması da 1,7 puan yükselerek yüzde 5,2'ye geldi.

Bunun yanında, Çin ekonomisinde yüksek seyreden büyüme ile emtia ihracatçısı ölkelerdeki toparlanma, gelişmekte olan ölkelerde büyümeyi yukarı çekmektedir. IMF, tüm gelişmekte olan ekonomiler ortalama büyümesini ise 2017 için yüzde 4,7 olarak paylaştı. Buna göre, Türkiye ekonomisi, 2017 yılında gelişmekte olan ekonomiler ortalama büyümesini 2,3 puan aşmış olacak.

IMF, 2018 yılı için ise Çin ve Hindistan'ın büyüme oranlarındaki göreceli hızlanma ve Latin Amerika ekonomilerindeki göreceli toparlanmaya bağlı olarak, önceki raporlarındaki yüzde 4,8'lik büyüme öngörüsünü 0,1 puan iyileştirerek yüzde 4,9'a taşıdı.

IMF buna rağmen, Türkiye ekonomisi'nin 2018 yılı GSYH büyüme öngörüsünü yüzde 3,5'de bırakırken Dünya Bankası, Türkiye'nin 2017 yılı büyüme tahminini yüzde 4'ten, yüzde 6,7'ye çıkardı. Keza OECD, 2017 yılı büyümesi için Türkiye'nin oranını yüzde 3,4'ten yüzde 6,1'e, 2018 yılı büyümesini de yüzde 3,5'den 4,9'a yükseltmiş durumda. Türkiye'nin ekonomi yönetimi, Türkiye'nin 2018-2020 Orta Vadeli Program hedeflerinde, 2017-2020 arasındaki 4 yıla yüzde 5,5'lik büyüme hedefini uygun görürken, TCMB'nin beklenti anketine görüş veren Türkiye'nin 100 ekonomisti, 2018 yılı için yüzde 4,6 düzeyinde bir büyüme beklediklerini belirttiler.

Grafik: Gelişmekte Olan Ülkelerde Büyüme

Kaynak: IMF, WEO Ocak 2018

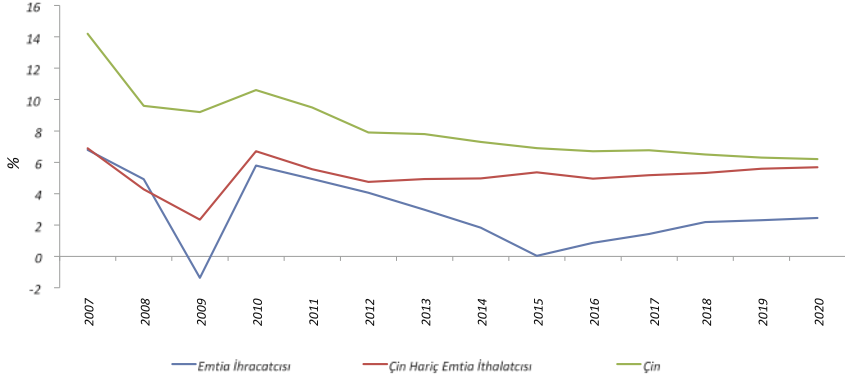
Rusya ekonomisi iki yıllık resesyondan sonra pozitif büyüme seviyesine geri dönmüştür. Bunda petrol fiyatlarındaki artış etkili olmuştur. Rusya'ya ilişkin büyüme tahminleri, 2017 ve 2018 yılları için yüzde 1,4'ten sırasıyla yüzde 1,8 ve 1,7'ye çıkarılmıştır.

Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olan Çin'de dengeli büyüme eğilimi devam ediyor. Çin'in 2017 ve 2018 büyüme beklentileri 0,1 puan artırılarak, sırasıyla yüzde 6,8 ve yüzde 6,6'ya revize edildi. Ayrıca, Brezilya'nın büyüme tahmini de Ocak 2018 IMF raporunda 2017 yılı için yüzde 0,7'den 1,1'e ve 2018 yılı için yüzde 1,5'ten yüzde 1,9'a yükseltildi.

Öte yandan, Hindistan'a yönelik bu yılki büyüme beklentisi 2017 yılı Ekim ayı "IMF Dünya Ekonomik Görünümü Raporu"nda yüzde 6,7'ye düşürülürken, ülkenin 2018'e dair tahmini de yüzde 7,4'e çekilmişti. IMF, Ocak 2018'de açıkladığı son güncellemesinde Hindistan'a ilişkin büyüme beklentilerinde değişikliğe gitmedi.

Güney Afrika ekonomisine ilişkin yüzde 0,7 ve 1,1 olan büyüme beklentileri de 2017 ve 2018 yılları için 0,9'a revize edildi. Bu yönüyle bakıldığında, BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) ve MINT (Meksika, Endonezya, Nijerya ve Türkiye) grubunda, Türkiye büyüme performansında ilk üçte yer alarak, 'büyüme hikâyesi'ni sürdürmeyi başarıyor.

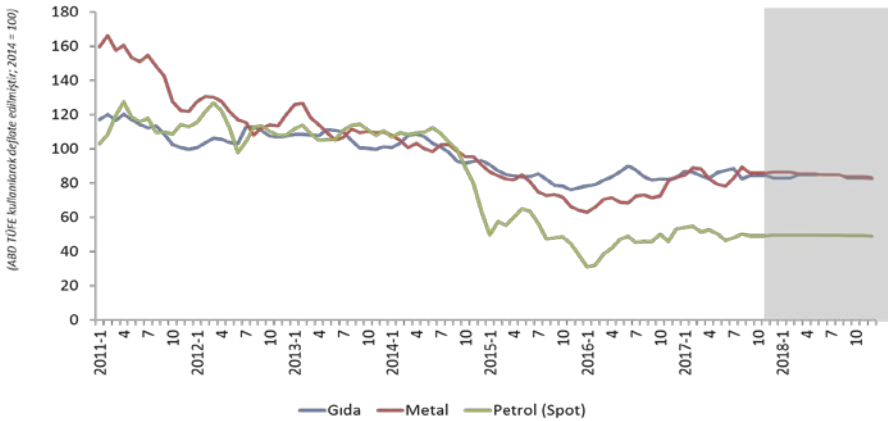
Grafik: Gelişmekte Olan Ülkelerde Büyümenin Dağılımı

Kaynak: IMF, WEO Ekim 2017

2016'nın ilk çeyreğinden itibaren emtia fiyatlarında ılımlı bir artış trendi görülmektedir. Petrol üretiminde söz sahibi ekonomilerde ham petrol stoklarının halen oldukça yüksek seviyelerde seyretmesi sebebi ile önümüzdeki dönemde petrol fiyatlarındaki bu yükselişin sınırlı kalacağı düşünülmektedir. Brent tipi petrolün ortalama fiyatı 2017 yılı Ekim ayı itibarıyla 55-60 dolar bandında seyrederken, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ile Rusya'nın üretim kesintisi anlaşması ve İran'da yaşanan iç karışıklıkların da etkisi ile 2018'in başında 70 dolar seviyelerine ulaştı.

Grafik: Emtia Fiyatları

Kaynak: IMF, WEO Ekim 2017

Türkiye Ekonomisi

2018'de Enflasyon-Kur-Faiz Üçgeni Ön Planda Olacak

Türkiye ve dünya ekonomisi açısından, 2017 yılının başındaki beklentilere göre daha iyi bir yıl geçirdik.

2009'daki küresel kriz dönemi hariç son 15 yıldır kesintisiz büyüyen Türkiye ekonomisi, 2016 yılının ilk yarısında yüzde 4,9'luk bir büyüme gerçekleştirmiştir. 15 Temmuz darbe girişimi ve terör saldırılarına bağlı olarak, turizmdeki ve dış talepteki zayıflama gibi nedenlerle Türkiye ekonomisi üçüncü çeyrekte yüzde 0,8 daralmıştı. Ancak uygulanan doğru makroekonomik politikalar ve alınan tedbirler sayesinde Türkiye ekonomisi bu istikrarlı büyüme tablosunu devam ettirmiştir.

Bu dönemde alınan para politikası tedbirleri, işletmelerin krediye erişimini sağlamak üzere uygulamaya konulan Kredi Garanti Fonu'nu (KGF) ve KOSGEB destekleri, konut sektöründeki, mobilya ve beyaz eşya sektörlerindeki geçici vergi indirimleri, vergi ve prim yapılandırması ile prim borçlarının ertelenmesi, yatırım, üretim, istihdam ve ihracat üzerindeki yüklerin azaltılması, ekonomide büyümeyi destekleyen unsurlar olmuştur.

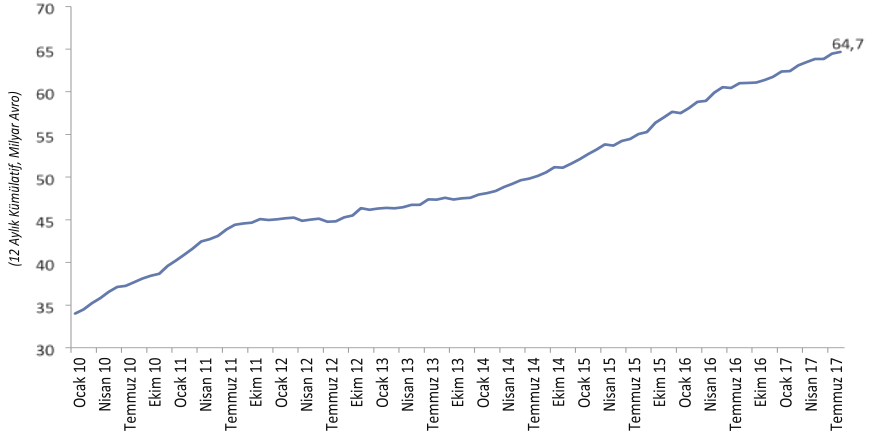
Ayrıca yapısal reform niteliğindeki yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi noktasında katma değeri yüksek yatırım, üretim ve ihracatı desteklemek amacıyla çıkarılan Yatırım Ortamını İyileştirme Kanunu, Patent Kanunu ve Ar-Ge Kanunu ile beraber yurt içi tasarrufları ve finansmana erişimi artırmak amacıyla hayata geçirilen Bireysel Emeklilik Sistemine Otomatik Katılım ve Taşınır Rehni Kanunu da bu toparlanmadaki önemli faktörler arasındadır.

Uluslararası Para Fonu (IMF), 2016 yılı sonbaharında yayınladığı "Dünya Ekonomik Görünüm Raporu"nda, 2017 yılı için küresel büyüme beklentisini yüzde 3,4 olarak paylaşmış iken, 2017 yılı Temmuz ayındaki revizyonunda küresel büyüme beklentisini 2017 yılı için yüzde 3,5'e yükseltirken, 2018 yılı büyümesi için de yüzde 3,6 öngörüsünü paylaştı.

Geçtiğimiz Ekim ayında yayınlanan raporda ise 2017 yılı için büyümeyi bir kez daha 0,1 puan arttırarak yüzde 3,6'ya revize etmiş, 2018 büyümesini de yüzde 3,7'ye yükseltmişti. 2018 yılının hemen başında güncellenen son raporda ise IMF, küresel büyüme öngörüsünü 2017 yılı için yüzde 3,7, 2018 ve 2019 yılları için ise 3,9 olarak paylaştı. Gerek IMF, gerek Dünya Bankası, gerekse de Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) küresel büyüme ve küresel ticarete gözle görülür toparlanmanın makroekonomik verilere yansımalarını da belirtmekte.

Bilhassa, Avrupa Birliği (AB) ölkelerinde ve Euro Bölgesi'nde gözlenen toparlanma, küresel ticaretteki yükseliş ile birlikte, Türkiye'nin ihracat hacmine de olumlu yönde yansdı ve uzun zamandır ilk kez, Türkiye'nin aylık ihracat hacmi, bir önceki yılın aynı ayına göre çift haneli artış oranlarına işaret etti.

Grafik: Avrupa Birliği'ne İhracat

Kaynak: TÜİK

Bu olumlu gelişme, bilhassa 2017 yılında Türkiye'nin GSYH büyümesine net ihracatın pozitif katkı yapmasını da sağladı. Bu sayede, 2016 biterken ve 2017 başlarken, 2017 yılı için Türkiye ekonomisinin yüzde 3 büyüme düzeyini yakalamasının hayli zor olduğunu ifade eden tüm uluslararası ekonomi kuruluşları ve uluslararası finans kurumları, ekim ayından bu yana yayınladıkları raporlarda, Türkiye'nin 2017 ve 2018 büyümesini yukarı doğru revize etmekte.

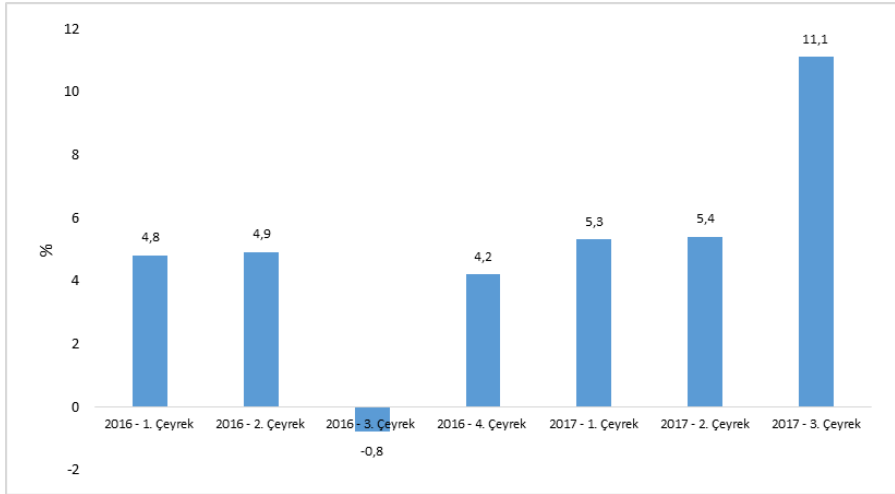
2016 yılı Nisan ayında, 2017 yılı büyümesine yönelik öngörüsünü yüzde 3,6'dan 3,4'e çeken IMF, 2017 yılında Türkiye ekonomisinde 'iç piyasada talep zayıflaması ve ihracatta zorlanma' riskine yönelik beklentiyle, Türkiye'nin 2017 büyüme öngörüsünü yüzde 3'e kadar çekmişti. Dünya Bankası ise, 2017 yılı için yüzde 2,7'lik bir büyüme beklemekteydi.

Türkiye ekonomi yönetimi'nin, ihracatı arttırıcı tedbirleri ve bilhassa reel sektörün finansmanında devreye alınan yeniden yapılandırılmış Kredi Garanti Fonu ile piyasalara 250 milyar TL'lik bir limitle sunduğu 'can suyu', yılın ilk 6 ayında Türkiye ekonomisinin yüzde 5,1 gibi bir büyüme yaşamasını sağladı.

Bu da Türkiye'yi Çin ve Hindistan'dan sonra 3. en yüksek büyümeyi gerçekleştiren ekonomi konumuna getirdi. 11 Aralık'ta açıklanan 2017 yılı 3. çeyrek büyüme oranının yüzde 11,1 ile beklentilerin çok üzerinde gelmesi ile Türkiye 3. çeyrekte dünya genelinde en yüksek büyümeyi gerçekleştirmiş oldu. Bu gelişmeler ışığında Türkiye'nin 2017 yılında yüzde 7'ye yakın hatta daha yüksek bir büyüme oranına ulaşması olası görünmektedir.

Bu durum, IMF'yi geçen Ekim ayında yayınladığı son raporunda, Türkiye ekonomisi için 2017 büyümesi beklentisini yüzde 5,1'e, Dünya Bankasının tahminlerini 6 ay gibi kısa zaman zarfı içinde yüzde 3,5'ten 6,7'ye, OECD tahminlerini ise yüzde 3,4'den 6,1'e revize etme noktasına getirdi. TCMB'nin her ay yayınlanan beklenti anketine görüşlerini gönderen Türkiye'nin 100 ekonomisti ise 2017 için ortalama yüzde 5,7 büyüme beklemekteler.

Grafik: Türkiye'nin Büyüme Performansı

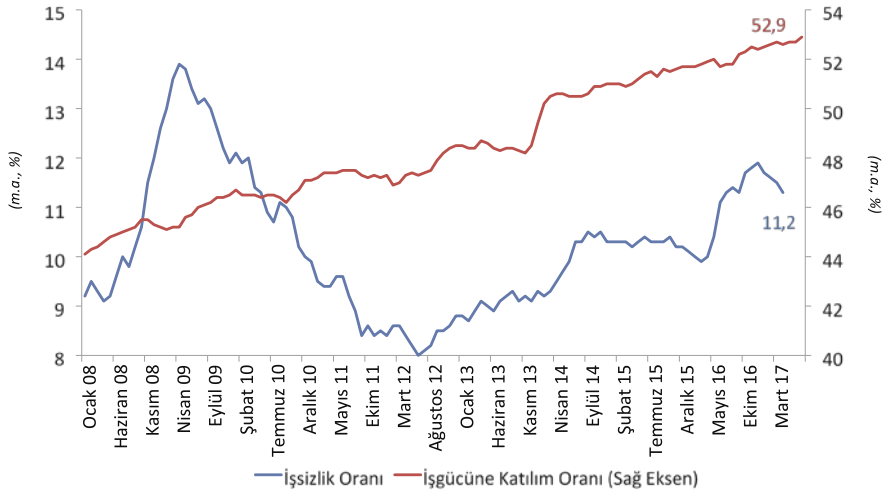
Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin makroekonomik istikrarını devam ettirmek için sürdürülebilir güçlü büyüme, istihdam artışı, fiyat istikrarı ve cari açığın kabul edilebilir seviyelerde olması ve kamu mali dengelerimizin sağlıklı yapısının korunması yüksek önem taşımaktadır.

KGF'nin yatırımlar ve ekonomik faaliyetleri desteklemesi, teşvik ve vergi indirimleri ile canlanan iç talep, turizmdeki toparlanma, ihracattaki olumlu seyir ekonomik büyümeyi destekleyecektir.

Türkiye'nin önemli bir büyüme başarısına imza attığı 2017 yılında, Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısı ile başlatılan istihdam seferberliği kapsamında iş dünyasının büyük gayretleriyle işsizlik konusunda önemli bir mesafe alınmakla birlikte işsizlik sorununun devam ettiği gözlenmektedir. Türkiye'de 2007'den bu yana küresel finans krizine rağmen her yıl ortalama 941 bin insanımıza iş imkânı oluşturuldu. 2016'daki hain darbe girişimi ve sebep olduğu ekonomik zorluklara rağmen, 584 bin kişiye ilave istihdam sağlandı. 2017 yılının son günlerinde "İstihdam Seferberliği" kampanyası kapsamında 1,5 milyon istihdam sağlanmış olduğu görülmektedir. Buna rağmen 2016 yılında yüzde 10,9 düzeyini gören işsizlik oranının, 2017 yılında ancak yüzde 10,8 oranına gelmesi 2018 yılında hedeflenen yüzde 5,5'lik büyüme ile de işsizlik oranının yüzde 10,5 düzeyine gerilemesi öngörülmektedir. IMF ise işsizlik oranının 2017 yılını yüzde 11,2 ile bitirmesini öngörmekte, 2018 yılında ise işsizlik oranının yüzde 10,7'ye gerilemesini beklemektedir. OECD ise işsizlik oranının 2017 yılını yüzde 10,9; 2018 yılını ise yüzde 10,8 düzeyinde tamamlayacağını öngörmektedir.

Grafik: İşgücü Göstergeleri

Kaynak: TÜİK

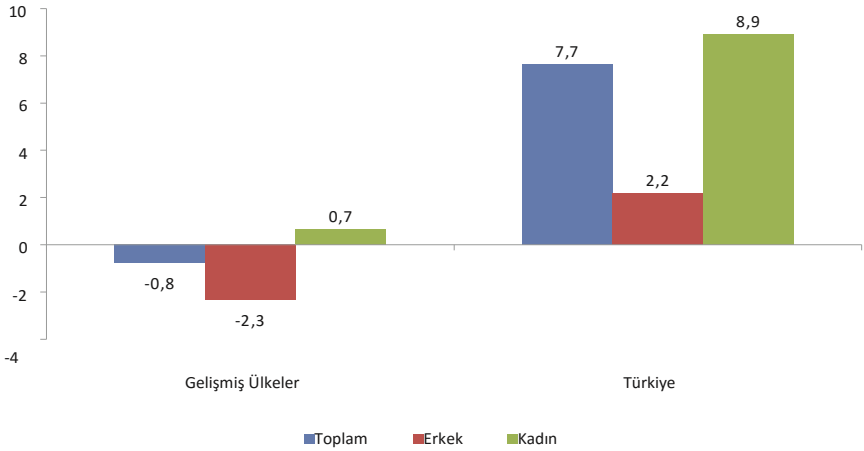
Artan istihdam rakamlarına rağmen işgücüne katılım oranının da yükselmesi, işsizlik oranının tek haneli rakamlara gelmesine engel olmaktadır. İşsizlik oranının 2017 yılında ortalama yüzde 10,8 civarında olması öngörülmektedir.

Bu noktada, güçlü büyüme performansının sürmesi, aktif işgücü politikaları ile beşeri sermaye ve işgücü niteliğinin artırılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirici teşviklerin etkisi, istihdam imkânlarını arttırarak orta vadede yüksek büyüme ve istihdam artışını destekleyecektir.

Bu kapsamda yılın son günlerinde hükümet tarafından açıklanan yeni istihdam destekleri ile 2018 yılı sonuna kadar 3 milyon yeni istihdam sağlanması beklenmektedir.

Alınacak yapısal tedbirlerle birlikte, beklenen istihdamın 2018 yılında gerçekleşmesi durumunda 2018 yılı işsizlik oranlarının tek haneli rakamlar düzeyine düşebileceği tahmin edilmektedir.

Grafik: 2007-2016 Dönemi İşgücüne Katılım Oranında Değişim

Kaynak: TÜİK, IMF

Uluslararası finans kuruluşları raporlarında, genel olarak gelişmekte olan ülke para birimlerinin dolar karşısında 2018 yılında ılımlı bir hızda gerileyeceği öngörülmüyor. Raporlardaki analize göre, FED'in parasal sıkılaştırmaya devam etmesi ve dolayısıyla ABD tahvil faizlerindeki yükseliş ivmesi, gelişmekte olan ülke para birimlerini baskı altına alacak. Bunun yanında küresel büyüme ve küresel ticaret rakamları ile birlikte emtia fiyatlarındaki hareketin gelişmekte

olan ülkeleri destekleyeceği belirtilmiş. Büyüme tarafında hassasiyeti bulunan Türk Lirası da bu açıdan avantaj yaşayacak kurlar arasında sayılıyor. Raporlarda, Türkiye ile ilgili yapılan değerlendirmelerde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın Türk Lirası'ndaki değer kaybını önlemek için birçok araç kullandığına dikkat çekilirken, kurun yükselişine devam etmesinin bankaya faizden başka bir opsiyon bırakmadığı da vurgulanıyor.

2017 yılında döviz kurlarındaki aşırı oynaklık ve TL'deki değer kaybı, gerek yurt içi piyasaya mal üreten firmaların gerekse de ihracat amaçlı mal üreten firmaların maliyetlerindeki artışta, yani maliyet enflasyonunun hayli yüksek çıkmasında başat rol oynamış gözüküyor. Türkiye'nin ithalata bağımlılığı, her kur sıçramasında Türkiye ekonomisine önce maliyet, ardından firmaların bu maliyeti fiyatlarına yansıtması ile tüketici enflasyonu olarak dönüyor. Fiyat istikrarı açısından, işgücü, hammadde, enerji ve finansman maliyetlerinin yönetimi kritik önemdedir. Hammadde ve enerji maliyetleri küresel emtia fiyatları ve döviz kurlarıyla doğrudan bağlantılıdır. Finansman maliyetleri ise kredi faiz oranlarıyla şekilleniyor. Petrol fiyatları 2016 yılı Ocak ayından bu yana yüzde 80'in üzerinde arttı. Enerji Bakanlığı ise, doğalgaz fiyatını yüzde 10 aşağı çekerek ve doğalgaz fiyatına zam yapmayarak, enerji maliyetlerini minimize etmeye çalışıyor.

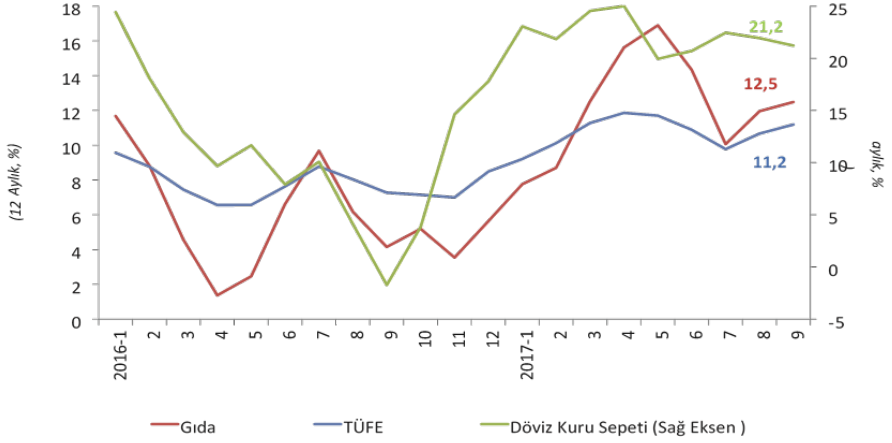
Türk Lirasının dolar ve euro karşısındaki değer kaybı 2 yıla yayılmış 8 puanlık bir fazladan enflasyon etkisi anlamına geliyor ve kurlar sürekli yükseldikçe bu etki eriyip yok olmuyor. Kredi faiz oranlarının 2 yılda yüzde 65 arttığını ve bunun yaklaşık 6 puanlık etkisini dikkate aldığımızda, maliyet enflasyonu göstergesi olan yurt içi ÜFE, 2003 yılı Ekim ayından bu yana, 2008'in Temmuz ayından sonra, ikinci kez yüzde 18'e dayanmıştır. Yurt içine mal satan üreticilerin maliyetleri yüzde 18, ihracatçı firmaların maliyetleri yüzde 24 artmış durumdadır.

Yirmi ve üzerinde işgücü çalıştıran işletmeler açısından bakıldığında hammadde maliyetlerinin payı yüzde 45, enerji maliyetleri yüzde 8, finansman maliyetleri yüzde 4,5, kur artışı zararı ve faiz giderlerinin payı yüzde 7,5 olmuştur. Enflasyonla mücadelenin başarısı ithalata bağımlılığın azaltılmasından, yurt dışından borçlanmak yerine, yurt içi tasarrufları arttırmaktan ve kredi faiz oranlarının düşürülmesinden geçiyor. Üretim ve finansmanda yerli kaynakları arttırmak, fiyat istikrarını da getirecek.

Bu noktada, 3 Ocak 2018'de, yüzde 0,69 olarak açıklanan Aralık 2017 TÜFE aylık artış oranı, yıllıklandırılmış manşet enflasyonu da yüzde 12,98'den, yüzde 11,92'ye düşürdü. Ekonomistler, Kasım ayında yıllık enflasyonda artık en tepe noktanın görüldüğünü ve bundan sonra, yıllık enflasyonun aşağı geleceğini

beklemekteydiler, nitekim Aralık ayındaki bu değişim de bu tahminleri doğru çıkarmış oldu.

Grafik: Enflasyon

Kaynak: TÜİK, TCMB

TÜİK'in açıkladığı verilere göre TÜFE, kasımda geçen yılın aralık ayına göre yüzde 11,16, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 12,98 yükselmiş durumdaydı. Aralık ayında ise bu oranlar yüzde 11,92 olarak gerçekleşti. Yurt içi-ÜFE, yurt içine mal üreten firmaların katıldığı maliyet enflasyonu ise Aralık 2016'ya göre yüzde 15,47 artmıştır. Bilhassa TL'nin değer kaybı ve yaşanan devalüasyonun enflasyona etkisi nedeniyle, ekonomide ciddi bir maliyet enflasyonu baskısı olduğu görülüyor. Aralık ayı itibarıyla 12 aylık ortalamalar dikkate alındığında ise, tüketici fiyatları yüzde 11,14, yurt içi üretici fiyatları yüzde 15,82 arttı. Aylık bazda TÜFE yüzde 0,69, Yi-ÜFE 1,37 artış gösterdi. Çekirdek TÜFE ise Ocak ayında 12,30 artarak, 2004 yılının Ocak ayından beri görülen en yüksek seviyesini gördü. Önceki çekirdek enflasyon oranı yüzde 12,08'di.

Orta Vadeli Programda, 2017 enflasyon tahmini ve 2018 enflasyon öngörüsü, bu koşullar içerisinde hayli iyimser kalırken, IMF'in Türkiye ekonomisi için 2017 enflasyonunu yüzde 10, 2018 enflasyonunu ise yüzde 9,5 olarak öngördüğünü görüyoruz. Dünya Bankası söz konusu oranları sırasıyla yüzde 9 ve 8,5 olarak belirlerken, OECD'nin 2017 yılı için yüzde 10,4 oranını beklenti, 2018 yılı için ise yüzde 8,1 enflasyon öngörüsünü paylaştığını

gözlemlemekteyiz. Türkiye'nin 100 ekonomistinin 2017 yılı yılsonu enflasyon oranı beklentisi ise yüzde 11,74. 100 ekonomist, 2018 yılı için ise yüzde 9,55'lik bir yılsonu enflasyon oranı öngörüyorlar.

ABD'nin küresel ölçekte, Orta Doğu ve Körfez ülkelerine, Asya-Pasifik ülkelerine, Kuzey Kore'ye ve İran'a yönelik politikalarının nereye evrileceğinin kestirilemediği, Başkan Trump'ın bu politikaların belirlenmesinde ne derece etkili olduğunun muallak kaldığı bir dönemdeyiz. Daha da ötesi Başkan Trump'ın görevde dahi kalıp kalamayacağını bilmez bir denkleme dönüştüğü bu süreçte ABD ekonomisindeki iniş çıkışlı toparlanma süreci ve Amerikan iş dünyasının beklediği vergi düzenlemesinin ABD Senatosu'ndan geçmesi dahi ABD Doları'nın güçlenmesine yetmiyor. Bunun bir nedeni Washington'ın siyasi koridorlarında süregelen gerginliklerin sebep olduğu belirsizlik ise bir diğer nedeni de Senatoda az bir oy farkıyla kabul edilen vergi düzenlemesinin ABD'nin kamu dengesine getireceği 1,7 trilyon dolarlık ek yüküdür.

Buna karşılık, Almanya'da genel seçimler sonrasında, hala hükümet kurulamamasından kaynaklanan belirsizliğe rağmen, Avrupa cephesi, ekonomik ve siyasi açıdan, ABD'ye göre daha güvenilir liman gözükmüyor ve bu durum Euro-Dolar paritesini 1,16-1,25 dolar bandında tutuyor. 2017 biterken ekonomistler, FED Açık Piyasa Komitesi'nin 2017'deki son toplantısından (FOMC) bir faiz artışı kararı çıkması ihtimalini hayli yüksek görüyordu. Nitekim Fed Başkanı Janet Yellen'in görevinden ayrılmadan önceki son toplantısında açıklanan faiz oranı 25 baz puan artırılarak, yüzde 1,25-1,50 aralığına yükseltildi. Bunun yanı sıra, 12 Ocak 2015'de 4 trilyon 516 milyar dolar ile en yüksek değerine ulaşan ve 27 Kasım 2017 itibarıyla 4 trilyon 439 milyar dolar büyüklüğünde olan FED bilançosunu, FED'in yeni başkanı Powell, 2018 yılı sonuna kadar 4 trilyon dolar veya bir miktar altına küçültmeye devam edecekleri, faiz artışlarının kademeli olarak devam edeceği konusunda mesajlar verdi. Bununla birlikte, Trump'ın sebep olduğu belirsizlik nedeniyle euro, dolar karşısında gerilemiyor. Uluslararası finans kurumları, euro-dolar paritesi için, 1,20-1,24 dolar bandının üst seviyelerinin 2018 yılının ilk 4 ayında test edileceğini, 1,24 doların kırılması halinde, 1,25 dolar, o da kırılır ise 1,27 dolara kadar paritede hareket beklendiğini vurgulamışlardı. Gelinen noktada bu öngörü büyük ölçüde gerçekleşti ve 2018 yılının Ocak ayında euro-dolar paritesinde 1,25 oranı görüldü.

Gıda Tarım ve Hayvancılıkta Küresel Eğilimler ve Türkiye

Bu yıl pek çok tarımsal emtianın 2016'daki rekor seviyedeki üretimleri ve 2017'ye devreden yüksek stoklar sebebi ile son on yılda çıkılan zirve noktalarının altında bir fiyat seyri gözlemlendi. 2016 yılında hububat, et ve süt ürünlerindeki ortalama fiyatlar düşmeye devam ederken yağlı tohumlar, nebatî yağ ve şekerde yumuşak bir geri dönüş yaşanmıştı.

Son on yılda büyümenin başlıca sebeplerinden biri olan Çin Halk Cumhuriyeti'nde et ve balığa olan talepteki artış, yem tüketiminin neredeyse her yıl yüzde 6 artmasına yol açtı. Aynı zamanda üretim girdilerinden olan biyo-yakıt sektöründe yüzde 8'lik artış yaşandı. Bu gibi sebeplerden dolayı talep artışının ilerleyen dönemde nisbi olarak yavaşlayabileceği öngörülmüyor.

Hububat stoklarının son on yılda 230 milyon tona ulaşması da bu ürünlere talebi arttırdı. Son zamanlardaki bu itici unsurların, orta vadede piyasalardaki talebi desteklemesi öngörülmüyor ve başka hiçbir gıda kaynağının söz konusu emtiaların yerini alması beklenmiyor.

Tüm ürünlere dönük gıda talebi artışının ise önümüzdeki dönemde, önceki on yıldan daha az olması öngörülmüyor. Talepteki büyümenin sadece en az gelişmiş ülkelerde beklenmesiyle, küresel olarak hububatta kişi başı gıda talebinin büyük ölçüde yata y bir seyir izlemesi bekleniyor.

Birçok ülkede besin tercihlerinin, gelir düşüklüğünün ve arz kısıtlılığının tüketim artışına gem vurmasından dolayı et tüketimi beklentilerinin sınırlı kalacağı öngörülmüyor.

Gıda güvensizliği kritik bir küresel endişe kaynağı olarak kalacak ve kötü beslenme sorununun birçok ülkede devam etmesi sıkıntılara yol açmaya devam edecek.

Gelecekte mahsul artışı, büyük ölçüde ürün verimini arttırmakla elde edilecektir fakat önümüzdeki dönemde verimlilik artış hızının biraz azalması öngörülmüyor. Yine de özellikle Sahra-altı Afrika'da süren büyük ölçekli verimlilik açıklarını kapatmak suretiyle üretim arttırılabilir. Global hububat ekim alanları sadece marjinal olarak artarken, soya fasulyesi ekim alanlarının da artarak hayvan yemi ve nebatî yağ talebini karşılaması öngörülmüyor.

Et ve süt ürünleri üretimindeki artış, hem hayvan sayısındaki artıştan hem de hayvan başına elde edilecek yüksek verimden sağlanacak. Son on yılda beyaz et üretimindeki artış toplam et üretiminin yaklaşık yarısına karşılık geliyor. Süt üretimindeki artışın ise bilhassa Hindistan ve Pakistan'da geçmiş on yıla kıyasla hızlanması bekleniyor.

Genel olarak tarımsal ticaretin makroekonomik oynaklıklara karşı diğer mal ticaretlerine oranla daha dirençli olduğu görüldü. Tarım ürünleri ticareti ilerleyen dönemde daha fazla piyasa serbestliği ile genişletilebilir.

İhracat, birkaç büyük tedarikçi ülkede yoğunlaşacak ancak üretimde yetersiz birçok ülkenin de ithalata yönelmesi ile ticaretin bu iki yakası arasında bir dengesizlik oluşacak.

Gıda ticaret piyasalarında arz sorunu görülmemesine rağmen gıda ithalinin maliyeti geçtiğimiz yıla oranla yüzde 6 kadar artacak. 2017'nin sonunda gıda ticaretinin 1.413 trilyon dolara ulaşması bekleniyor. Bununla beraber nakliye vergilerindeki keskin yükseliş, daha güçlü ithal talebi ve birçok gıda emtiasının fiyatlarının sıkışmasıyla küresel gıda ithalinin faturasını arttırması bekleniyor; ancak şu anki haliyle bile maliyetlerin tarihteki en yüksek ikinci seviyesinde olduğu unutulmamalı.

Dünya buğday üretiminin 2017 sonu kesin rakamlarının, geçtiğimiz yılın rekor seviyesinin altında olması bekleniyor. Buna rağmen buğday arzı 2017/2018 döneminde yüksek seviyede olmaya devam edecek. Stoklar üst üste 5. dönemde de artarak tüm zamanların en yüksek seviyesinde olacak. Uluslararası fiyatların çoğunun geçtiğimiz yılların seviyesinden yüksek olması sebebi ile buğday ticaretinin düşmesi bekleniyorken, iri hububatların ise 2017 sonuna kadar küresel üretimde yeni bir rekor kıracağı tahmin ediliyor. Toplam kullanım geçtiğimiz dönemden daha yavaş bir hızda ilerliyor. Dünya stoklarının artmaya devam ederek tüm zamanların en yüksek seviyesine gelmesi beklenirken ticaret de artmaya devam ediyor.

Bu sezon kötü hava koşulları sebebiyle pirinç üretimi sekteye uğrasa da küresel pirinç arzlarının artması bekleniyor. Bu da bir sonraki yıla dünyada pirinç stoğu devredileceğini gösteriyor. 2017'de yüzde 8'lik bir iyileşme gözlenirken, 2018'de küresel ticaretteki yükselişinin ise sınırlı olması bekleniyor.

Küresel yağlı tohum üretiminde 2017/2018 döneminde büyük bir değişim beklenmese de stokların da bu yıla devretmesinin yardımı ile dünya arzının artacağı öngörülmüyor.

Büyükbaş, küçükbaş, domuz ve kanatlı üretimleri başta olmak üzere küresel et üretiminde artış bekleniyor. Çin'den gelen ithal talebinin düşmesinin de etkisi ile 2016'dan daha düşük bir hızda da olsa, küresel et ticaret hacminin de büyümeye devam etmesi bekleniyor.

Dünya süt üretiminin 2017 yılı sonu itibarıyla yaşanan olumlu hava koşulları ve cazip fiyatlar ile geçtiğimiz yılın üstüne çıkması bekleniyor. Dünya

ticaretinde ise peynir ve yağsız süt tozu ticaret hacmindeki artışı, tereyağı ve yağlı süt tozunda azalan ticarettten daha fazla olması sebebiyle sene sonunda az da olsa bir artış gözlenecek.

Türkiye’de ise geçtiğimiz yılın en önemli tartışma konusu yüksek et fiyatlarıydı. Bu durumun gıda enflasyonuna, genel enflasyona ve dolayısı ile büyümemize set vuracak bir konumda olması sebebi ile acil bir çözüm bulunmak zorunda kalındı.

Kısa dönemli bir çözüm olarak et ithalatına izin verilmiş ve fiyatların ateşinin düşmesi ve yılsonu büyüme hedeflerinin tutması için çaba gösterilmiştir. Üreticinin de mağdur olmaması için bir yandan da tarım politikasında et üretiminin kolaylaşması için değişiklikler yapılıyor. 2018 yılında çeşitli hibe ve destekler üreticinin hizmetinde olacak.

Bununla beraber küresel anlamda Sanayi 4.0’ın etkisi, tarım sektöründe kendisini Tarım 4.0 olarak göstermeye başladı. Artık teknolojik gelişmeler yurt dışında üretim verimliliğini arttırmak için kullanılırken ülkemiz henüz bu konuda yeterli ilerlemeyi sağlayabilmiş değil.

Küresel ısınmanın ve artan nüfusun en önemli tehlikeyi oluşturduğunu ve halen yaş sebze ve meyve üretimimizin neredeyse 3’te 1’inin israf olduğunu dşnrsek, verimli üretim ile birlikte yanında üretileni korumanın da büyük önem kazandığını görebiliriz.

Sınırlı kaynaklar ile sınırsız ihtiyaçları karşılamaya çalışırken, ekilebilen alanları kaybetmeden arttırmak ve aile iftiliğini yeniden canlandırarak köyden kente g engelleyip “geleceğin petrol” olacak gıda sektöründe söz sahibi olabilmek için yerimizi şimdiden almalıyız.

Bugün petrol, doğalgaz gibi fosil ve kısıtlı enerji kaynaklarını ellerinde tutanlar, diğer lkeler üzerinde bir tahakküm kurabiliyorlar. Bu kaynaklara sahip olmayan lkeler ise dışa bağımlı olmaya mahkm oluyor. Yarın, gıda tarım ve hayvancılık alanında kendi kaynaklarını doğru şekilde kullanmayan veya israf eden lkeler de bu yüzden asla tam anlamı ile bağımsızlığını kazanamayacaktır.

Milli Tarım Projesi bu yüzden çok önemlidir. Aynı şekilde Lisanslı Depolar ile entegre edilecek ve kurucularından olduğumuz Türkiye rn İhtisas Borsası A.ř. bu açıdan büyük önem taşımaktadır.

Tarım, bütün dünyada ve Türkiye’de rekabete dayalı stratejik bir sektördür. Türkiye bu rekabette daha çok söz sahibi olabilmek için “Havza Bazlı

Destekleme Modeli” ve “Hayvancılıkta Yerli Üretimi Destekleme Modeli” olmak üzere iki ana başlıktan oluşan Milli Tarım Projesi’ni hayata geçirmiştir.

“Havza Bazlı Destekleme Modeli”nde tarımsal faaliyet yapılan her ilçe, bir tarım havzası olarak kabul edilerek 941 tarım havzası belirlenmiştir. Arz açığı bulunan, stratejik açıdan önemli, insan sağlığı ve beslenmesi, hayvan sağlığı ve beslenmesi için önem arz eden 21 ürün saptanarak ekolojik ve ekonomik olarak hangi havzalarda destekleneceği belirlenmiştir.

Destekleme modeli kapsamında ıslah çalışmalarına daha fazla önem verilecek, mevzuat çalışmaları yapılacaktır.

“Hayvancılıkta Yerli Üretimi Destekleme Modeli”nde ise artan kırmızı et talebini karşılamak, damızlık üretimini geliştirmek, yetiştirici bölgelerini belirlemek, meraları rasyonel kullanmak, hayvan hastalıklarıyla etkin mücadele etmek, buzağı kayıplarını azaltmak, süt üretiminde sürdürülebilirliği sağlayarak ihracat bazlı büyümek stratejik hedef olarak belirlenmiştir.

HUBUBAT ÜRETİM VE TİCARETİ ÖNGÖRÜLERİ

(2017-2018)

DÜNYA ÜRETİMİ

FAO’nun verilerine göre dünya hububat üretimi 2017 yılında 2016 yılına oranla yüzde 1.2 artmıştır ve dünyada rekor seviyede gerçekleşmiştir. 2017 yılı hububat hasatı neredeyse tamamlanmış ve son verilere göre küresel hububat üretimi tahmini 2.642 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Bu rakam geçtiğimiz yılın üretim rakamının 30.1 milyon ton daha üzerindedir.

Küresel pirinç üretiminde ise 2017 yılında 502.2 milyon tonluk üretimin gerçekleştiği öngörülmektedir. Bu da 2016 yılında belirlenen, tüm zamanların en yüksek seviyesinden yüzde 0,3’lük bir artış anlamına gelmektedir.

Bir önceki yıla göre %35.2 azalan Okyanusya en büyük üretim kaybını yaşarken Güney Amerika bölgesindeki %25.4 ve Afrika’daki %10.8 lik üretim artışı bu kaybı, küresel bazda kapatmayı başarmıştır.

Dünya Hububat Üretimi (milyon ton)	2015	2016	2017 Tahmini	2017/2016 Değişim (%)
Asya	1.120,2	1.133,0	1.144,3	1,0
Uzakdoğu	1.016,6	1.029,6	1.040,0	1,0
Yakındoğu	69,3	66,6	69,4	4,2
BDT (Asya)	34,4	36,9	34,9	-5,3
Afrika	173,8	169,2	187,4	10,8
Kuzey Afrika	39,4	30,8	36,2	17,7
Batı Afrika	54,0	56,1	59,1	5,4
Orta Afrika	5,0	5,0	5,0	0,0
Doğu Afrika	48,6	52,6	48,8	-7,2
Güney Afrika	26,8	24,7	38,2	54,7
Orta Amerika	39,2	42,9	43,4	1,1
Güney Amerika	186,3	173,5	217,6	25,4
Kuzey Amerika	482,9	531,7	493,9	-7,1
Avrupa	500,7	508,5	521,1	2,5
AB	314,1	299,5	308,5	3,0
BDT (Avrupa)	172,8	192,9	201,0	4,2
Okyanusya	36,9	53,2	34,5	-35,2
Dünya	2.540	2.612,1	2.642,3	1,2
Gelişmekte Olan Ülkeler	1.463,4	1.462,2	1.529,3	4,6
Gelişmiş Ülkeler	1.076,6	1.149,9	1.112,9	-3,2
*buğday	734,2	759,8	757,0	-0,4
*iri taneler	1.315,1	1.351,4	1.383,1	2,3
*beyaz pirinç	490,8	500,9	502,2	0,3

Kaynak: FAO

2018'in ilk beklentilerinde ise buğday üretiminin düşüş göstereceği tahmin ediliyor. FAO'nun ilk tahminlerine göre 2018 yılı dünya buğday üretiminin 744 milyon ton olması bekleniyor. Bu rakam, üretimin 2016 yılından sonra bir kez daha azaldığını gösteriyor. Beklenen azalışın önemli bir kısmı 2017'de yakalanan yüksek üretim seviyesinin AB ve Rusya'da yaşanacak düşüşlerden kaynaklandı. Avusturya'da beklenen olası bir iyileşme ise küresel anlamda üretimin daha fazla düşmesini engelledi.

Güney Amerika ve Afrika'nın güneyinde kötü hava şartları ve azalan ekim alanları sebebiyle güney yarımkürede 2018 yılı için iri taneli hububat üretiminin de azalması bekleniyor.

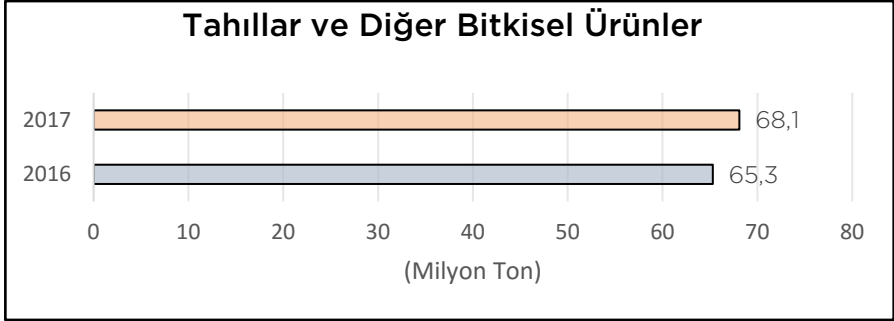
Genel olarak baktığımızda ise 2018 yılında küresel buğday üretiminin 2017'ye oranla %1.7 azalması bekleniyor.

Dünya Buğday Durumu (milyon ton)	2015-2017 Ortalama	2016	2017 Tahmini	2018 Öngörü	2017-2018 Değişim (%)
Avrupa Birliği	152,3	144,5	152,0	145,3	-4,4
Çin (Anakara)	129,6	128,8	129,8	129,0	-0,6
Hindistan	92,4	92,3	98,4	97,0	-1,4
Rusya	73,6	73,3	85,8	77,0	-10,3
ABD	55,4	62,8	47,4	47,0	-0,8
Kanada	29,9	32,1	30,0	30,0	0,1
Avusturya	26,0	34,4	21,2	26,0	22,4
Pakistan	25,4	25,5	25,8	26,0	1,0
Ukrayna	26,2	26,1	26,1	26,5	1,5
Türkiye	21,6	20,6	21,5	21,0	-2,3
Kazakistan	14,2	15,0	13,9	13,8	-0,4
Arjantin	16,1	18,4	18,5	16,5	-10,8
Diğer Ülkeler	59,4	58,9	57,5	61,0	6,1
Dünya	750,3	759,8	757,0	744,0	-1,7

Kaynak: FAO

TÜRKİYE ÜRETİMİ

Kaynak: TÜİK

Türkiye’de 2017 yılında gerçekleşen üretim miktarları 2016 yılına göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde %4,2, sebzelerde %1,8, meyvelerde %9,7 oranında artış gösterdi.

2017 yılının üretim miktarları, tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 68 milyon 61 bin ton, sebzelerde 30 milyon 826 bin ton ve meyvelerde 20 milyon 809 bin ton olarak gerçekleşti.

Tahıl ürünleri üretim miktarlarına baktığımızda, 2017 yılında 2016 yılına göre %2,4 oranında artarak 36 milyon 133 bin ton olarak gerçekleştiğini görüyoruz.

Buğday üretimi ise 2017 yılında 2016 yılına göre %4,4 oranında artarak 21 milyon 500 bin ton, arpa üretimi %6 oranında artarak 7 milyon 100 bin ton, çavdar üretimi %6,7 oranında artarak 320 bin ton, yulaf üretimi %11,1 oranında artarak 250 bin ton olmuştur.

Baklagillerden yemeklik bakla %9 oranında artarak 6 bin 847 ton, nohut %3,3 oranında artarak 470 bin ton, yumru bitkilerden patates ise %1,1 oranında artarak 4 milyon 800 bin ton üretildi.

Yağlı tohumlardan soya üretimi ise %15,2 oranında azalış göstererek 140 bin ton olarak gerçekleşti.

Şeker pancarı üretimi ise %6,3 oranında artarak 20 milyon 828 bin ton oldu.

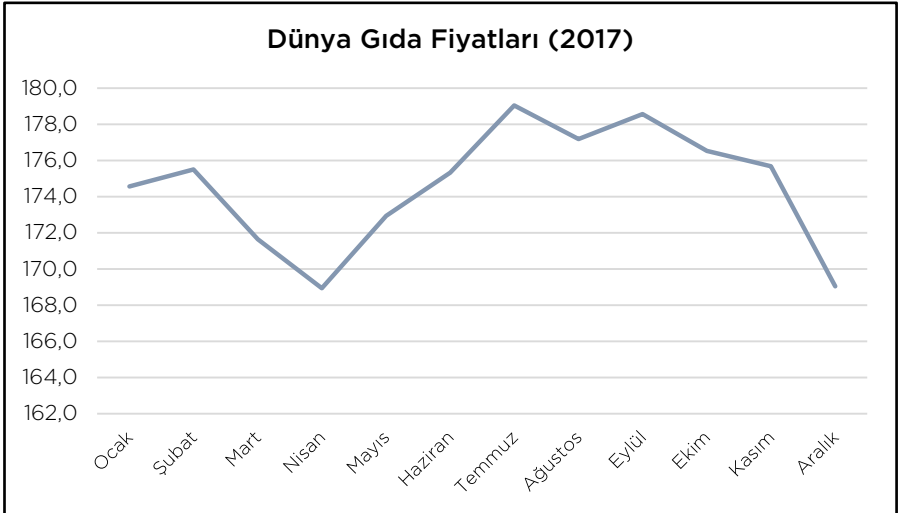
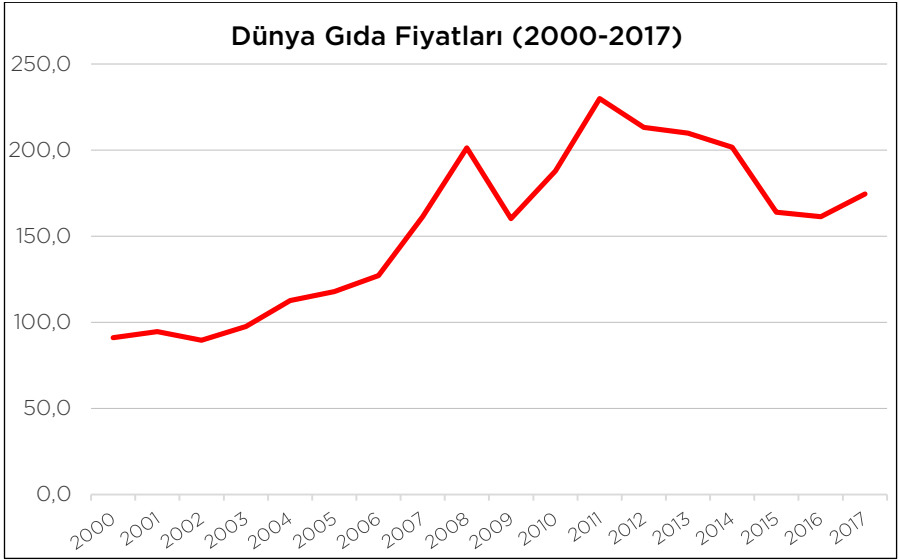
DÜNYA GIDA FİYATLARI

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) Gıda Fiyatları Endeksleri 2017 yılı değerleri tablosunda yeşilden kırmızı renge doğru gidildikçe fiyatlardaki azalmanın büyüklüğü gösterilmektedir.

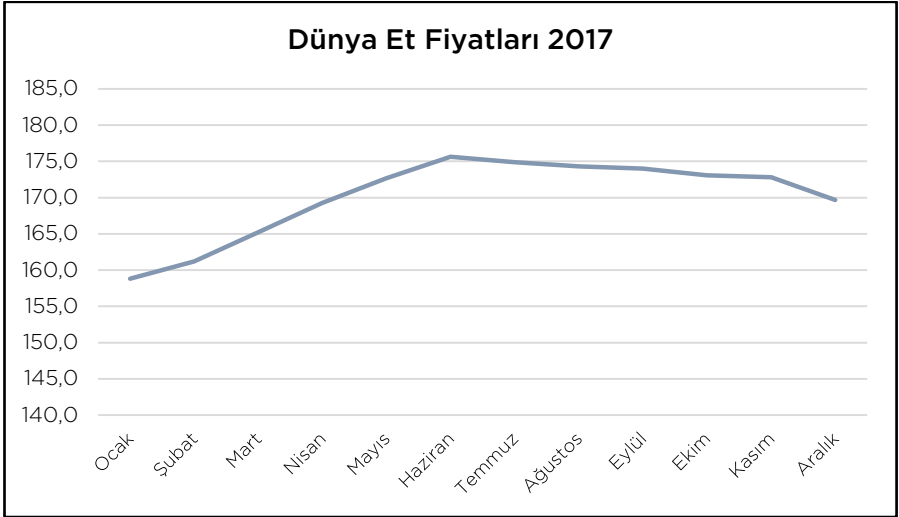
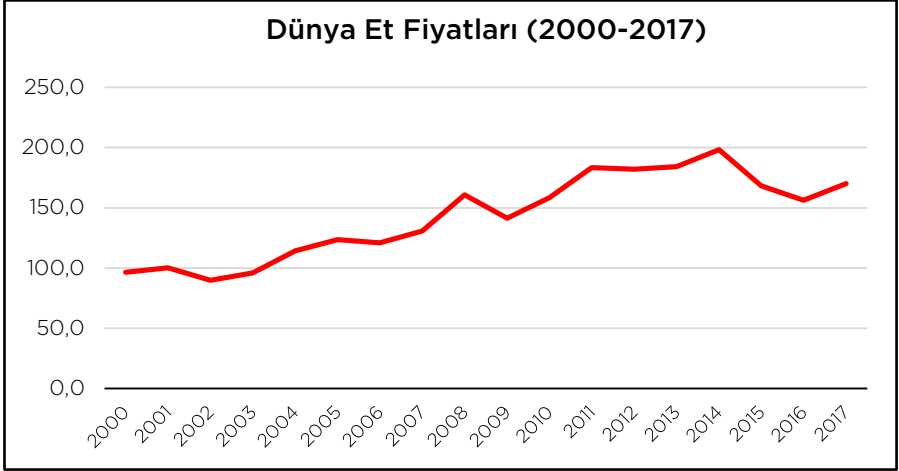
Aylık Gıda Fiyatları (2002-2004=100)						
2017	Gıda	Et	Süt Ürünleri	Tahıl	Bitkisel Yağ	Şeker
Ocak	174,6	158,8	193	146,9	186,3	288,5
Şubat	175,5	161,2	194,2	150,5	178,7	287,9
Mart	171,6	165,2	189,8	147,8	167,6	256,5
Nisan	168,9	169,3	183,6	146	161,1	233,3
Mayıs	172,9	172,7	193	148	168,7	227,9
Haziran	175,3	175,6	209	154,3	162,1	197,3
Temmuz	179	174,9	216,6	162,2	160,4	207,5
Ağustos	177,2	174,3	219,7	153	164,4	203,9
Eylül	178,6	174	224,2	151,9	171,9	204,2
Ekim	176,5	173,1	214,8	152,7	170	203,5
Kasım	175,7	172,8	204,2	153,1	172,2	212,7
Aralık	169,1	169,7	184,4	152,4	162,6	204,1
GENEL	174,6	170,1	202,2	151,6	168,8	227,3

Dünya Gıda Fiyatları Aylık Değişim Oranları

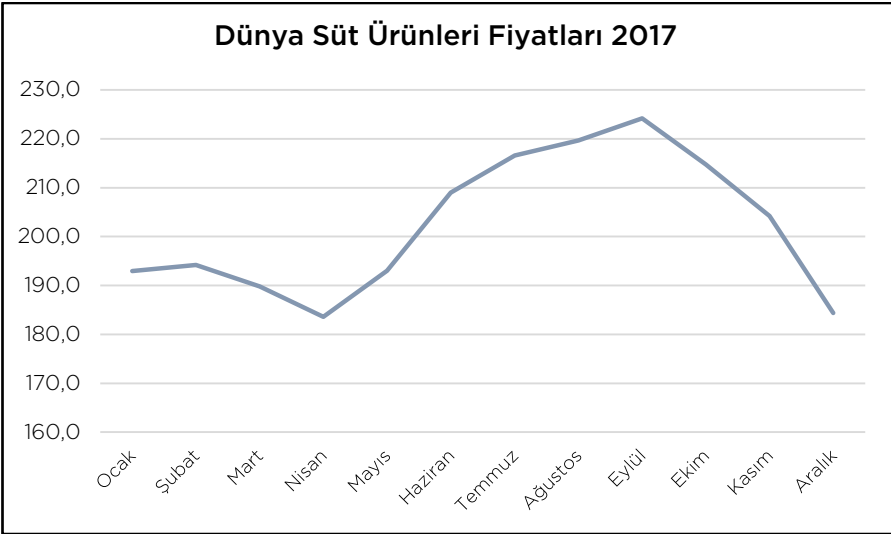
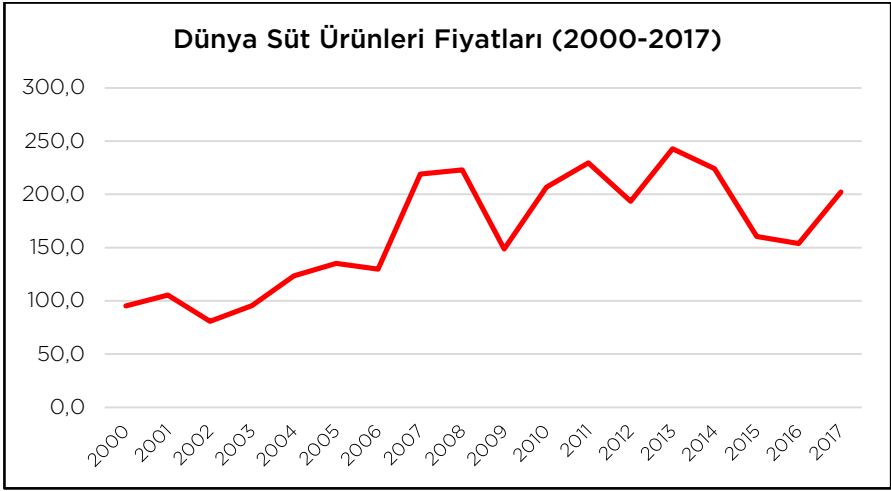
2017	Gıda	Et	Süt Ürünleri	Tahıl	Bitkisel Yağ	Şeker
Ocak	2,52	1,08	0,20	3,30	1,80	9,86
Şubat	0,53	1,47	0,63	2,36	-4,08	-0,21
Mart	-2,19	2,41	-2,27	-1,79	-6,18	-10,89
Nisan	-1,57	2,40	-3,28	-1,19	-3,91	-9,06
Mayıs	2,31	1,96	4,89	1,35	4,52	-2,30
Haziran	1,36	1,68	7,62	4,03	-3,88	-13,45
Temmuz	2,07	-0,40	3,50	4,87	-1,09	4,93
Ağustos	-1,03	-0,34	1,40	-5,61	2,47	-1,73
Eylül	0,76	-0,17	2,01	-0,77	4,31	0,13
Ekim	-1,13	-0,54	-4,18	0,54	-1,05	-0,35
Kasım	-0,48	-0,13	-4,92	0,26	1,22	4,33
Aralık	-3,77	-1,83	-9,70	-0,44	-5,56	-4,05

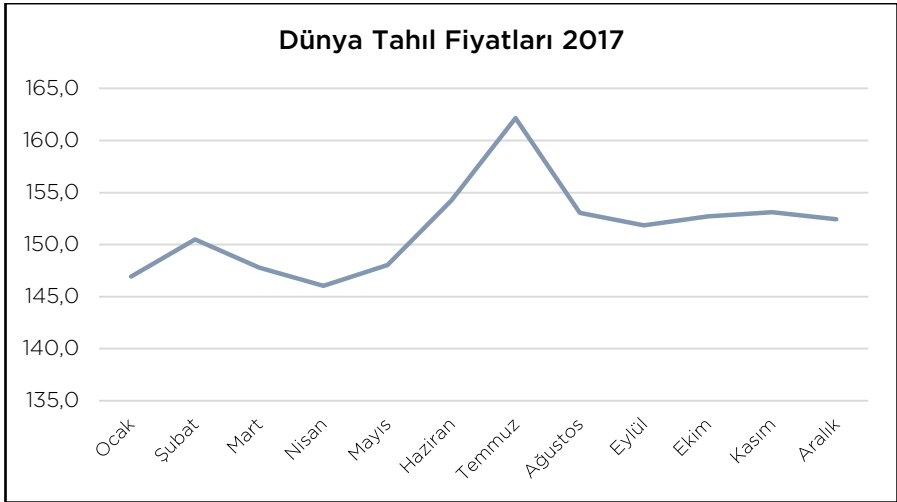
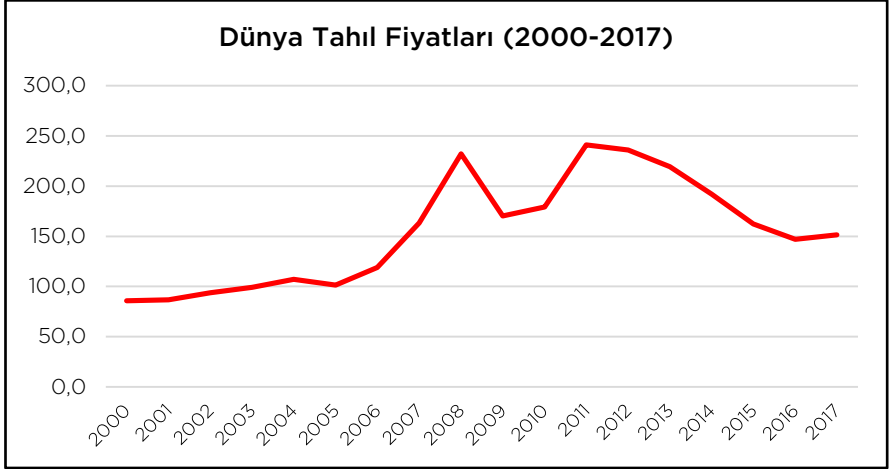
DÜNYA ET FİYATLARI

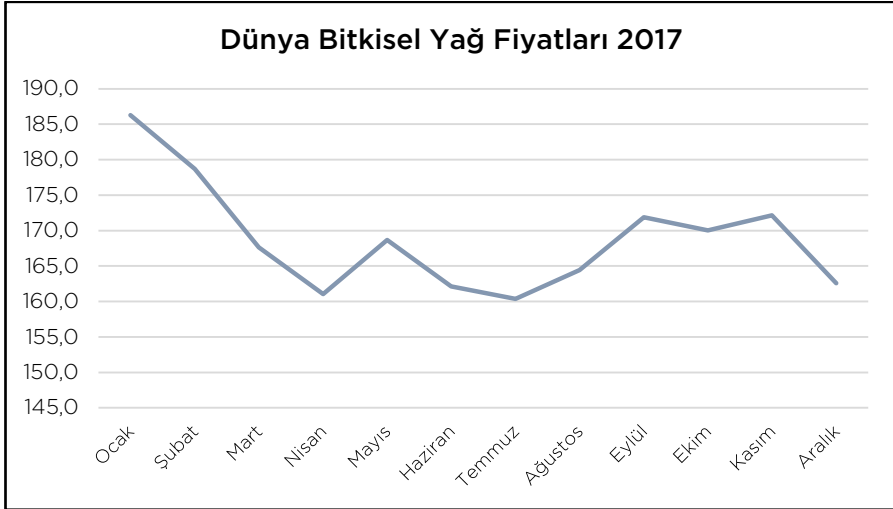
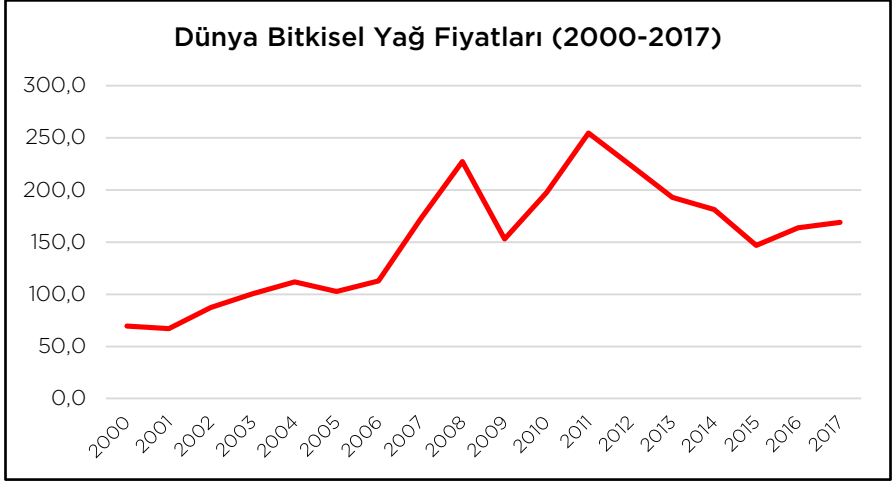
DÜNYA SÜT ÜRÜNLERİ FİYATLARI

DÜNYA TAHIL FİYATLARI

DÜNYA BİTKİSEL YAĞ FİYATLARI

DÜNYA REKOLTESİ

DÜNYA HUBUBAT DURUMU

2006 yılında buğday, mısır, pirinç, süt ve diğer temel gıda ürünlerinde rekor düzeyde fiyat artışları yaşamış ve bu gidişat 2007 yılında da sürmüştü. The Economist meta fiyatları indeksine göre, 2007 yılında gıda fiyatları yüzde 49 artmıştı ve Dünya 2008'e, tüketim kapasitesine oranla en düşük hububat stoklarıyla ve büyük bir krizle girmişti. 2012'de ABD'de son 50 yılda görülen en şiddetli kuraklık yüzünden yeni kriz endişeleri ortaya çıkmış olsa da, günümüze gelindiğinde üretim açısından ciddi bir toparlanma olduğu görülmektedir. Koşulların düzelmesi ile üretimde yaşanan artış her geçen yıl kapanış, dolayısı ile açılış envanterlerine yansımıştır. Söz konusu büyük hububat kalemlerinin gıda olarak kullanılmasında ve toplam tüketimde de gözle görülür biçimde artış gözlenmiştir.

Hububat verileri tablosunda kırmızı renkten yeşil renge doğru gidildikçe yaşanan artış açık şekilde görülmektedir.

	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16 /17	17 /18	18 /19
Açılış Envanteri	412,8	419,8	408,6	489,0	535,5	565,8	623,3	606,1
Üretim	1859,5	1804,4	2011,3	2056,2	2016,2	2139,7	2092,1	2087,4
Gıda	631,7	635,6	649,6	669,3	669,8	690,3	698,6	708,9
Toplam Tüketim	1852,5	1815,7	1930,8	2009,7	1986,0	2082,2	2109,3	2133,6
Kapanış Envanteri	419,8	408,6	489,0	535,5	565,8	623,3	606,1	559,9

Kaynak: IGC (milyon ton)

TÜRKİYE HUBUBAT DURUMU

2008 yılında küresel çapta yaşanan hububat krizi tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'yi de etkilemişti. Geçen zaman içerisinde göreceli olarak toparlanan hububat üretimimizin 2015/16 sezonunda 37.7 milyon tona çıkması beklenirken 2016/17 yılında bu rakamın 34.40 milyon tona düşmesi beklenmektedir. 2017/18 ve 2018/19 dönemlerinde ise görece bir artış olacağı öngörülmektedir.

	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19
Açılış Envanteri	4,5	5,4	3,4	4,3	2,9	4,6	3,3	2,9
Üretim	34,3	32,5	36,6	31,9	37,7	34,4	35,2	35,7
Gıda	16,8	17,5	17,2	17,0	17,0	17,1	17,1	17,1
Toplam Tüketim	34,5	35,8	36,3	37,4	36,0	35,2	35,9	35,4
Kapanış Envanteri	5,4	3,4	4,3	2,9	4,6	3,3	2,9	3,0

Kaynak: IGC (Milyon Ton)

DÜNYA HUBUBAT PROJEKSİYONU 2022 - 2023

Uluslararası Hububat Konseyi'nin (IGC) yayınladığı son raporda, bir dizi geniş varsayım göz önünde bulundurularak, önümüzdeki beş yıla, yani 2022/23 dönemine kadar başlıca tahıllar (buğday ve mısır), pirinç ve soya fasulyesi için olası bir arz ve talep senaryosu üzerinde çalışılmıştır.

Nüfus artışı, tarım ve ticaret politikalarındaki eğilimlerin yanı sıra küresel ekonomiye yönelik beklentiler de hesaba katılmıştır.

Önümüzdeki dönemde büyüme koşullarının verimin ortalama seviyelere ulaşması için elverişli olduğunu ve her mevsimde, özellikle elverişli veya elverişsiz hava koşullarına bağlı herhangi bir değişken dikkate alınmamıştır.

Bu varsayımlara göre, büyüme oranlarının son sezonlardaki kadar güçlü olmasa da, küresel üretimde net artışlar olacağı tahmin edilmektedir. Tahıllarda ise Çin'deki mısır stoklarındaki düşüş nedeniyle, dünya stoklarının bir miktar daralması bekleniyor.

Çin'de mısır için geçmişteki arz ve talep tahminleri gözden geçirilmiş ve beş yıllık dönemin başlangıcında daha önce tahmin edilenden daha fazla stok kalacağı sonucuna varmıştır. Ancak, iç talebi canlandırmak için devam

ettirilen idari tedbirler göz önüne alındığında, 2022/23'e gelindiğinde Çin'in stoklarının önemli ölçüde azalması bekleniyor.

Başta Asya ve Afrika'daki artan ihtiyaçlar nedeni ile buğday, mısır, pirinç ve soya fasulyesinde küresel ticaretin, tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşacağı tahmin edilmektedir.

	16/17 Tahmini	17/18 Öngörülen	18/19 Proj.	19/20 Proj	20/21 Proj	21/22 Proj	22/23 Proj	Önceki 5 Yıl Ortalama	Yıllık Değişim 18/19	Ortalama 18/19 - 22/23
TÜM HUBUBATLAR (milyon ton)										
Üretim	2,133	2,075	2,086	2,121	2,148	2,177	2,204	2.9%	0.6%	1.2%
Tüketim	2,076	2,090	2,116	2,142	2,168	2,194	2,220	2.9%	1.3%	1.2%
Ticaret	352	359	361	366	372	378	383	7.8%	0.6%	1.3%
Stok	622	607	577	556	536	519	503	--	--	--
Yıllık Değişim	57	-15	-30	-21	-20	-17	-16	--	--	--
Kullanılabilir Stok %	30%	29%	27%	26%	25%	24%	23%	--	--	--
PIRINÇ (milyon ton)										
Üretim	486	482	488	491	495	500	504	%0.3	%1.2	%0.9
Tüketim	483	485	488	491	494	497	500	0.7%	0.6%	0.6%
Ticaret	43	43	43	44	44	45	46	3.0%	-0.5%	1.2%
Stok	123	120	120	121	122	126	130	--	--	--
Yıllık Değişim	2	-3	0	1	1	3	4	--	--	--
Kullanılabilir Stok %	25%	25%	25%	25%	25%	25%	26%	--	--	--
SOYA FASULYESİ (milyon ton)										
Üretim	350	348	356	366	375	383	392	5.3%	2.4%	2.4%
Tüketim	338	353	358	367	376	384	392	5.5%	1.5%	2.1%
Ticaret	145	151	155	159	163	168	172	8.8%	2.7%	2.6%
Stok	43	39	37	36	35	34	34	--	--	--
Yıllık Değişim	12	-5	-2	-1	-1	-1	0	--	--	--
Kullanılabilir Stok %	13%	11%	10%	10%	9%	9%	9%	--	--	--

TÜRKİYE REKOLTESİ

2007-2008 döneminde yaşanan küresel hububat krizinden Türkiye’de ciddi şekilde etkilenmişti. Dünyada 2015/16 döneminde 737.3 milyon tona kadar ulaşan buğday rekoltesi, aynı yıl Türkiye’de 22 milyon 600 bin ton olarak gerçekleşmiş ve son yılların en büyük miktarına ulaşmış, 2016/17 döneminde ise tahminlere göre 20 milyon 600 bin tonluk bir rekolte yakalanacaktır. 2017/18 dönemi için ise 21 milyon 500 bin ton hasat öngörüsü bulunmaktadır.

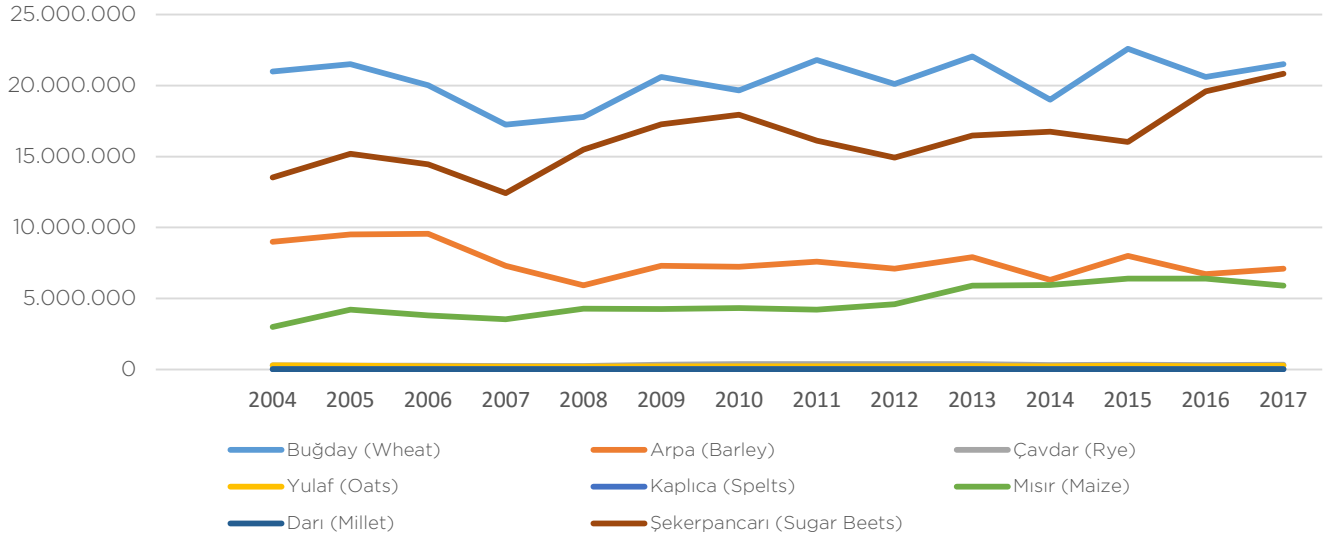
Mısır ise 2004 yılında 3 milyon ton üretilirken 2006 ve 2007 yıllarındaki düşüşleri saymazsak istikrarlı bir şekilde yükselmiş, hem 2015 hem de 2016 yıllarında 6 milyon 400 bin ton rekolteye ulaşmış ancak 2017 yılına gelindiğinde 2013’teki üretim seviyesi olan 5 milyon 900 bin tona gerilemiştir.

Yıllar (Years)	Buğday (Wheat)	Arpa (Barley)	Çavdar (Rye)	Yulaf (Oats)	Kaplıca (Spelts)	Mısır (Maize)	Darı (Millet)	Şekerpancarı (Sugar Beets)
2004	21.000.000	9.000.000	275.000	275.000	8.500	3.000.000	7.000	13.517.241
2005	21.500.000	9.500.000	270.000	270.000	7.400	4.200.000	7.200	15.181.247
2006	20.010.000	9.551.000	271.000	208.787	6.341	3.811.000	6.955	14.452.162
2007	17.234.000	7.306.800	240.540	189.099	6.977	3.535.000	7.094	12.414.715
2008	17.782.000	5.923.000	246.521	196.099	7.361	4.274.000	6.995	15.488.332
2009	20.600.000	7.300.000	334.330	213.000	7.500	4.250.000	6.965	17.274.674
2010	19.660.000	7.240.000	365.560	203.870	7.675	4.310.000	6.772	17.942.112
2011	21.800.000	7.600.000	365.750	218.040	7.018	4.200.000	6.253	16.126.489
2012	20.100.000	7.100.000	370.000	210.000	6.565	4.600.000	4.759	14.919.940
2013	22.050.000	7.900.000	365.000	235.000	13.658	5.900.000	5.906	16.488.590
2014	19.000.000	6.300.000	300.000	210.000	6.152	5.950.000	6.744	16.743.045
2015	22.600.000	8.000.000	330.000	250.000	4.527	6.400.000	6.206	16.022.783
2016	20.600.000	6.700.000	300.000	225.000	4.549	6.400.000	5.327	19.592.731
2017	21.500.000	7.100.000	320.000	250.000	6.610	5.900.000	4.737	20.828.316

Kaynak: 2017 Yılı Türkiye İstatistik Kurumu Bitkisel Üretim Miktarları (ton)

**Türkiye 2004-2017 Rekolte Tablosu / 2004-2017 Harvest Chart
(Ton)**

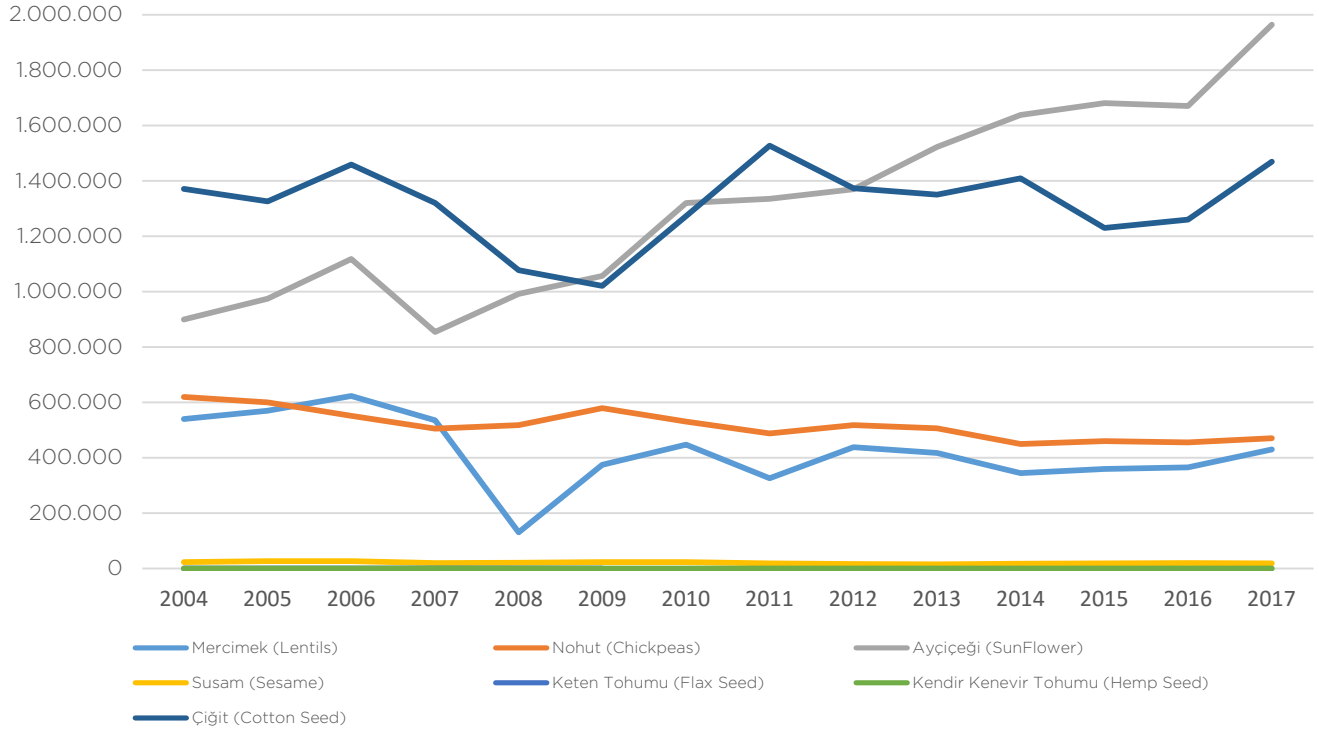

2008 yılında 131.188 tona kadar düşen mercimek rekoltesi, 2010 yılında 447.400 tona kadar çıkmış, istikrarsız bir dönemden sonra 2017 yılında 430.000 ton olarak gerçekleşmiş ve son 5 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2004 yılında 620.000 ton üretilen nohut ise 2017 yılında 470.000 tona gerilemiş ancak yine de son 4 yılın en büyük üretim değerlerine ulaşılmıştır. 2007 yılında 854.407 ton ile son yıllardaki en düşük seviyesini gören ayçiçeği 2016 yılında 1.670.716 tona ulaşmıştı. 2017 yılında ise 1.964.385 ton üretilerek en verimli yılını geçirmiştir.

Yıllar (Years)	Mercimek (Lentils)	Nohut (Chickpeas)	Ayçiçeği (SunFlower)	Susam (Sesame)	Keten Tohumu (Flax Seed)	Kendir Kenevir Tohumu (Hemp Seed)	Çiğit (Cotton Seed)
2004	540.000	620.000	900.000	23.000	80	30	1.371.351
2005	570.000	600.000	975.000	26.000	86	13	1.326.080
2006	622.624	551.746	1.118.000	26.545	84	13	1.459.000
2007	535.181	505.366	854.407	20.010	48	24	1.320.831
2008	131.188	518.026	992.000	20.338	40	12	1.077.440
2009	374.843	579.500	1.057.125	23.000	1	3	1.021.200
2010	447.400	530.634	1.320.000	23.460		7	1.272.800
2011	325.952	487.477	1.335.000	18.000		8	1.527.360
2012	438.000	518.000	1.370.000	16.221	13	4	1.373.440
2013	417.000	506.000	1.523.000	15.457		1	1.350.000
2014	345.000	450.000	1.637.900	17.716		1	1.410.000
2015	360.000	460.000	1.680.700	17.916		1	1.230.000
2016	365.000	455.000	1.670.716	19.521		1	1.260.000
2017	430.000	470.000	1.964.385	18.410		1	1.470.000

Kaynak: 2017 Yılı Türkiye İstatistik Kurumu Bitkisel Üretim Miktarları

**Türkiye 2004-2017 Rekolte Tablosu / 2004-2017 Harvest Chart
(Ton)**

2005 yılında sadece 29.000 ton üretilen soya fasulyesi özellikle 2009 yılı sonrasında büyük bir sıçrama yapmış ve istikrarlı çizgisini 2016 yılına kadar devam ettirerek 165.000 ton üretim gerçekleştirmiştir. 2017 yılında ise bu rakam 140.000 tona gerilemiştir.

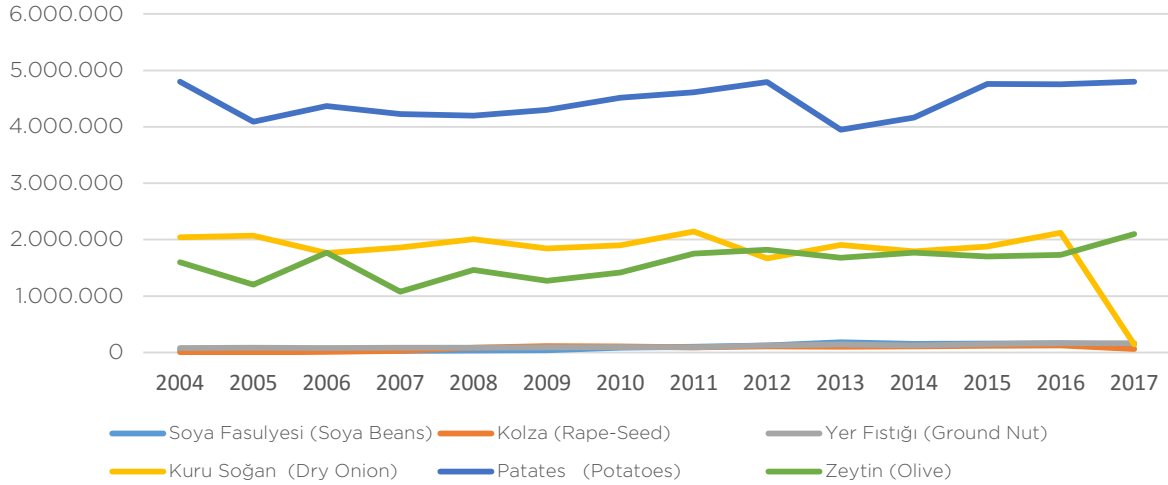
Türkiye'de kolza 2005 yılında sadece 1.200 ton üretilirken son 10 yıl içerisinde gelişimi sürdürerek 2016 yılında 125.000 ton rekolteye ulaşmış ancak geçtiğimiz yıl keskin bir düşüş ile 60.000 tona gerilemiştir. Yer fıstığı ise 2017 yılında 165.330 tonluk rekoltesiyle son yılların en iyi seviyesini yakalamıştır.

2013 yılında 3.948.000 ton ile son yılların en düşük seviyesine gelen patates üretimi ise 2017 yılına kadar düzenli olarak artış göstermiştir.

Yıllar (Years)	Soya Fasulyesi (Soya Beans)	Kolza (Rape- Seed)	Yer Fıstığı (Ground Nut)	Kuru Soğan (Dry Onion)	Patates (Potatoes)	Zeytin (Olive)
2004	50.000	4.500	80.000	2.040.000	4.800.000	1.600.000
2005	29.000	1.200	85.000	2.070.000	4.090.000	1.200.000
2006	47.300	12.615	77.454	1.765.396	4.366.180	1.766.749
2007	30.666	28.727	86.409	1.859.442	4.227.726	1.075.854
2008	34.461	83.965	85.274	2.007.118	4.196.522	1.464.248
2009	39.166	111.816	89.828	1.844.636	4.300.000	1.271.019
2010	86.540	106.450	97.310	1.900.000	4.513.155	1.415.000
2011	102.260	91.239	90.416	2.141.373	4.613.071	1.750.000
2012	122.114	110.000	122.780	1.668.356	4.795.122	1.820.000
2013	180.000	102.000	141.263	1.904.846	3.948.000	1.676.000
2014	150.000	110.000	123.600	1.790.000	4.166.000	1.768.000
2015	161.000	120.000	147.537	1.879.189	4.760.000	1.700.000
2016	165.000	125.000	164.186	2.120.581	4.750.687	1.730.000
2017	140.000	60.000	165.330	138.993	4.801.393	2.100.000

Kaynak: 2017 Yılı Türkiye İstatistik Kurumu Bitkisel Üretim Miktarları

**Türkiye 2004-2017 Rekolte Tablosu / 2004-2017 Harvest Chart
(Ton)**

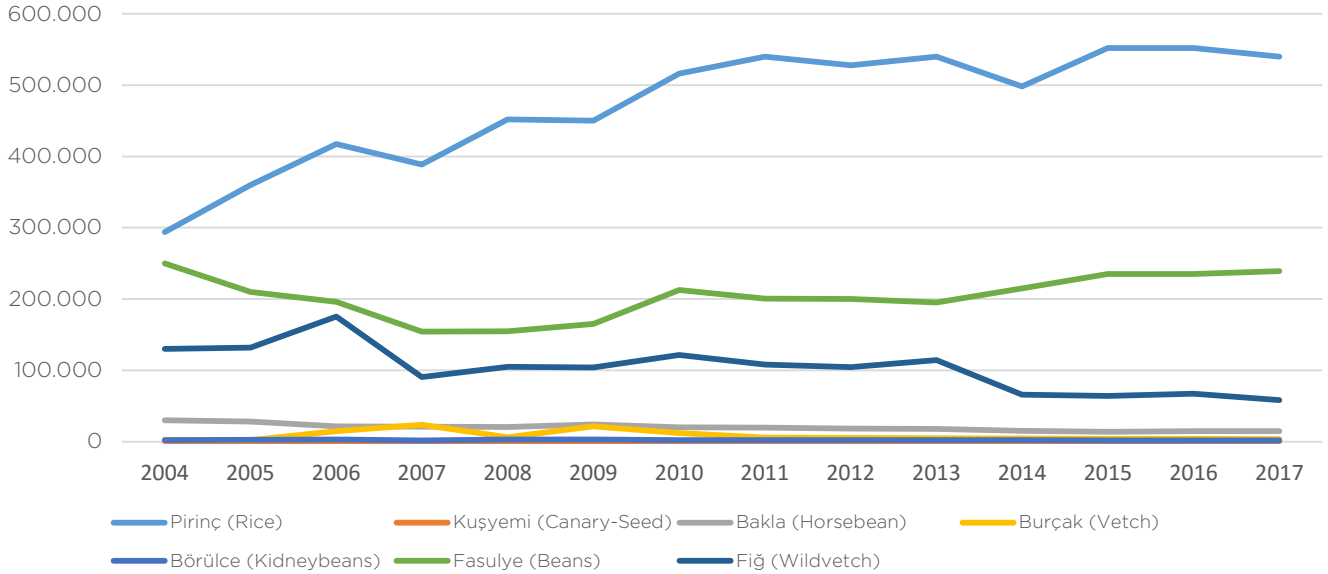

Son yıllarda pirinç dünya rekoltesi istikrarlı bir şekilde artmıştır ve 2014-2015 sezonunda 479.6 milyon ton olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. 2015-2016 tahminleri 472.8 milyon ton iken 2016-2017 dönemi projeksiyonu 487.200.000 tondur. Türkiye'de ise 2004 yılında 294.000 ton üretilen pirinç, 2016 yılına geldiğimizde 552.000 ton üretilerek son yılların en yüksek seviyesine ulaşmış ancak 2017 yılında 540.000 tona gerilemiştir.

Yıllar (Years)	Pirinç (Rice)	Kuşyemi (Canary-Seed)	Bakla (Horsebean)	Burçak (Vetch)	Börülce (Kidneybeans)	Fasulye (Beans)	Fiğ (Wildvetch)
2004	294.000	560	30.000	2.500	2.300	250.000	130.000
2005	360.000	100	28.000	2.300	2.500	210.000	132.000
2006	417.600	61	21.316	14.863	2.937	195.970	175.522
2007	388.800	62	21.043	23.850	1.845	154.243	90.568
2008	451.995	17	20.668	6.093	3.072	154.630	104.974
2009	450.000	60	24.284	21.396	3.047	165.000	103.835
2010	516.000	83	19.898	12.100	2.290	212.758	121.676
2011	540.000	30	19.678	5.549	2.149	200.673	107.844
2012	528.000	2	18.406	5.037	2.111	200.000	104.342
2013	540.000	350	17.826	4.885	2.112	195.000	114.218
2014	498.000	353	14.927	4.403	2.006	215.000	65.962
2015	552.000	462	13.856	3.765	1.609	235.000	64.149
2016	552.000	670	14.489	3.996	1.860	235.000	67.385
2017	540.000	922	14.746	3.349	1.511	239.000	58.423

Kaynak: 2017 Yılı Türkiye İstatistik Kurumu Bitkisel Üretim Miktarları

**Türkiye 2004-2017 Rekolte Tablosu / 2004-2017 Harvest Chart
(Ton)**

DÜNYADA ET SEKTÖRÜ

2017 yılında dünyanın 262.8 milyon metrik tonluk et üretimi (dana, domuz ve tavuk) ile rekor kırması bekleniyor. Eğer bu seviyede bir üretim gerçekleşirse tarihte bir ilk olacak.

Dana domuz ve tavuk üretimi kendi içlerinde de 2017 yılında üretim rekoru kırmış olacaklar.

Dünyada ilk kez 200 milyon metrik ton et üretimi gerçekleştiği zaman, takvimler 2002 yılını gösteriyordu.

2017'de beklenen bu rakamlar aynı zamanda 1986 yılında üretilen etin tam iki katı.

2017 yılında ABD, Brezilya ve Avrupa Birliği'nin önünde yer almayı başararak dünyanın en büyük üreticisi oldu. Üçünü topladığımızda ise dünya üretiminin yaklaşık 47%'sinin bu ülke ve oluşumlar tarafından sağlandığını görüyoruz. ABD tek başına üretimin 20%'sini üstlenirken, Brezilya 15%, Avrupa Birliği ise 13%'ünü karşıladı.

Dünya Üretimi

Dana ve Süt Danası Üretiminde Önemli Ülkeler 1.000 Ton (Karkas Ağırlık Eşdeğeri)

Üretim	2014	2015	2016	2017	2018 Ekim	2018 Nisan
Brezilya	9.723	9.425	9.284	9.550	9.700	9.900
Avrupa Birliği	7.443	7.684	7.880	7.900	7.900	7.855
Çin	6.890	6.700	7.000	7.260	7.110	7.325
Hindistan	4.100	4.100	4.200	4.250	4.300	4.300
Arjantin	2.700	2.720	2.650	2.830	2.900	2.915
Avustralya	2.595	2.547	2.125	2.149	2.250	2.280
Meksika	1.827	1.850	1.879	1.925	1.960	1.960
Pakistan	1.685	1.710	1.750	1.780	1.800	1.800
Türkiye	1.145	1.423	1.484	1.382	1.600	1.450
Rusya	1.375	1.355	1.335	1.315	1.300	1.300
Diğerleri	10.156	9.379	9.388	9.278	9.286	9.339
ABD Dışı	49.739	48.893	48.975	49.619	50.106	50.424
ABD	11.075	10.817	11.507	11.938	12.448	12.601
Toplam	60.814	59.710	60.482	61.557	62.554	63.025
Toplam İç Tüketim						
Çin	7.277	7.339	7.759	8.227	8.140	8.530
Brezilya	7.896	7.781	7.652	7.750	7.935	7.935
Avrupa Birliği	7.514	7.744	7.904	7.871	7.840	7.825
Arjantin	2.503	2.534	2.434	2.537	2.550	2.565
Hindistan	2.018	2.294	2.436	2.401	2.450	2.400
Meksika	1.839	1.797	1.809	1.841	1.875	1.860
Pakistan	1.627	1.636	1.685	1.721	1.726	1.736
Rusya	2.297	1.966	1.847	1.812	1.770	1.685
Türkiye	1.250	1.457	1.496	1.408	1.628	1.500
Japonya	1.225	1.186	1.215	1.277	1.265	1.314
Diğerleri	12.078	10.807	10.854	10.709	10.847	10.968
ABD Dışı	47.524	46.541	47.091	47.554	48.026	48.318
ABD	11.241	11.276	11.678	12.046	12.524	12.592
Toplam	58.765	57.817	58.769	59.600	60.550	60.910

**Sığır Varlığında Önemli Ülkeler
(1.000 Baş)**

Toplam Sığır Varlığı	2014	2015	2016	2017	2018 Ekim	2018 Nisan
Hindistan	300.600	301.100	302.600	303.600	305.000	305.000
Brezilya	207.959	213.035	219.180	226.045	232.350	232.350
Çin	103.000	100.450	100.275	99.173	98.100	96.850
Avrupa Birliği	87.619	88.406	89.152	89.152	89.030	88.445
Arjantin	51.545	51.545	52.565	53.515	54.215	53.765
Avustralya	29.291	29.102	27.413	24.971	25.500	25.500
Rusya	19.564	19.152	18.879	18.638	18.380	18.380
Meksika	17.760	17.120	16.615	16.490	16.585	16.584
Türkiye	14.533	14.345	14.128	14.222	14.550	14.500
Uruguay	11.903	12.053	12.016	11.864	11.804	11.754
Diğerleri	76.103	44.185	43.746	43.967	44.153	44.314
ABD Dışı	919.877	890.493	896.569	901.637	909.667	907.442
ABD	88.526	89.143	91.918	93.705	94.400	94.399
Toplam	1.008.403	979.636	988.487	995.342	1.004.067	1.001.841
Üretim (Buzağı)						
Hindistan	66.000	67.000	67.500	68.200	68.700	68.700
Çin	47.900	49.000	50.000	50.500	50.900	50.900
Brezilya	49.600	48.220	48.250	48.735	49.500	49.500
Avrupa Birliği	29.280	29.900	30.100	29.450	30.080	29.400
Arjantin	13.300	14.200	14.000	14.200	14.800	14.300
Avustralya	11.063	9.394	6.600	9.050	10.000	10.000
Meksika	6.750	6.850	7.100	7.485	7.580	7.700
Rusya	6.670	6.620	6.600	6.480	6.400	6.400
Yeni Zelanda	5.440	5.040	5.060	4.714	4.900	4.748
Kanada	4.496	4.918	4.256	4.411	4.400	4.450
Diğerleri	18.214	13.686	13.727	14.191	13.975	14.020
ABD Dışı	258.713	254.108	253.193	257.416	261.235	260.118
ABD	33.522	34.087	35.093	35.808	37.100	36.500
Toplam	292.235	288.195	288.286	293.224	298.335	296.618

Dünyada Et Ticareti

Dana ve Süt Danası Ticaretinde Önemli Ülkeler 1.000 Ton (Karkas Ağırlık Eşdeğeri)

Toplam İthalat	2014	2015	2016	2017	2018 (Ekim)	2018 (Nisan)
Çin	417	663	812	974	1.025	1.200
Japonya	739	707	719	817	815	832
Hong Kong	646	339	453	543	410	580
Güney Kore	392	414	513	531	560	559
Rusya	932	621	522	509	480	400
Avrupa Birliği	372	363	368	338	360	340
Mısır	270	360	340	250	280	320
Şili	241	245	298	281	300	295
Kanada	272	269	243	229	235	235
Malezya	205	237	218	211	210	215
Diğerleri	2.082	1.909	1.852	1.912	1.943	1.977
ABD Dışı	6.568	6.127	6.338	6.595	6.618	6.953
ABD	1.337	1.529	1.367	1.358	1.374	1.379
Toplam	7.905	7.656	7.705	7.953	7.992	8.332

Toplam İhracat	2014	2015	2016	2017	2018 (Ekim)	2018 (Nisan)
Brezilya	1.909	1.705	1.698	1.856	1.825	2.025
Hindistan	2.082	1.806	1.764	1.849	1.850	1.900
Avustralya	1.851	1.854	1.480	1.486	1.525	1.610
Yeni Zelanda	579	639	587	593	570	560
Kanada	378	397	441	469	475	480
Uruguay	350	373	421	435	420	420
Paraguay	389	381	389	378	380	400
Avrupa Birliği	301	303	344	367	420	370
Arjantin	197	186	216	293	350	350
Meksika	194	228	258	280	295	305
Diğerleri	598	683	663	665	626	682
ABD Dışı	8.828	8.555	8.261	8.671	8.736	9.102
ABD	1.167	1.028	1.159	1.298	1.320	1.372
Toplam	9.995	9.583	9.420	9.969	10.056	10.474

**Sığır İthalat ve İhracatında Önemli Ülkeler
(1.000 Baş)**

Toplam İthalat	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (Tahmin)
Türkiye	472	193	49	203	400	490
Mısır	95	100	200	120	300	300
Çin	117	98	230	129	150	160
Rusya	143	97	74	144	65	90
Kanada	56	48	45	36	25	25
Meksika	10	30	28	23	25	25
Japonya	14	12	11	9	5	10
Brezilya	0	0	10	2	2	3
Ukrayna	3	3	1	1	2	2
Belarus	2	1	1	2	1	1
Diğerleri	616	712	565	0	0	0
ABD Dışı	1.528	1.294	1.214	669	975	1.106
ABD	2.283	2.033	2.358	1.984	1.750	1.750
Toplam	3.811	3.327	3.572	2.653	2.725	2.856
Toplam İhracat						
Brezilya	678	504	499	810	1.000	1.100
Hindistan	620	851	1.297	1.336	1.125	1.000
Avustralya	1.539	1.045	1.176	1.213	1.050	1.000
Yeni Zelanda	821	1.044	1.245	832	760	800
Kanada	512	689	649	212	300	420
Paraguay	78	41	140	217	200	150
Uruguay	2	11	27	45	40	40
Avrupa Birliği	42	33	79	21	25	25
Meksika	9	14	27	25	15	20
Arjantin	26	19	20	12	10	10
Diğerleri	302	236	86	7	7	4
ABD Dışı	4.629	4.487	5.245	4.730	4.532	4.569
ABD	191	161	108	73	65	80
Toplam	4.820	4.648	5.353	4.803	4.597	4.649

Dünya Et Üretimi Öngörüsü 2017- 2026

OECD'nin son raporuna göre 2017-2026 döneminde küresel et üretimi, söz konusu dönem boyunca yaklaşık 40 mt artacak. Büyümenin en büyük destekçileri ise 117 mt'den 132 mt'a (% 13'lük bir artış) gösterecek olan kümes hayvanı üretimi ve 116 Mt'den 128 mt'ye (+% 10) yükselecek olan domuz eti üretimi olacaktır. Bununla beraber sığır eti, dana eti ve koyun eti üretiminin de artması bekleniyor.

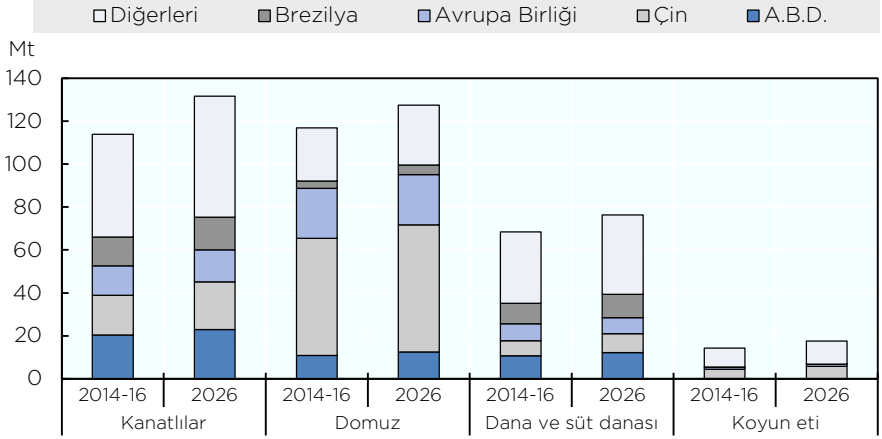
Özellikle koyun eti döneme düşük bir seviyede başlayacak olmasına rağmen, %21 oranı ile en güçlü büyümeyi kaydedecek. 2017 yılında 14,7 milyon mt iken, 2026 yılında 17.5 mt'a ulaşması öngörülmüyor.

Öngörü raporunda yer alan dört ana et kalemi arasında, en güçlü üretimi yine Çin, Avrupa Birliği, Amerika Birleşik Devletleri ve Brezilya gerçekleştirecek.

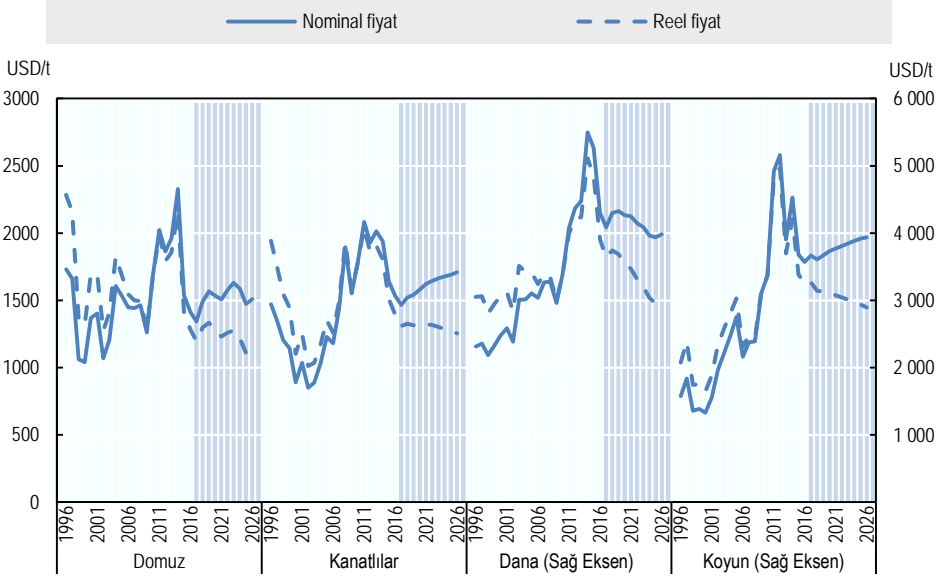
Bu dörtlünün hakimiyeti özellikle domuz eti üretimi alanında çok güçlü olacak ve 2026 yılında küresel üretimin % 78'ini oluşturacaklar. Domuzeti üretiminde ise Çin, % 47 ile başı çekecektir.

	Kanatlılar		Domuz		Dana ve süt danası		Koyun eti	
	2014-16	2026	2014-16	2026	2014-16	2026	2014-16	2026
A.B.D.	20,4669	22,999	10,7842	12,4218	10,7348	12,2429	0,07521	0,08017
Çin	18,3581	22,1148	54,6628	59,3086	7,00476	8,70565	4,37202	5,69377
Avrupa Birliği	13,7856	14,9902	23,1939	23,3424	7,90222	7,57077	0,95108	1,01096
Brezilya	13,4343	15,1223	3,54623	4,49954	9,51865	10,855	0,08544	0,08578
Diğerleri	47,83	56,3823	24,7202	27,9535	33,3103	36,9672	8,83465	10,6446

Kaynak: OECD/FAO (2017), "OECD-FAO Agricultural Outlook

Dünya Et Fiyatları Öngörüsü 2017- 2026

TÜRKİYE HAYVAN VARLIĞI

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre büyükbaş hayvan sayısı 2017 yılında bir önceki yıla göre %13,2 artarak 16 milyon 105 bin baş oldu. Sığır sayısı %13,2 artarak 15 milyon 944 bin baş olurken, manda sayısı %13,6 artış ile 161 bin 439 baş oldu.

Küçükbaş hayvan sayısı 2017 yılında bir önceki yıla göre %7,2 oranında artarak 44 milyon 312 bin baş oldu. Koyun sayısı bir önceki yıla göre %8,7 oranında arttı ve 33 milyon 678 bin baş oldu. Keçi sayısı ise önceki yıla göre %2,8 oranında bir arttı ve 10 milyon 635 bin baş oldu.

Yıl sonu itibarıyla et tavuğu sayısı %0,4 artışla 221 milyon 245 bin adet olurken, yumurta tavuğu sayısı %11,8 artışla 121 milyon 556 bin adet oldu. Hindi sayısı %21,7 artışla 3 milyon 872 bin adet oldu. Ördek sayısı %18,8 artarken, kaz sayısı ise %4,8 artış gösterdi.

YILLIK İŞLEM BÜLTENİ

KAYIT ÜCRETİ, AİDAT, HİZMET ÜCRETLERİ VE BELGE BEDELLERİ

KAYIT ÜCRETİ VE YILLIK AİDAT

Borsa üyeleri Borsa'ya kayıt sırasında kayıt ücreti ve her yıl için yıllık aidat ödemekle yükümlüdür.

Yıllık aidat her yılın haziran ve ekim aylarında iki eşit taksitte ödenir. Yıl içinde kaydedilenlerin kayıt ücreti ile önceki yıldan itibaren geçerli olarak kaydedilmesi gerekenlerin kayıt ücretleri ve yıllık aidatları, durumun kendilerine tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.

Üyelerin sermaye veya öz varlık miktarlarına göre 5174 sayılı kanun çerçevesinde Borsa Meclisi tarafından belirlenen 2017 yılı kayıt ücreti ve aidat tarifesi aşağıda takdim edilmiştir.

KAYIT ÜCRETİ VE YILLIK AİDAT TARİFESİ

DERECELER	SERMAYE VEYA ÖZVARLIK (TL)	KAYIT ÜCRETİ ve YILLIK AİDAT (TL)
Fevkalade	500.000₺ - ve üzeri	300 ₺
1	200.000₺ - 499.999₺	275 ₺
2	100.000₺ - 199.999₺	250 ₺
3	25.000₺ - 99.999₺	225 ₺
4	5.000₺ - 24.999 ₺	200 ₺
5	1₺ - 4.999 ₺	185 ₺

- Kayıt, tescil ve belge tasdiki onay ücreti: 10 TL
- Bilirkişi raporu düzenleme ücreti: 100 TL
- Tartı ücreti: %0,3
- Muhafaza ve Diğer Ücretler: %0,2
- Faaliyet Belgesi: Ücretsiz
- Yerli Malı Belgesi: 100 TL
- Alım Satım Beyannamesi: Ücretsiz
- Ajan Defteri: 60 TL

MUAMELE TESCİL ÜCRETİ

Borsaya tâbi maddelerin en az miktarları üzerinde yapılan alım satım muamelelerinin borsalara tescili zorunludur. Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar da bu madde kapsamındadır.

Borsaya tâbi olmamakla birlikte yeterli arz ve talebi bulunan, misli nitelikte tarımsal ürünlerin alım satım işlemleri, alıcı veya satıcının talebine bağlı olarak borsaya tescil edilebilir.

Borsa yerinde yapılan işlemler aynı gün, Borsanın çalışma alanı içinde olmakla birlikte, borsa yerinin dışında alınıp satılmasına müsaade edilen maddelere ait işlemler en geç 30 gün içinde tescil ettirilir.

Tüketicilerin kendi ihtiyaçları için yaptıkları alımlar ile borsaya tabi maddelerin en az miktarları kadar veya bu miktarın altında yapılan alım satımlar tescile tabi değildir. Tescil ücreti tavanı 275,00 TL olarak belirlenmiştir.

İstanbul Ticaret Borsası'nda tescil edilen muamelelerin bedeli üzerinden %0.1 oranında tescil ücreti alınmaktadır.

Tescil ücretinin, muameleyi tescil ettiren tarafından tescil esnasında peşin olarak ödenmesi esastır. Canlı Hayvan muamelelerinde, tescil ücreti tescili müteakiben 2. satış günü sonuna kadar ödenir.

İhracatın tescilinden ücret alınmaz. Ancak, ihracatçının ihraç ettiği malların yurt içindeki alımları tescile ve ücrete tabidir.

Belirtilen sürelerde tescil zorunluluğunun yerine getirilmemesi halinde tescil ücreti yüzde elli fazlası ile tahsil olunur.

CANLI HAYVAN KONAKLAMA ÜCRETİ TARİFESİ

NORMAL GÜNLER İÇİN

Küçükbaş (Yerli) Satıldığı takdirde Satılmadığı takdirde	İlk 6 gün Ücretsiz 0,70 TL /Gün	İkinci 6 gün 0,70 TL /Gün 0,85 TL /Gün
Küçükbaş (İthal) Satıldığı takdirde Satılmadığı takdirde	İlk 6 gün Ücretsiz 0,85 TL /Gün	İkinci 6 gün 0,85 TL /Gün 1,00 TL /Gün
Büyükbaş (Yerli) Satıldığı Takdirde Satılmadığı Takdirde	İlk 6 gün Ücretsiz 7,00 TL /Gün	İkinci 6 gün 7,00 TL /Gün 6,00 TL /Gün
Büyükbaş (İthal) Satıldığı Takdirde Satılmadığı Takdirde	İlk 6 gün Ücretsiz 9,00 TL /Gün	İkinci 6 gün 9,00 TL /Gün 7,00 TL /Gün
ADAKLIK İÇİN Kotra Kiralama	Aylık 2.500 TL	

KURBAN BAYRAMI İÇİN

Küçükbaş (Yerli) Satıldığı Takdirde Satılmadığı Takdirde	İlk 10 gün Ücretsiz 0,70 TL /Gün	Müteakip Günler 0,70 TL /Gün 0,85 TL /Gün
Küçükbaş (İthal) Satıldığı Takdirde Satılmadığı Takdirde	İlk 10 gün Ücretsiz 0,85 TL /Gün	Müteakip Günler 0,85 TL /Gün 1,00 TL /Gün
Kurban Bayramı İlk günden itibaren Büyükbaş (Yerli-İthal)	Yemlik Uzunluğu	Öncesinde 1 Aylık Kiralama Bedeli
Büyükbaş Satış Sonrası	24 m ve daha az 24 m'den fazla	5.400 TL 6.000 TL
Büyükbaş Bekleme Kotra Kotra Dışında Kalan Yemlikler	24 m ise 12 m	5.400 TL 1.800 TL
Kurban Bayramı Küçükbaş(Yerli-İthal) Koyun Kabul Mahalli Koyun Bekleme Mahalli Koyun Bekleme Mahalli Koyun Satış Mahalli	Kotra Alanı 144 m ² 60 m ² 50 m ² 30 m ²	Öncesinde 1 Aylık Kiralama Bedeli 6.000 TL 5.400 TL 4.800 TL 4.200 TL

Kiralama ücretlerine binde üç tartı ücreti dahil değildir.

KOTASYON LİSTESİ

İstanbul Ticaret Borsası kotasyonuna tâbi maddelerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca onaylanmış en az miktarlar tarifesi aşağıda gösterilmektedir. Listede belirtilen miktarların üzerinde yapılan alım satım muamelelerinin Borsa'ya tescili mecburidir. Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar da bu madde kapsamındadır.

Madde Grubu	Madde Nev'i	En Az Miktar
Hububat	Arpa	600 kg
	Buğday	600 kg
	Çavdar	500 kg
	Çeltik	750 kg
	Darı	600 kg
	Kaplıca	500 kg
	Kuşyemi	600 kg
	Mısır	600 kg
	Pirinç	750 kg
	Yulaf	500 kg
Hububat Mamulleri	Buğday Kepeği	1.000 kg
	Buğday Unu	1.500 kg
	Bulgur	750 kg
	İrmik	1.000 kg
	Makarna	150 kg
	Nişasta	
	a) Mısır	400 kg
	b) Patates	400 kg
	c) Buğday	400 kg
	d) Pirinç	400 kg
Razmol	800 kg	
Bakliyat ve Mamulleri	Bakla	500 kg
	Börülce	500 kg
	Burçak	500 kg
	Fiğ	500 kg
	Kuru Fasulye	750 kg
	Mercimek	750 kg
	Nohut	750 kg
Yağlı Tohumlar	Ayçiçeği	500 kg
	Haşhaş Tohumu	500 kg
	Kendir - Kenevir Tohumu	500 kg
	Keten Tohumu	500 kg
	Kolza (Rapitsa)	500 kg
	Pamuk Çekirdeği (Çiğit)	500 kg
	Soya	500 kg
	Susam	500 kg
Tütün Tohumu	500 kg	
Yer Fıstığı (Araşit Tohumu)	500 kg	

Madde Grubu	Madde Nev'i	En Az Miktar
Küspe ve Pirina	Küspe	1.000 kg
Nebati Yağlar	Araşit (Yerfıstığı) Yağı	200 kg
	Ayçiçek Yağı	200 kg
	Fındık Yağı	200 kg
	Keten Yağı	200 kg
	Keten Beziri Yağı	200 kg
	Kolza (Rapitsa) Yağı	200 kg
	Mısırözü Yağı	200 kg
	Nebati Margarınler	1.000 kg
	Pamuk Yağı	200 kg
	Soya Yağı	200 kg
	Susam Yağı	200 kg
	Tütün Yağı	200 kg
	Zeytinyağı	200 kg
	Pirina Yağı	200 kg
	Palm Yağı	200 kg
	Palm Çekirdeği (Palmist) Yağı	200 kg
	Hindistan Cevizi Yağı	200 kg
	Kakao Yağı	200 kg
Hayvani Yağlar	Tereyağı	180 kg
	Sadeyağ	180 kg
	Kaşar Yağı	180 kg
	Krema	180 kg
	Donyağı	180 kg
	Kuyruk Yağı	180 kg
	İç Yağlar	180 kg
	(Gömlük Yağı, Böbrek Çevresi Yağı, Deri Altı Kabuk Yağı)	
Çeşitli Gıda Maddeleri	Glikoz	200 kg
	Kuru Bamya	10 kg
	Kuru Soğan	650 kg
	Patates	750 kg
	Tahin	120 kg
	Zeytin	300 kg
	Hayvan Eti (Küçükbaş)	75 kg
	Hayvan Eti (Büyükbaş)	100 kg
	Kümes Hayvanı Eti (Tavuk, Piliç, Hindi)	100 kg
	Kavurma	100 kg
	Pastırma	50 kg
	Sucuk	125 kg
	Sosis	100 kg
	Salam	125 kg
	Kırmızı Sakatat	50 kg
	(Akciğer, Karaciğer, Yürek, Dalak)	
	Beyaz Sakatat	50 kg
	(İşkembe, Şirden)	
	Beyaz Peynir	360 kg
	Kaşar Peyniri	270 kg

Madde Grubu	Madde Nev'i	En Az Miktar
	Tulum Peyniri	270 kg
	Gravyer Peyniri	180 kg
	Eritme Peyniri	180 kg
	Emmental Peyniri	180 kg
	Yumurta	1.710 adet
	Bal	250 kg
Kuru ve Yaş Meyveler	Antep Fıstığı (Kabuklu)	120 kg
	Antep Fıstığı (İç)	120 kg
	Badem (Kabuklu)	200 kg
	Badem (İç)	250 kg
	Ceviz (Kabuklu)	200 kg
	Ceviz (İç)	250 kg
	Fındık (Kabuklu)	200 kg
	Fındık (İç)	300 kg
	Kabak Çekirdeği	100 kg
	Erik Kuru	100 kg
	Kayısı Kuru	150 kg
	Kestane	300 kg
	Kuru İncir	375 kg
	Kuru Üzüm	300 kg
	Zerdali Kuru	100 kg
	Leblebi	250 kg
Meyve Çekirdekleri	Erik Çekirdeği	100 kg
	Kayısı Çekirdeği	100 kg
	Şeftali Çekirdeği	100 kg
	Zerdali Çekirdeği	100 kg
Orman Mahsülleri	Balmumu	80 kg
	Kitre	
	(Basmacı)	100 kg
	(Yaprak)	60 kg
	Mahlep	60 kg
	Sahlep	50 kg
	Tomruk	10 m ³
	Kereste	10 m ³
Tekstil Ham Maddeleri	Keçi Kılı	200 kg
	Tiftik	500 kg
	Yapağı	500 kg
	Pamuk	500 kg
Kasaplık Hayvanlar	Büyükbaş	-
	(Öküz, Boğa, Tosun, İnek, Düve, Dana, Buzağı, Manda, Malak)	
	Küçükbaş	-
	(Koyun, Kuzu, Keçi, Oğlak)	
	Gerek büyükbaş ve gerekse küçükbaş hayvanlarda, üç baş hayvanı geçmemek şartı ile ticari amacı olmayan ya da adaklık ve kurbanlık alım satımları, Borsa tesciline tabi değildir.	

Madde Grubu	Madde Nev'i	En Az Miktar
Ham Deriler	Koyun ve Keçi Derileri	
	a) Yaş (Mezbaha)	75 adet
	b) Salamura (Tuzlu Yaş)	75 adet
	Kuzu ve Oğlak Derileri	
	a) Yaş (Mezbaha)	75 adet
	b) Salamura (Tuzlu Yaş)	75 adet
	Büyükbaş Hayvan Derileri	
	a) Yaş (Mezbaha)	300 kg
	b) Salamura (Tuzlu Yaş)	300 kg
	c) Tuzlu	450 kg
	d) Hava Kuru	450 kg
	Küçükbaş Hayvan Derileri	
	a) Tuzlu	75 adet
	b) Hava Kuru	75 adet
Av Derileri	Tavşan	750 adet
	Sansar	15 adet
	Kunduz	15 adet
	Vaşak	15 adet
	Porsuk	30 adet
	Tilki	75 adet
	Diğer Av Derileri	
	(Ayı, Çakal, Kurt ve Yaban Keçisi)	75 adet
Çeşitli Maddeler	Bağırsak	
	a) Büyükbaş Ham ve İşlenmiş	100 adet
	b) Küçükbaş Ham ve İşlenmiş	100 adet
	Kimyon	100 kg
	Her Nevi Sabun	1.000 kg

Yukarıda yazılı miktarlar üstündeki alım veya satımların Borsa'ya tescili mecburidir.

FİRE ORANLARI

Cins	Karar
Arpa	Nakliye firesi %1.5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Bağırsak	Ham bağırsakta işleme firesi %8, ham bağırsakta asorti işlemlerinde en çok %10 fire meydana gelir.
Basmacı Kitre	Traganton basmacı kitresi, mahallinden diğer bir mahalline naklinde %2, manipülasyon yapıldığında ortalama %2 fire verir.
Beyaz Peynir	Kış mevsiminde toptancıdan satıldıktan sonra ilden ile sevkinde %20'yi aşmamak üzere her gün için %1, buzhanede stok yapıldığı takdirde %8, perakendeci firesi %15, kış mevsiminde toptancıdan satıldıktan sonra ilden ile sevkinde %10'u geçmemek üzere her gün için %0,5, buzhanede stok yapıldığı takdirde %8, perakendeci firesi %15'dir.
Börülce	Nakliye firesi %1.5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Buğday	Nakliye firesi %1.5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Bulgur	Nakliye firesi %1.5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Büyükbaş Hayvan Derileri	Büyükbaş hayvan derilerinde satışlar kilo ile yapıldığından; yaştan salamuraya en çok %20, salamuradan salamuraya en çok %4, yaştan yaşa en çok %1, ithal malı büyükbaş hayvan derilerinde salamuralarda en çok %4, ithal mal büyükbaş hayvan derilerinin tuzlu ve hava kurusu mallarda en çok %2 fire verir.
Çavdar	Nakliye firesi %1.5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Dana	%45-50 randıman verir.
Dana Eti	%8 fire verir.
Darı (Ak)	Nakliye firesi %1.5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Erik Çekirdeği	Nakliye firesi %0.5, muhafaza firesi %2'dir.
Erimemiş Sade Yağ	Toptancı firesi %3, perakendeci firesi %4'dür.
Erimiş Sade Yağ	Toptancı firesi %1, perakendeci firesi %3'dür.
Et (Kasaplık)	Kasap dükkanlarında satılan dana, tosun inek etlerinin mevsim ve kalitelerine göre kemiksiz satılması halinde %20-35 arasında kemik payı çıkarır ki, net olarak %65-80 nispetinde et kalır. Taze koyun, kuzu sığır ve dana etleri dükkana gelişinden satışa kadar geçen sürede bekletilmesi ve işlenmesinden dolayı %3-6 civarında fire ve zayıat verir.
Fasulye	Nakliye firesi %2, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
İç Antep Fıstığı	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %2, perakendeci firesi %3'tür.
İç Badem	Nakliye firesi %0.5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
İç Ceviz	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %2, perakendeci firesi %4'tür. İç ceviz işlendiği takdirde ortalama %4 fire verir.
İç Fındık	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %1.5, perakendeci firesi %2.5'dür. Kavrulduğu takdirde %13 fire kabul edilir.
İç Yer Fıstığı	Nakliye firesi %1, perakendeci firesi %4'tür.
İç Yer Fıstığı Kavrulmuş(Tuzlu)	Muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %1'dir.
İç Yer Fıstığı Kavrulmuş(Tuzsuz)	Perakendeci firesi %1'dir.
İrmik	Nakliye firesi %5, perakendeci firesi %2.5'tur.
Kabak Çekirdeği	Kabak çekirdeği motorlama, kavurma, kalburlama yapıldığı takdirde, tuz dahil %15'dir.
Kabak Çekirdeği	Nakliye firesi %2, muhafaza firesi %3, perakendeci firesi %5'tir.
Kabuklu Antep Fıstığı	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %2, perakendeci firesi %3'tür.
Kabuklu Badem	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %2, perakendeci firesi %4'tür.
Kabuklu Ceviz	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %2, perakendeci firesi %4'tür.
Kabuklu Fındık	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %1.5, perakendeci firesi %2.5'dür.

Cins	Karar
Kabuklu Yer Fıstığı	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %2, perakendeci firesi %3'tür.
Karaman ve Dağlıç	%43-46 randıman verir.
Kaşar Peyniri	Toptancıdan satıldıktan sonra ilden ile sevkinde %4, buzhanede stok yapıldığı takdirde %4, perakendeci firesi %5'tir.
Kavrulmuş Antep Fıstığı	Muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %1'dir.
Kavrulmuş Kabuklu Yer Fıstığı	Nakliye firesi %1,5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %1'dir.
Kayısı Çekirdeği	Nakliye firesi %0,5, muhafaza firesi %2'dir.
Kayısı Kuruşu	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %2, perakendeci firesi %3'tür.
Keçi	%38-40 randıman verir.
Kepek	Perakendeci firesi %3'tür.
Kıvırcık ve Karakaya	%40-42 randıman verir.
Kimyon	Azami depolama firesi %2, azami öğütme depolama firesi %4, azami paketleme firesi %2'dir.
Koyun Eti	%5 fire verir.
Kuru İncir	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %3, perakendeci firesi %5'tir.
Kuru Soğan	Paketleme firesi % 25'tir.
Kuru Soğan	Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında % 3 Ekim, Kasım ve Aralık aylarında % 15, Ocak'tan Haziran'a kadar % 25'tir. (Toptancı firesi her el değiştirişte % 2, perakendeci firesi % 3'e kadardır.)
Kuru Üzüm (Çekirdeksiz)	Muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %3'tür.
Kuru Üzüm (Diğerleri)	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %2, perakendeci firesi %3'tür.
Kuzu Eti	%3 fire verir.
Küçükbaş Hayvan Derisi	Tuzlu ve hava kuruşu küçükbaş hayvan derilerinde imalatçı veya ihracatçıya kadar fire nispeti %5'dir.
Mahlep	İlden ile nakliye firesi %0,5 kadar, muhafaza firesi %2'ye kadar, perakendeci firesi %2'ye kadardır.
Manda	%47-52 randıman verir.
Manda Eti	%8 fire verir.
Mercimek	Nakliye firesi %1,5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Mısır	Nakliye firesi %1,5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Nebati Mutfak Yağları	Perakendeci firesi %1,5'dir.
Nebati Yağlar	Filtre yapıldığı takdirde, ortalama %1, ilden diğer ile sevkinde %1,5, il dahilinde sevkinde %1'dir.
Nohut	Nakliye firesi %1,5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Ot Kuzusu	%42-45 randıman verir.
Pamuk Yağları	Filtre yapıldığı takdirde, ortalama %1, ilden diğer ile sevkinde %1,5, il dahilinde sevkinde %0,5'dir.
Pastırma	Sucuk, salam, pastırma gibi yiyecek maddelerinin alış ve satış müddetleri içinde verebileceği fire nispeti asgari %3, azami %8'dir. İmalatında yaz ayları ile kış ayları arasında %10 civarında bir fire ve ziyat farkı olabilir.
Patates	Paketleme firesi % 25'tir.
Patates	Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında % 5 Ekim, Kasım ve Aralık aylarında % 15, Ocak'tan Haziran'a kadar % 25'dir. (Toptancı firesi her el değiştirişte % 2, perakendeci firesi % 3'e kadardır.)
Patates	Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında %5, Ekim, Kasım, Aralık aylarında %10, Ocak ayından Haziran ayına kadar %20'dir. (Toptancı firesi her el değiştirişte %2, perakendeci firesi %3'e kadardır.)
Pirinç	Nakliye firesi %1,5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Razmol	Perakendeci firesi %3'tür.

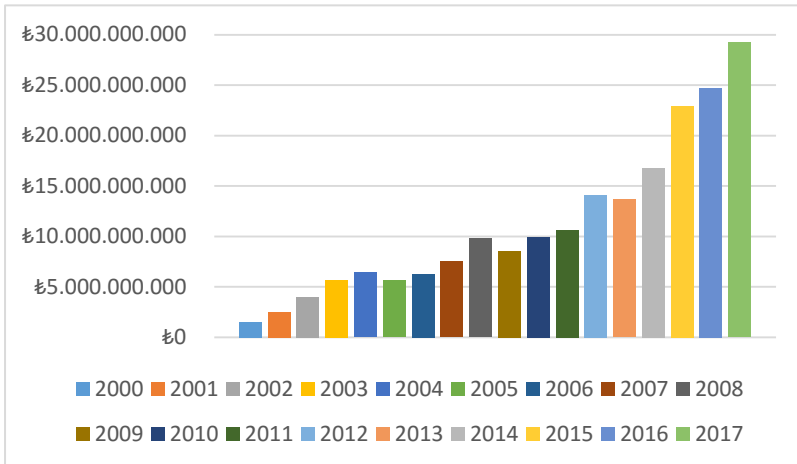
Cins	Karar
Salam	Sucuk, salam, pastırma gibi yiyecek maddelerinin alış ve satış müddetleri içinde verebileceği fire nispeti asgari %3, azami %8'dir. Perakendeci bayilerde bekletilmesiyle %7-10 fire verir.
Siğir	%43-46 randıman verir.
Siğir Eti	%8 fire verir.
Soğan	Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında %3, Ekim, Kasım, Aralık aylarında %10, Ocak ayından Haziran ayına kadar %20'dir., (Toptancı firesi her el değiştirişte %2, perakendeci firesi %3'e kadardır.)
Sosis	Perakendeci bayilerde bekletilmesiyle %7-10 fire verir.
Sucuk	İmal edilip, uzun süre satılmayarak imalatçıda stok olarak kalmış bulunan sucuk firesi %12'ye kadardır. İmalatçıdan alınıp perakendeciye satmakta bulunan toptancıların sucuk firesi %7'ye kadardır. Toptancıdan alınıp tüketiciye satılmakta olan sucukların bakkal ve mezeci firesi %5-6 kadardır. Perakendeci bayilerde bekletilmesiyle %5-10 fire verir.
Sucuk	Sucuk, salam, pastırma gibi yiyecek maddelerinin alış ve satış müddetleri içinde verebileceği fire nispeti asgari %3, azami %8'dir. Sucuk imalatında yaz ayları ile kış ayları arasında %10 civarında bir fire ve zayıf farkı olabilir.
Süt Kuzusu	%46-50 randıman verir.
Seftali Çekirdeği	Nakliye firesi %0.5, muhafaza firesi %2'dir.
Tiftik	Nakliye firesi %1.5, İstanbul'da işletilmesi halinde işleme firesi %1.5, normal şartlarda depoda bekletilmesi halinde altı aya kadar işlenmiş ve natürel olarak firesi %1'dir.
Un	Nakliye firesi %1, perakendeci firesi %1.5'tur.
Yapak	Nakliye firesi %1.5, İstanbul'da işletilmesi halinde işleme firesi %1.5, normal şartlarda depoda bekletilmesi halinde altı aya kadar işlenmiş ve natürel olarak firesi %1'dir.
Yaprak kitre	Yaprak kitre, natürel olarak alınıp mahallindeki işlemde %3 fire, İstanbul'da tip icrasında %2 fire verir.
Yulaf	Nakliye firesi %1.5, muhafaza firesi %1, perakendeci firesi %2'dir.
Yumurta	Malı alıp işleyen toptancıda %5, perakendecide %8'dir.
Zerdali Çekirdeği	Nakliye firesi %0.5, muhafaza firesi %2'dir.
Zerdali Kuruşu	Nakliye firesi %1, muhafaza firesi %2, perakendeci firesi %3'tür.
Zeytin	Ham alıp tuzlayan için %8, salamurada çektikten sonra istihsal bölgesinden diğer bir bölgeye nakleden toptancı için %6, perakendeci firesi %6'dır.
Zeytinyağı	Filtre yapıldığı takdirde, ortalama %1, ilden diğer ile sevkinden %1.5, il dahilinde sevkinde %0.5'dir.

**2017 YILI İÇİNDE
BORSAMIZDA
İŞLEM
GÖREN MADDELER**

TESCİL İŞLEMLERİ

Yıllık işlem hacmi 2000 yılında 1.522 milyar TL civarındayken, 2017 yılında işlem hacmini 19,21 kat artırarak 29.235 milyar TL'ye ulaşmıştır. Borsanın işlem hacminde sadece 2005, 2009 ve 2013 yıllarında oransal bir azalma görülmüştür. Borsanın işlem hacmi 2017 yılında bir önceki yıla göre %18,14 oranında artış göstermiştir.

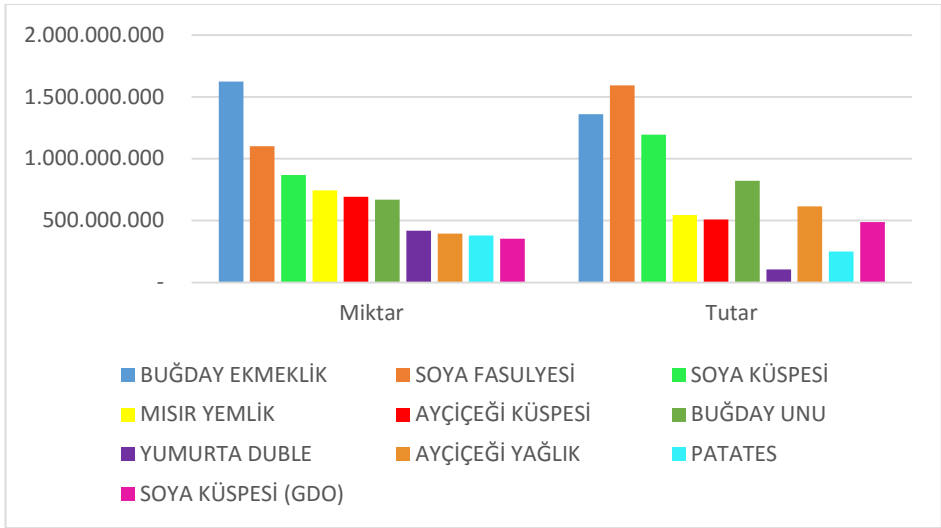
Yıl	Tutar	Değişim	Türkiye Geneline Oranı (%)
2000	1.522.261.163,30 ₺		14,37
2001	2.528.015.466,30 ₺	66,07	14,581
2002	4.025.133.768,24 ₺	59,22	16,963
2003	5.689.262.331,25 ₺	41,34	17,625
2004	6.427.193.788,53 ₺	12,97	15,46
2005	5.625.982.626,73 ₺	-12,47	11,682
2006	6.257.608.238,85 ₺	11,23	11,681
2007	7.511.821.401,49 ₺	20,04	12,015
2008	9.799.577.620,73 ₺	30,46	14,181
2009	8.566.782.033,68 ₺	-12,58	11,156
2010	9.937.955.356,77 ₺	16,01	10,68
2011	10.661.293.521,71 ₺	7,28	9,311
2012	14.092.470.620,09 ₺	32,18	11,193
2013	13.667.476.864,98 ₺	-3,02	9,465
2014	16.778.912.731,24 ₺	22,77	9,742
2015	22.942.915.638,47 ₺	36,74	9,741
2016	24.745.874.644,46 ₺	7,86	8,091
2017	29.235.258.331,77 ₺	18,14	7,28

2017 yılında İstanbul Ticaret Borsası'nda en çok tescil edilen ilk 10 ürüne ait alım satımların toplam tutarı 7.475.476.553,50 TL'ye ulaşmıştır. Miktar bazında 2017 yılında Borsa'da tescili en fazla yapılan ürünün ekmeçlik buğday olduğı görülmektedir. Bunu soya fasulyesi, soya küspesi, yemlik mısır ve ayçiçeğı küspesi takip etmektedir.

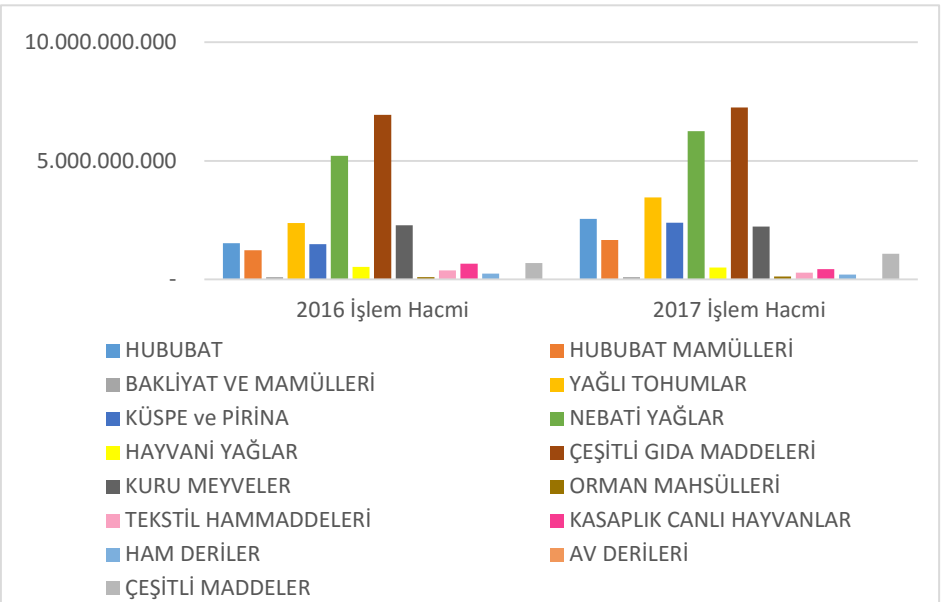
EN ÇOK İŞLEM GÖREN 10 ÜRÜN

Ürün Adı	Birim	Miktar	Tutar
BUĞDAY EKMEKLİK	kg	1.623.304.557,01	1.360.703.823,04
SOYA FASULYESİ	kg	1.099.940.600,00	1.591.424.643,11
SOYA KÜSPESİ	kg	869.448.402,09	1.193.896.342,54
MISIR YEMLİK	kg	742.911.206,00	545.319.306,29
AYÇİÇEĞİ KÜSPESİ	kg	692.448.976,96	507.762.863,89
BUĞDAY UNU	kg	669.223.590,22	820.892.416,62
YUMURTA DUBLE	adet	417.659.003,80	104.189.624,46
AYÇİÇEĞİ YAĞLIK	kg	394.271.059,00	613.659.345,79
PATATES	kg	379.535.354,99	250.858.221,76
SOYA KÜSPESİ (GDO)	kg	353.533.307,00	486.769.965,99

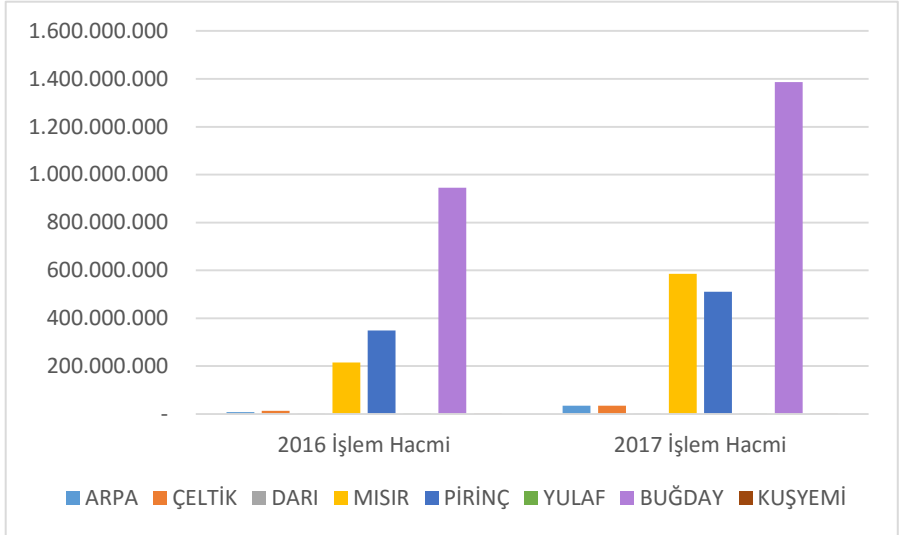
ANA ÜRÜN GRUPLARI

Ürün Grupları	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
HUBUBAT	1.533.241.004,35	2.554.327.120,62
HUBUBAT MAMÜLLERİ	1.230.415.853,34	1.668.672.807,53
BAKLİYAT VE MAMÜLLERİ	95.784.688,37	106.015.704,99
YAĞLI TOHUMLAR	2.372.054.564,31	3.457.390.748,04
KÜSPE ve PİRİNA	1.481.974.280,53	2.385.119.239,68
NEBATİ YAĞLAR	5.204.544.544,69	6.247.323.924,40
HAYVANİ YAĞLAR	529.256.856,09	504.211.744,20
ÇEŞİTLİ GIDA MADDELERİ	6.932.008.507,70	7.251.011.857,81
KURU MEYVELER	2.284.916.667,44	2.223.467.231,61
ORMAN MAHSÜLLERİ	96.449.348,32	129.450.770,07
TEKSTİL HAMMADDELERİ	383.499.544,08	286.778.790,24
KASAPLIK CANLI HAYVANLAR	662.394.659,29	434.579.398,93
HAM DERİLER	243.274.789,08	207.366.239,70
AV DERİLERİ	3.399.008,41	2.086.924,97
ÇEŞİTLİ MADDELER	689.258.280,22	1.078.988.363,04

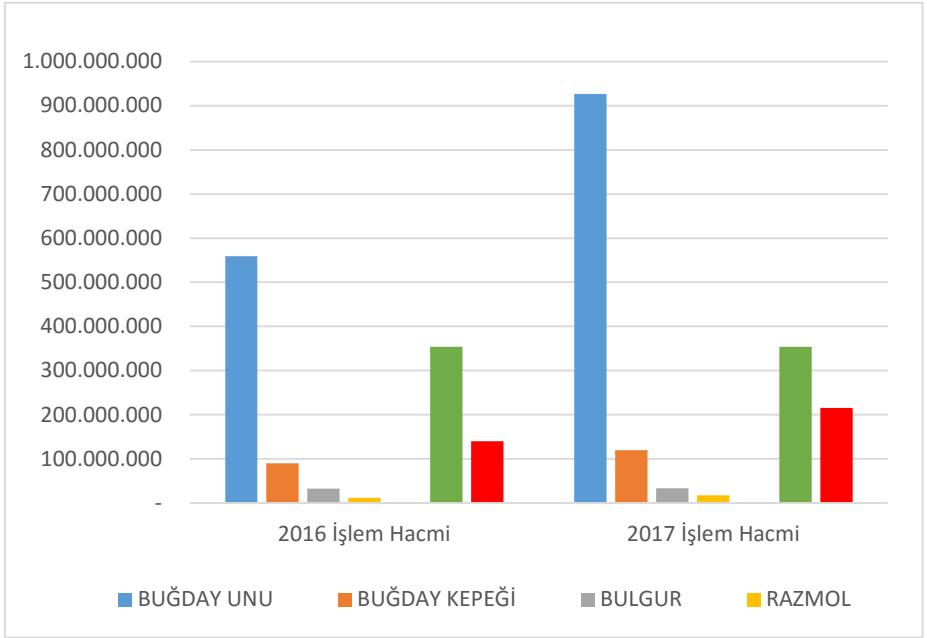
HUBUBAT

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
ARPA	8.311.581,28	35.153.601,80
ÇELTİK	13.617.547,32	34.274.327,58
DARI	570.164,88	336.967,92
MISIR	215.302.312,51	586.298.063,41
PİRİNÇ	348.460.268,84	510.897.946,15
YULAF	1.090.593,88	119.477,26
BUĞDAY	945.663.153,92	1.387.137.242,39
KUŞYEMİ	40.579,05	109.494,11

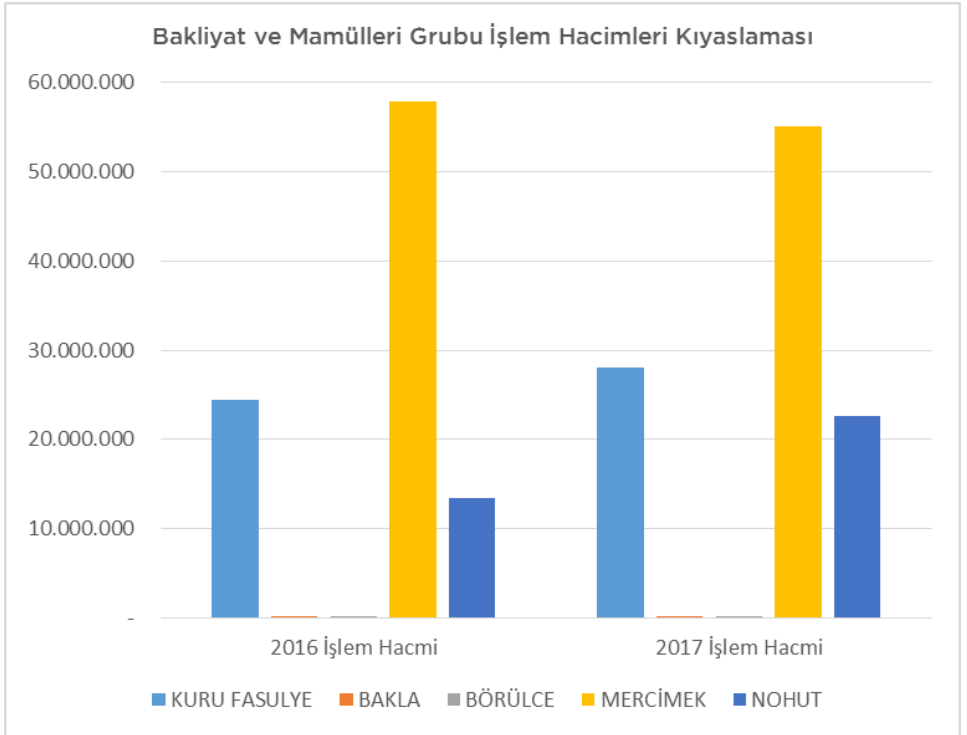
HUBUBAT MAMÜLLERİ

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
BUĞDAY UNU	559.212.578,27	926.673.698,52
BUĞDAY KEPEĞİ	90.144.396,81	120.104.398,64
BULGUR	33.099.519,02	33.761.705,93
RAZMOL	11.590.083,50	17.732.935,66
İRMİK	1.312.546,46	972.797,45
MAKARNA	353.988.258,31	353.798.030,88
NİŞASTA	139.957.199,89	215.629.240,45

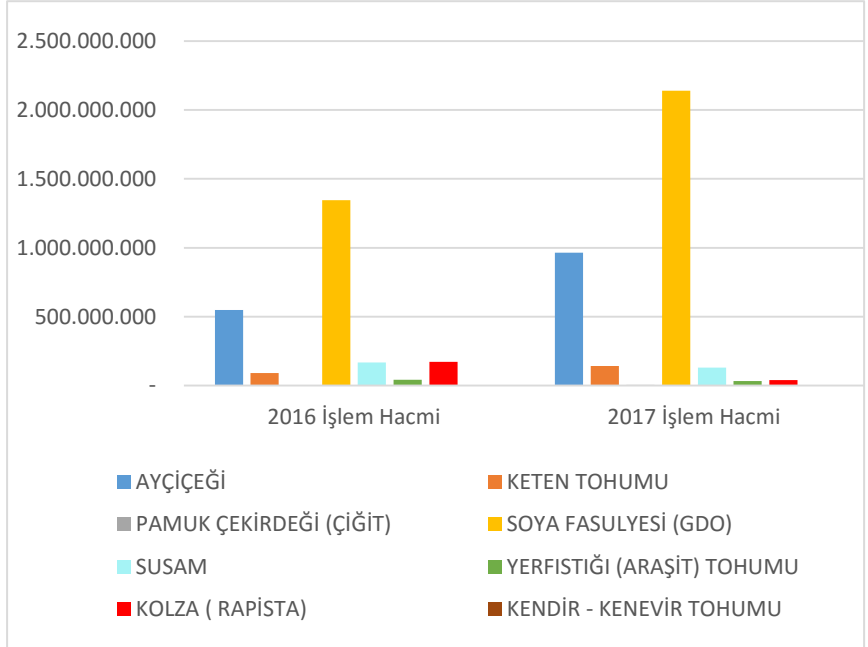
BAKLİYAT ve MAMÜLLERİ

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
KURU FASULYE	24.414.574,36	28.044.436,18
BAKLA	14.036,19	165.288,82
BÖRÜLCE	50.599,65	129.768,76
MERCİMEK	57.952.674,01	55.063.490,61
NOHUT	13.352.804,16	22.612.720,62

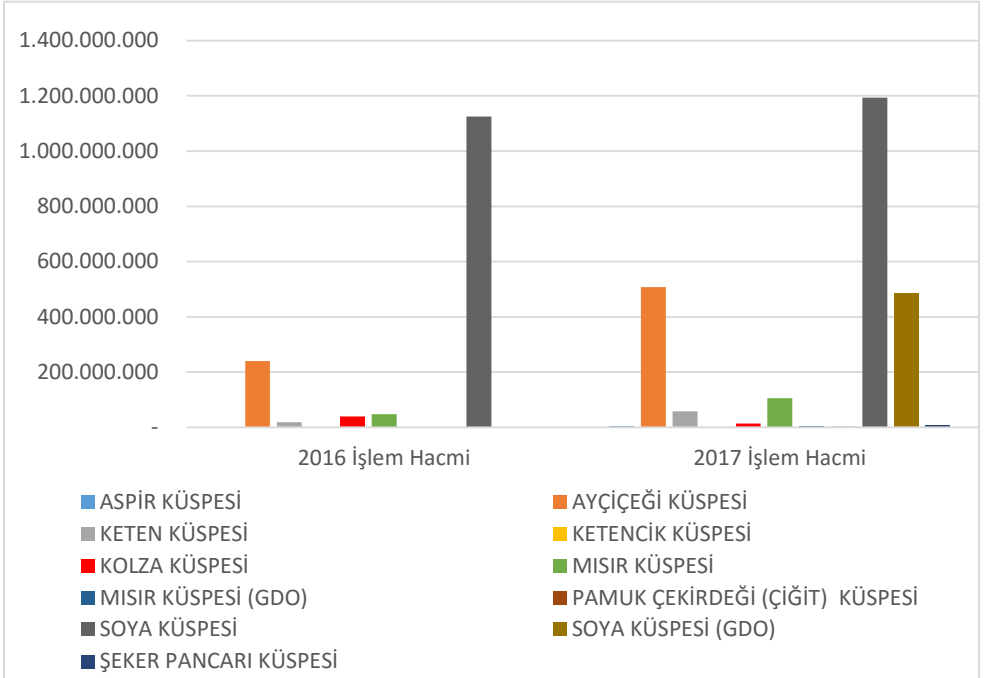
YAĞLI TOHULAR

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
AYÇİÇEĞİ	549.313.033,83	964.717.967,28
KETEN TOHUMU	92.675.630,13	141.610.944,26
PAMUK ÇEKİRDEĞİ (ÇİĞİT)	75.455,67	5.538.000,00
SOYA FASULYESİ (GDO)	1.346.102.590,15	2.139.254.050,32
SUSAM	168.250.740,24	132.038.664,70
YERFİSTİĞİ (ARAŞİT) TOHUMU	43.386.269,82	33.914.035,06
KOLZA (RAPİSTA)	172.091.075,56	39.531.732,64
KENDİR - KENEVİR TOHUMU	159.768,91	785.353,78

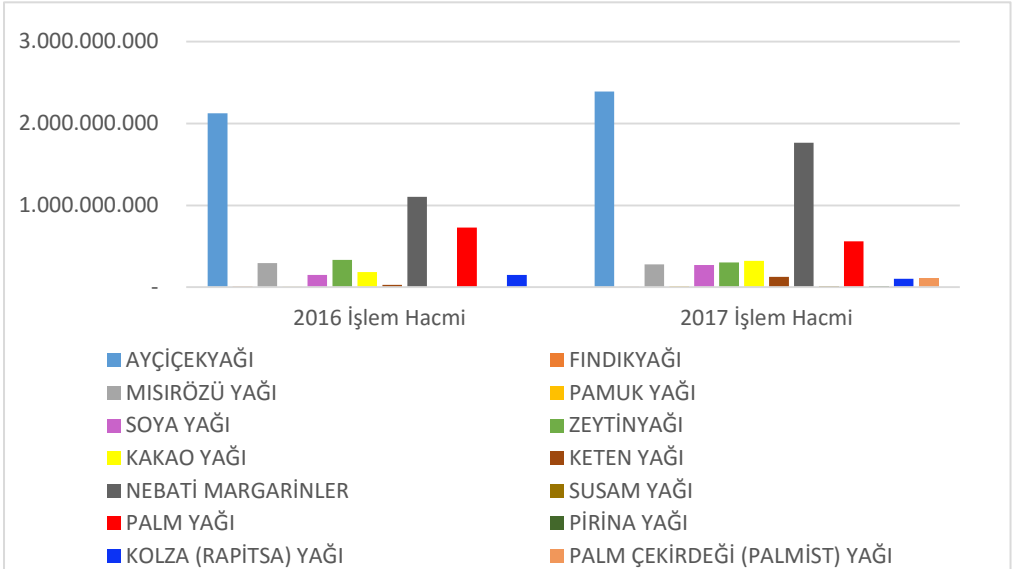
KÜSPE VE PİRİNA

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
ASPIR KÜSPESİ	-	3.031.189,27
AYÇİÇEĞİ KÜSPESİ	239.305.115,82	507.762.863,89
KETEN KÜSPESİ	18.818.780,65	58.014.656,08
KETENCİK KÜSPESİ	-	1.287.310,08
KOLZA KÜSPESİ	39.156.340,27	13.497.101,38
MISIR KÜSPESİ	47.505.216,84	105.431.484,08
MISIR KÜSPESİ (GDO)	-	5.341.670,97
PAMUK ÇEKİRDEĞİ (ÇİĞİT) KÜSPESİ	157.132,60	2.362.796,39
SOYA KÜSPESİ	1.124.700.982,83	1.193.896.342,54
SOYA KÜSPESİ (GDO)	-	486.769.965,99
ŞEKER PANCARI KÜSPESİ	-	7.723.859,00

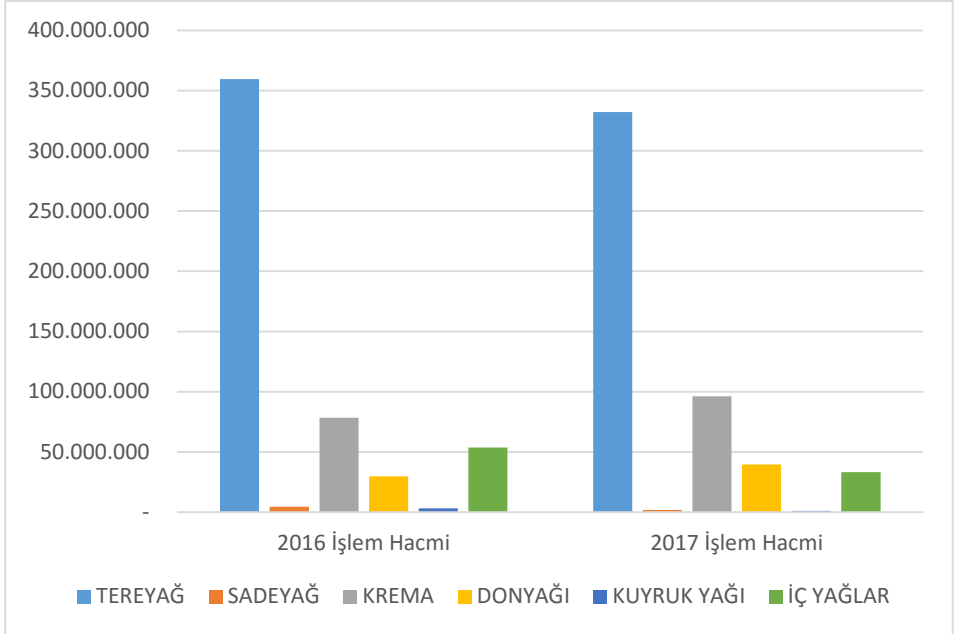
NEBATİ YAĞLAR

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
AYÇİÇEKYAĞI	2.122.553.546,99	2.391.795.839,94
FINDIKYAĞI	9.272.170,75	5.083.448,93
MISİRÖZÜ YAĞI	293.165.613,54	279.556.589,60
PAMUK YAĞI	3.336.469,99	14.831.487,02
SOYA YAĞI	150.175.248,38	270.660.092,69
ZEYTİNYAĞI	332.659.583,26	302.753.545,78
KAKAO YAĞI	185.603.934,50	321.895.005,29
KETEN YAĞI	30.232.630,60	126.867.724,35
NEBATİ MARGARİNLER	1.103.047.816,00	1.765.037.548,18
SUSAM YAĞI	-	373.720,41
PALM YAĞI	729.178.134,81	559.682.626,06
PİRİNA YAĞI	-	372.677,29
KOLZA (RAPİTSA) YAĞI	151.026.011,63	103.053.683,00
PALM ÇEKİRDEĞİ (PALMİST) YAĞI	-	105.359.935,86

HAYVANI YAĞLAR

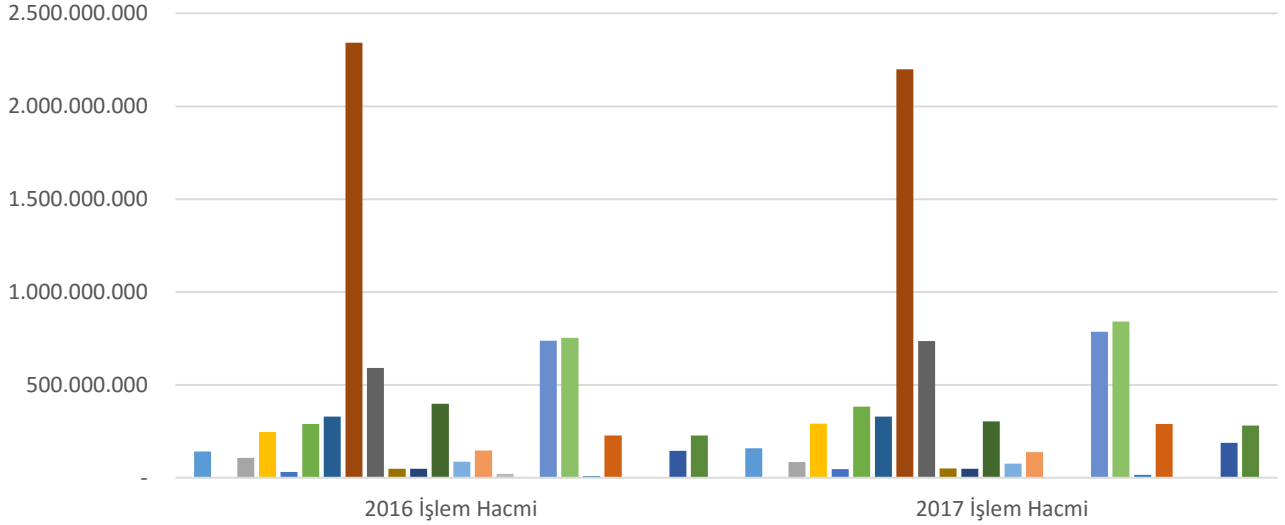
Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
TEREYAĞ	359.596.420,58	332.062.566,04
SADEYAĞ	4.615.898,25	1.978.962,18
KREMA	78.314.543,22	96.299.317,28
DONYAĞI	29.794.154,10	39.528.579,58
KUYRUK YAĞI	3.272.467,50	1.000.785,35
İÇ YAĞLAR	53.663.372,44	33.341.533,77

ÇEŞİTLİ GIDA MADDELERİ

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
GLİKOZ	142.247.686,39	158.061.530,31
KURU BAMYA	5.728,85	13.208,76
KURU SOĞAN	107.160.194,21	85.089.003,51
PATATES	247.308.034,99	291.692.631,53
TAHİN	30.655.585,54	47.420.752,37
ZEYTİN	290.098.052,72	382.997.865,03
KÜÇÜKBAŞ ET	328.870.993,95	330.113.802,01
BÜYÜKBAŞ ET	2.342.046.025,75	2.198.453.027,00
KÜMES HAYVANI ETİ	592.111.083,21	735.922.054,83
KAVURMA	48.913.660,96	49.647.159,09
PASTIRMA	48.095.573,00	47.636.707,71
SUCUK	398.323.304,91	303.445.264,81
SOSİS	86.049.594,65	76.086.317,85
SALAM	147.460.277,29	137.674.918,25
KIRMIZI SAKATAT	20.099.278,79	3.577.048,87
BEYAZ SAKATAT	1.209.639,00	655.645,57
PEYNİR	737.962.041,72	786.443.203,81
KAŞAR PEYNİRİ	753.839.135,17	841.448.781,70
TULUM PEYNİRİ	8.596.449,37	15.725.349,56
ERİTME PEYNİR	227.917.223,67	288.990.761,75
EMMENTAL PEYNİR	538.040,95	15.643,40
GRAVYER PEYNİR	688.936,13	792.475,55
YUMURTA	144.833.507,73	188.295.885,87
BAL	226.978.458,74	280.812.818,67

Çeşitli Gıda Maddeleri İşlem Hacimleri Kıyaslaması

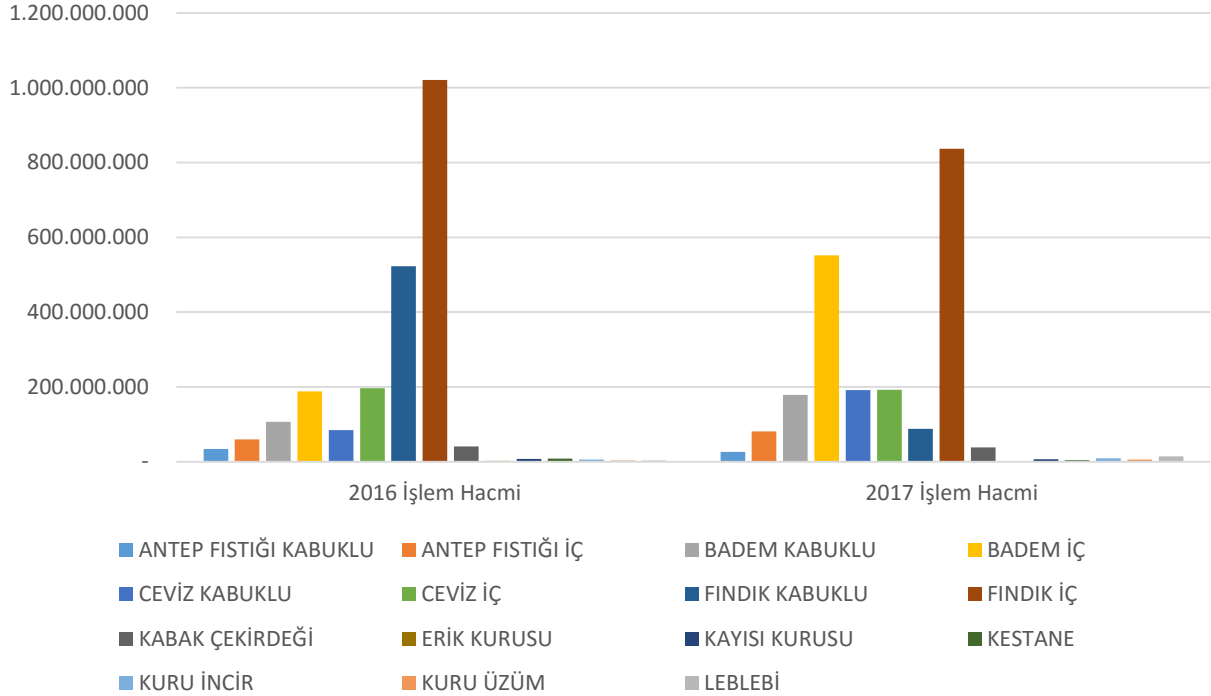

- GLİKOZ
- ZEYTİN
- PASTIRMA
- BEYAZ SAKATAT
- EMMENTAL PEYNİR
- KURU BAMYA
- KÜÇÜKBAŞ ET
- SUCUK
- PEYNİR
- KAŞAR PEYNİRİ
- GRAVYER PEYNİR
- YUMURTA
- BAL
- KURU SOĞAN
- BÜYÜKBAŞ ET
- KÜMES HAYVANI ETİ
- KAVURMA
- SALAM
- KIRMIZI SAKATAT
- TAHİN
- TULUM PEYNİRİ
- ERİTME PEYNİR
- PATATES
- SOSİS

KURU ve YAŞ MEYVELER

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
ANTEP FISTIĞI KABUKLU	34.239.343,00	26.175.670,66
ANTEP FISTIĞI İÇ	59.538.311,66	80.835.288,62
BADEM KABUKLU	106.689.664,69	178.793.915,94
BADEM İÇ	188.077.729,86	551.372.080,75
CEVİZ KABUKLU	84.643.190,00	191.341.534,16
CEVİZ İÇ	196.856.220,61	192.410.328,74
FINDIK KABUKLU	522.560.900,07	88.134.947,03
FINDIK İÇ	1.020.995.968,51	836.443.999,01
KABAK ÇEKİRDEĞİ	40.881.187,18	38.350.102,94
ERİK KURUSU	1.957.589,23	805.741,32
KAYISI KURUSU	7.391.806,33	6.135.622,95
KESTANE	8.238.344,50	4.089.101,33
KURU İNCİR	5.175.009,42	9.204.953,64
KURU ÜZÜM	3.211.628,53	5.513.485,65
LEBLEBİ	3.353.599,36	13.860.458,88

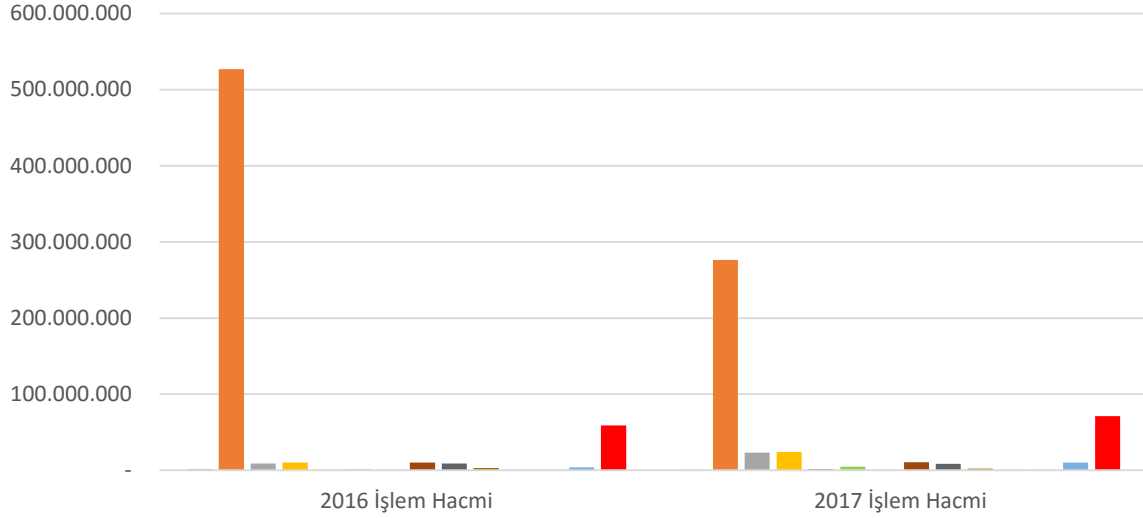
Kuru ve Yaş Meyveler Grubu İşlem Hacimleri Kıyaslaması

KASAPLIK CANLI HAYVANLAR

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
BUZAĞI (CANLI)	1.558.300,99	183.820,47
DANA (CANLI)	527.065.551,09	276.199.547,71
DÜVE (CANLI)	9.112.077,79	23.475.631,06
İNEK (CANLI)	10.182.337,73	24.139.435,48
MALAK (CANLI)	230.523,50	1.591.735,84
MANDA (CANLI)	1.295.318,43	4.682.526,86
OĞLAK (CANLI)	8.191,70	54.968,40
OT KUZU (CANLI)	10.326.024,31	10.833.016,13
SÜT KUZU (CANLI)	9.076.577,83	8.766.048,74
BEYAZ KARAMAN (CANLI)	2.894.586,28	2.266.372,18
KEÇİ (CANLI)	427.266,58	686.535,18
KIZIL KARAMAN (CANLI)	175.914,00	252.749,00
KOYUN (CANLI)	3.763.980,80	10.188.424,38
KUZU KIVIRCIK (CANLI)	59.171.744,08	71.258.587,50

Kasaplık Canlı Hayvanlar Grubu İşlem Hacimleri Kıyaslaması

BUZAĞI (CANLI)

İNEK (CANLI)

OĞLAK (CANLI)

BEYAZ KARAMAN (CANLI)

KOYUN (CANLI)

DANA (CANLI)

MALAK (CANLI)

OT KUZU (CANLI)

KEÇİ (CANLI)

KUZU KIVIRCIK (CANLI)

DÜVE (CANLI)

MANDA (CANLI)

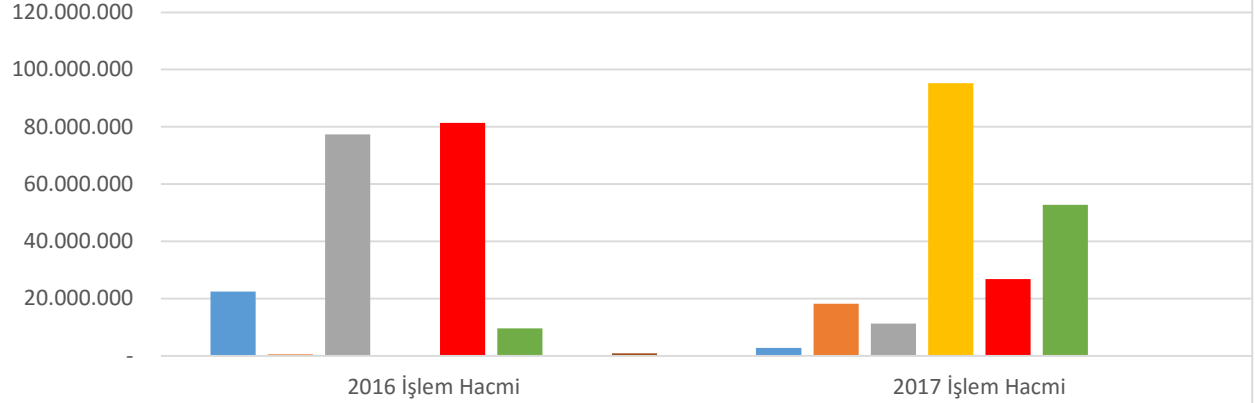
SÜT KUZU (CANLI)

KIZIL KARAMAN (CANLI)

HAM DERİLER

Örün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
KOYUN VE KEÇİ DERİLERİ YAŞ MEZBAHA	22.492.449,18	2.738.899,62
KOYUN VE KEÇİ DERİLERİ SALAMURA TUZLU YAŞ	487.217,72	18.150.128,53
KUZU VE OĞLAK DERİLERİ YAŞ MEZBAHA	77.349.670,51	11.274.887,94
KUZU VE OĞLAK DERİLERİ SALAMURA TUZLU YAŞ	252.082,07	95.270.606,43
BÜYÜKBAŞ HAYVAN DERİLERİ MEZBAHA	81.351.577,47	26.861.673,17
BÜYÜKBAŞ HAYVAN DERİLERİ SALAMURA TUZLU YAŞ	9.539.437,20	52.762.971,44
BÜYÜKBAŞ HAYVAN DERİLERİ HAVA KURUSU	-	240.796,57
KÜÇÜKBAŞ HAYVAN DERİLERİ HAVA KURUSU	857.713,95	66.276,00

Ham Deriler Grubu İşlem Hacimleri Kıyaslaması

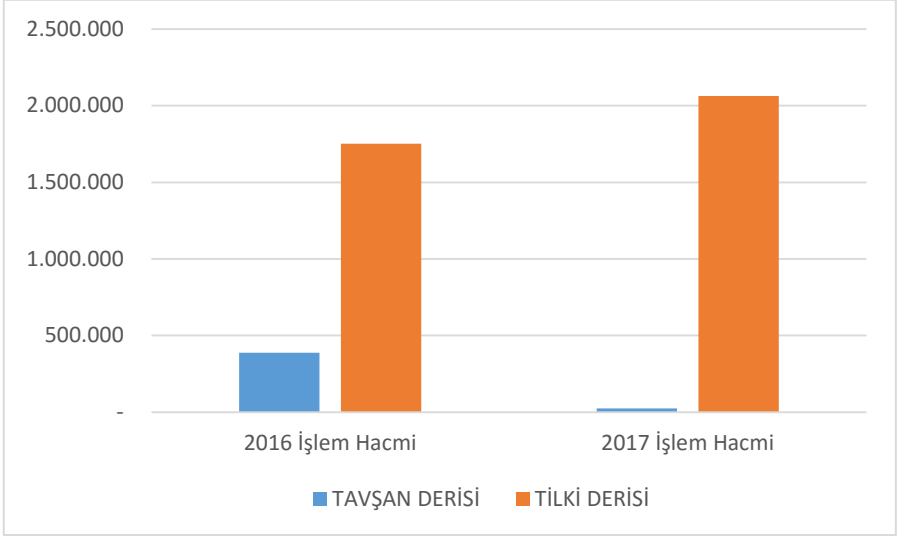

- KOYUN VE KEÇİ DERİLERİ YAŞ MEZBAHA
- KUZU VE OĞLAK DERİLERİ YAŞ MEZBAHA
- BÜYÜKBAŞ HAYVAN DERİLERİ MEZBAHA
- BÜYÜKBAŞ HAYVAN DERİLERİ HAVA KURUSU

- KOYUN VE KEÇİ DERİLERİ SALAMURA TUZLU YAŞ
- KUZU VE OĞLAK DERİLERİ SALAMURA TUZLU YAŞ
- BÜYÜKBAŞ HAYVAN DERİLERİ SALAMURA TUZLU YAŞ
- KÜÇÜKBAŞ HAYVAN DERİLERİ HAVA KURUSU

AV DERİLERİ

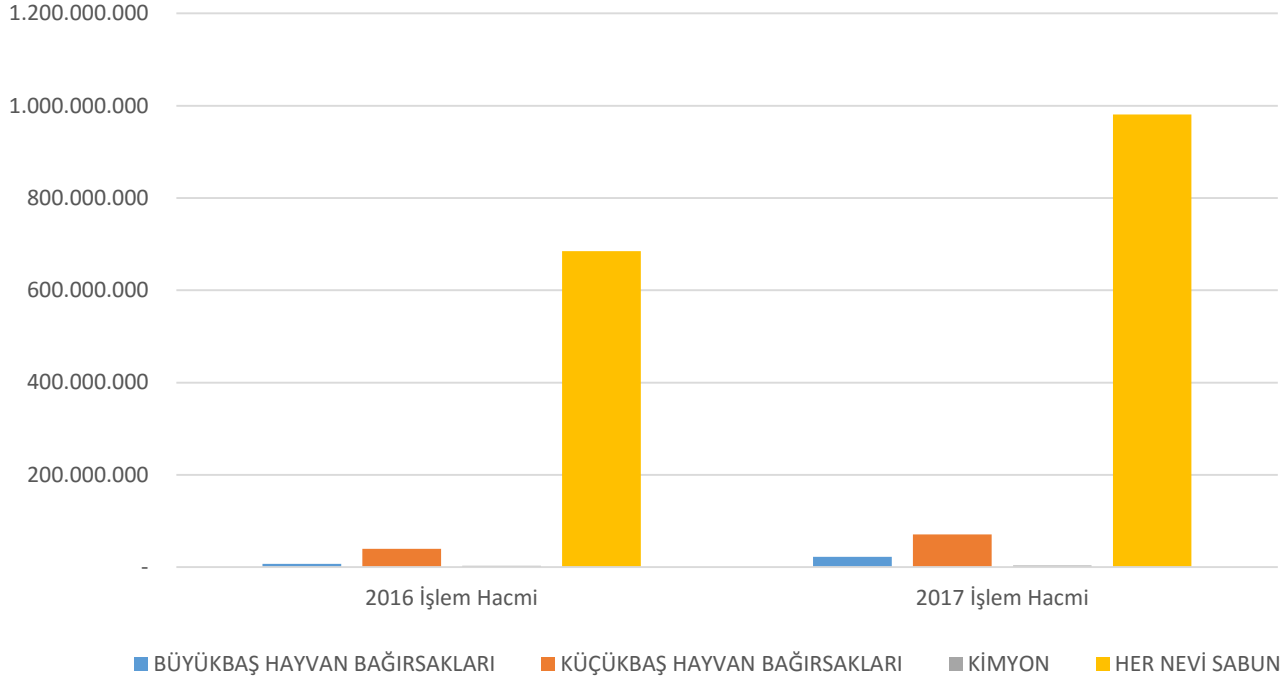
Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
TAVŞAN DERİSİ	387.760,91	24.252,16
TİLKİ DERİSİ	1.751.460,04	2.062.672,81

ÇEŞİTLİ MADDELER

Ürün Adı	2016 İşlem Hacmi	2017 İşlem Hacmi
BÜYÜKBAŞ HAYVAN BAĞIRSACLARI	7.374.671,07	22.610.776,95
KÜÇÜKBAŞ HAYVAN BAĞIRSACLARI	40.170.911,50	70.962.903,43
KİMYON	3.008.445,38	4.071.843,75
HER NEVİ SABUN	684.819.174,90	981.342.838,91

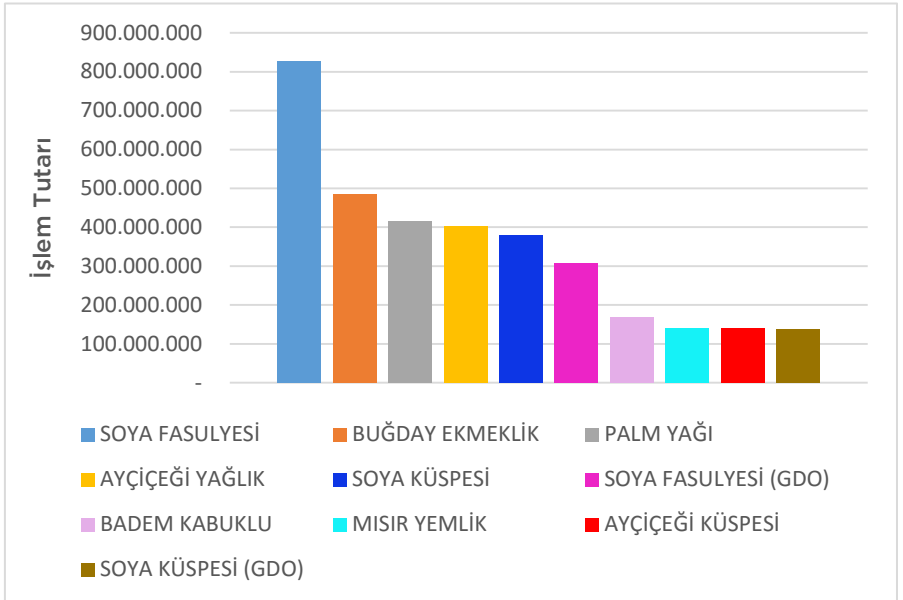
Çeşitli Maddeler İşlem Hacimleri Kıyaslaması

İTHALAT

İstanbul Ticaret Borsası'na 2016 yılında tescil ettirilen ithal gıda ürünlerinin işlem hacmi 3.105.650.285,93 TL iken, 2017 yılında 4.954.264.805,55 TL olmuş, bir önceki yıla göre tutar bazında 1.848.614.519,62 TL artış göstermiştir.

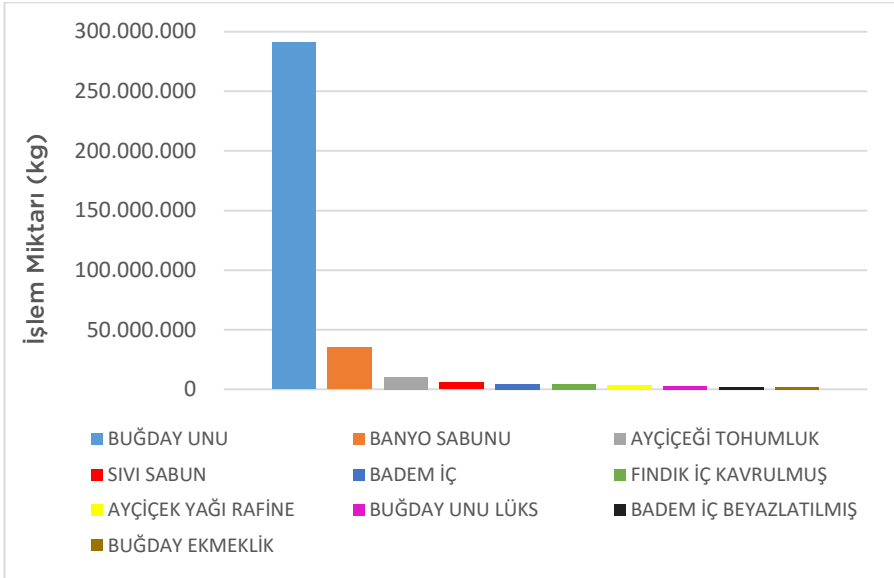
Ürün Adı	Birim	Miktar	Tutar
SOYA FASULYESİ	kg	590.245.442,00	827.920.028,81
BUĞDAY EKMEKLİK	kg	669.797.506,00	485.783.751,15
PALM YAĞI	l	140.146.105,81	416.680.112,53
AYÇİÇEĞİ YAĞLIK	kg	277.526.965,00	403.310.445,37
SOYA KÜSPESİ	kg	288.152.274,07	378.913.232,82
SOYA FASULYESİ (GDO)	kg	195.487.074,00	306.424.297,53
BADEM KABUKLU	kg	11.546.335,45	168.259.816,16
MISIR YEMLİK	kg	205.526.600,00	140.635.321,70
AYÇİÇEĞİ KÜSPESİ	kg	197.726.664,96	140.007.865,34
SOYA KÜSPESİ (GDO)	kg	105.853.453,00	138.008.577,52

İHRACAT

İstanbul Ticaret Borsası'na 2016 yılında tescil ettirilen ürünlerinin işlem hacmi 427.605.432,53 iken, 2017 yılında 377.294.564,28 olmuş, bir önceki yıla göre miktar bazında 50.310.868,25 düşüş göstermiştir.

Ürün Adı	Birim	Miktar	Tutar
BUĞDAY UNU	kg	290.822.366,60	332.145.001,47
BANYO SABUNU	kg	35.193.976,83	202.323.062,32
AYÇİÇEĞİ TOHUMLUK	kg	10.700.746,23	144.483.881,53
SIVI SABUN	kg	5.791.560,62	20.117.669,21
BADEM İÇ	kg	4.496.015,10	193.130.561,29
FINDIK İÇ KAVRULMUŞ	kg	4.315.052,34	108.398.894,35
AYÇİÇEK YAĞI RAFİNE	l	3.499.003,05	15.054.858,93
BUĞDAY UNU LÜKS	kg	2.691.461,60	7.359.245,33
BADEM İÇ BEYAZLATILMIŞ	kg	2.370.603,98	89.233.804,38
BUĞDAY EKMEKLİK	kg	2.186.000,00	2.739.045,61

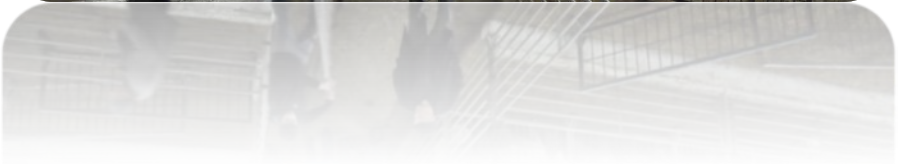
SATIŞ SALONU İŞLEMLERİ

CANLI HAYVAN BORSASI

13 Şubat 1929 tarihinde kurulan İstanbul Canlı Hayvan Borsası 1943 yılında İstanbul Ticaret Borsası'na bağlanmıştır. 1989 yılına kadar Haliç Sütlüce'de faaliyetine devam eden Canlı Hayvan Borsası, bu tarihten sonra halen faaliyetini sürdürdüğü Tuzla Aydınlı'da hizmetlerine devam etmektedir.

İstanbul Canlı Hayvan Borsası 25.680 m² kapalı alan olmak üzere 132.000 m² arazi üzerinde hizmet vermektedir. Tesis 15.000 adet küçükbaş, 1.500 adet büyükbaş hayvan kapasitesine sahiptir.

Tesislerde bulunan satış salonunda haftada 3 gün salon satışı yapılmaktadır.

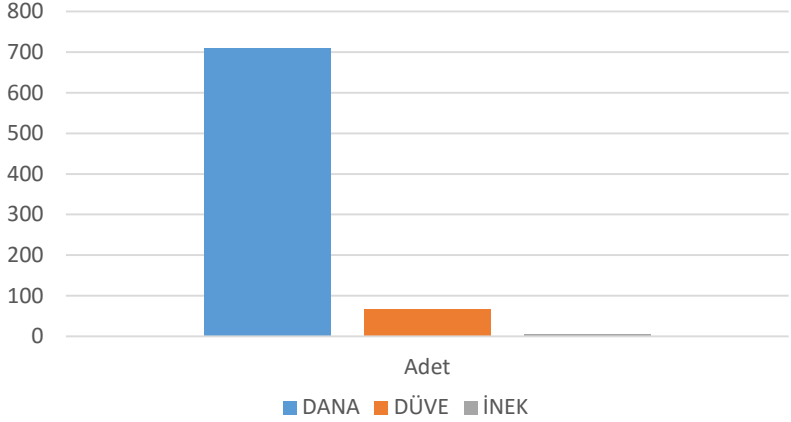
2015 YILI SATIŞ SALONU İŞLEMLERİ (BÜYÜKBAŞ)

Cinsi	En Az Fiyat	En Çok Fiyat	Ortalama	Adet	Kilo	Tutar
DANA	8,00 ₺	13,31 ₺	10,66 ₺	710	260.871	2.866.385,00 ₺
DÜVE	7,00 ₺	12,13 ₺	9,57 ₺	66	17.008	180.497,35 ₺
İNEK	9,00 ₺	10,00 ₺	9,50 ₺	5	2.223	20.748,00 ₺
TOPLAM				781	280.102	3.067.630,35 ₺

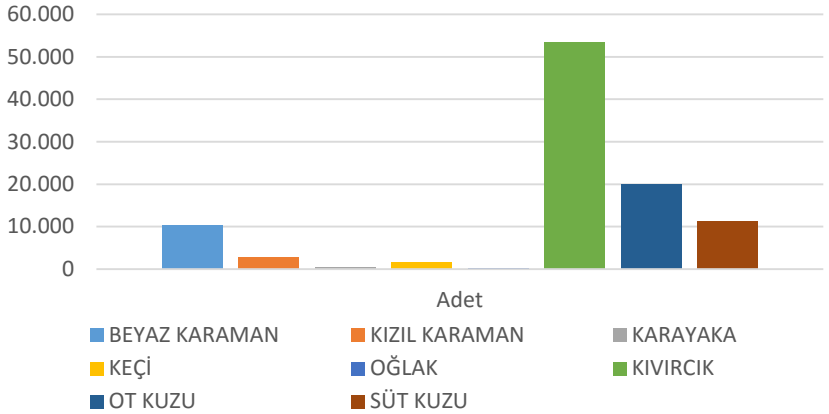
2015 YILI SATIŞ SALONU İŞLEMLERİ (KÜÇÜKBAŞ)

Cinsi	En Az Fiyat	En Çok Fiyat	Ortalama	Adet	Kilo	Tutar
BEYAZ KARAMAN	6,00 ₺	12,70 ₺	9,35 ₺	10.350	457.391	4.306.051,15 ₺
KIZIL KARAMAN	5,00 ₺	10,00 ₺	7,50 ₺	2.814	110.915	927.786,50 ₺
KARAYAKA	8,00 ₺	11,20 ₺	9,60 ₺	575	19.738	192.435,40 ₺
KEÇİ	4,00 ₺	10,00 ₺	7,00 ₺	1.665	72.264	482.123,41 ₺
OĞLAK	8,42 ₺	9,00 ₺	8,71 ₺	60	1.008	8.498,38 ₺
KIVIRCIK	4,00 ₺	13,80 ₺	8,90 ₺	53.382	2.298.402	22.734.830,56 ₺
OT KUZU	10,00 ₺	12,50 ₺	11,25 ₺	19.912	846.151	9.958.028,38 ₺
SÜT KUZU	9,00 ₺	14,00 ₺	11,50 ₺	11.341	467.193	5.453.200,23 ₺
TOPLAM				100.099	4.273.062	44.062.954,01 ₺

Büyükbaş Hayvanlar 2015 Yılı Satış Salonu İşlemi Kıyaslaması

Küçükbaş Hayvanlar 2015 Yılı Satış Salonu İşlemi Kıyaslaması

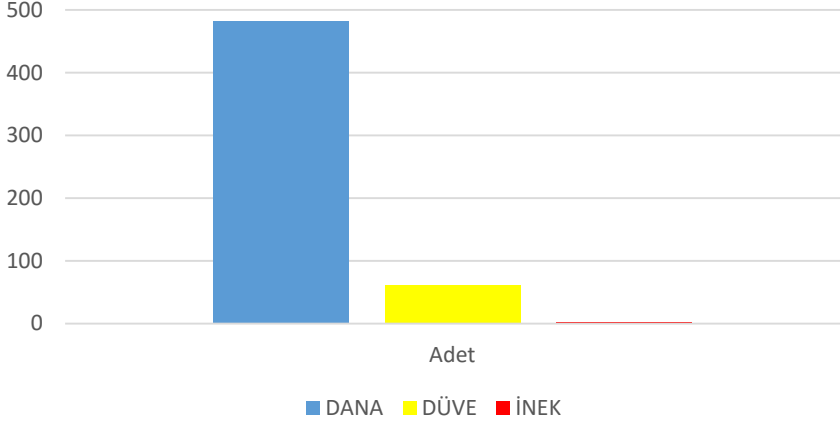
2016 YILI SATIŞ SALONU İŞLEMLERİ (BÜYÜKBAŞ)

Cinsi	En Az Fiyat	En Çok Fiyat	Ortalama	Adet	Kilo	Tutar
DANA	11,00 ₺	14,00 ₺	12,50 ₺	482	173.972	2.403.440 ₺
DÜVE	11,00 ₺	14,00 ₺	12,50 ₺	61	19.778	267.776 ₺
İNEK	10,00 ₺	10,00 ₺	10,00 ₺	2	910	9.100 ₺
TOPLAM				545	194.660	2.680.316 ₺

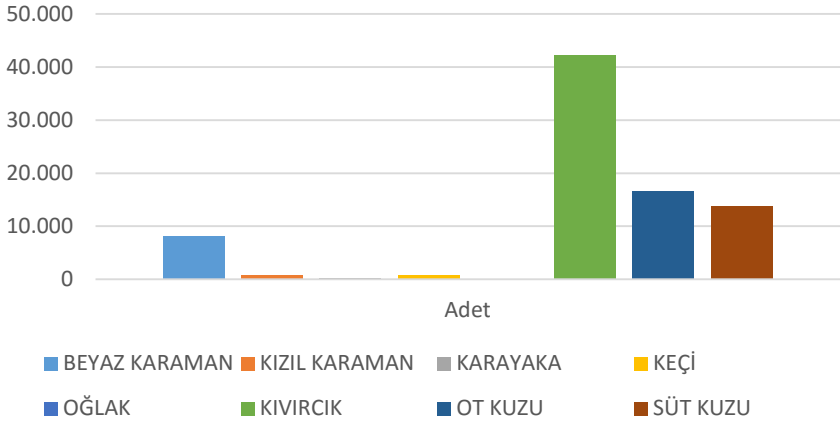
2016 YILI SATIŞ SALONU İŞLEMLERİ (KÜÇÜKBAŞ)

Cinsi	En Az Fiyat	En Çok Fiyat	Ortalama	Adet	Kilo	Tutar
BEYAZ KARAMAN	8.00 ₺	15.40 ₺	11.70 ₺	8.018	323.891	3.744.975 ₺
KIZIL KARAMAN	8.00 ₺	13.90 ₺	10.95 ₺	703	27.627	290.508 ₺
KARAYAKA	10.00 ₺	12.00 ₺	11.00 ₺	237	6.898	80.822 ₺
KEÇİ	5.45 ₺	10.00 ₺	7.73 ₺	799	30.949	247.766 ₺
OĞLAK	10.00 ₺	10.89 ₺	10.45 ₺	18	438	4.527 ₺
KIVIRCIK	10.00 ₺	16.00 ₺	13.00 ₺	42.223	1.832.691	21.764.936 ₺
OT KUZU	11.00 ₺	14.50 ₺	12.75 ₺	16.520	696.323	9.544.786 ₺
SÜT KUZU	11.88 ₺	16.20 ₺	14.04 ₺	13.710	569.511	7.814.392 ₺
TOPLAM				82.228	3.488.328	43.492.712 ₺

Büyükbaş Hayvanlar 2016 Yılı Satış Salonu İşlemi Kıyaslaması

Küçükbaş Hayvanlar 2016 Yılı Satış Salonu İşlemi Kıyaslaması

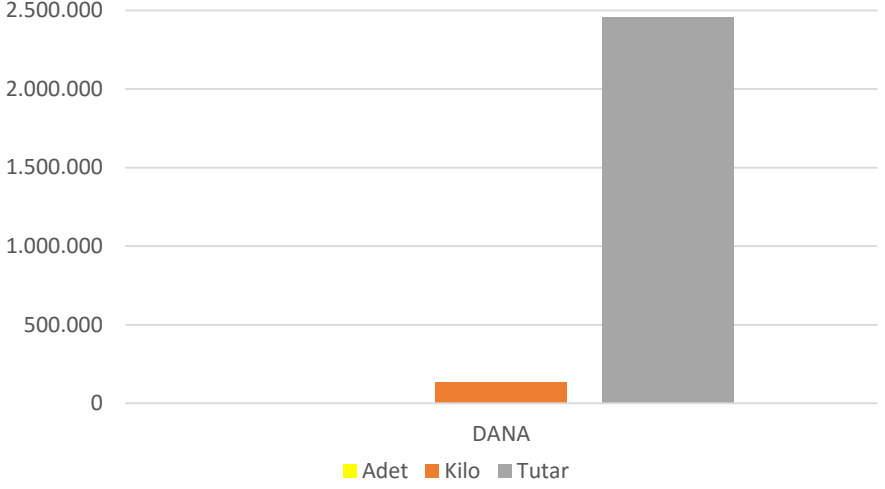
2017 YILI SATIŞ SALONU İŞLEMLERİ (BÜYÜKBAŞ)

Cinsi	En Az Fiyat	En Çok Fiyat	Ortalama	Adet	Kilo	Tutar
DANA	18,00 ₺	18,00 ₺	18,00 ₺	360	136.474	2.456.532 ₺
TOPLAM				360	136.474	2.456.532 ₺

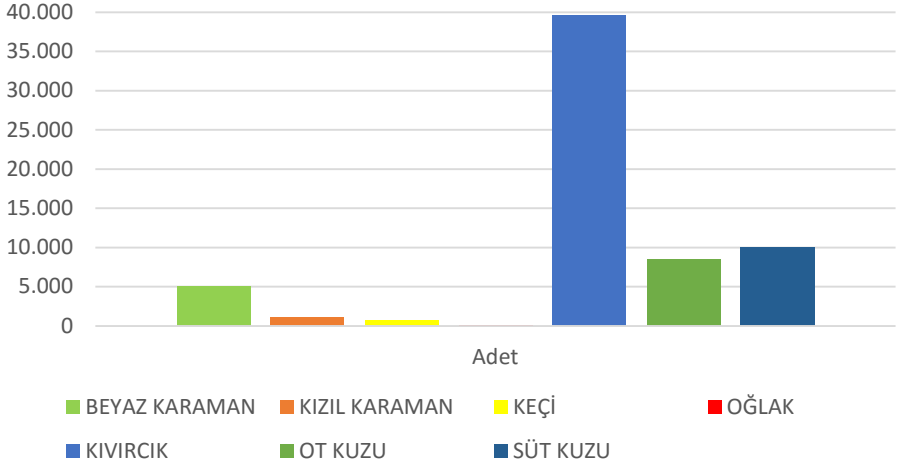
2017 YILI SATIŞ SALONU İŞLEMLERİ (KÜÇÜKBAŞ)

Cinsi	En Az Fiyat	En Çok Fiyat	Ortalama	Adet	Kilo	Tutar
BEYAZ KARAMAN	9,00 ₺	17,50 ₺	15,05 ₺	5.051	219.027	3.296.990 ₺
KIZIL KARAMAN	11,00 ₺	15,00 ₺	12,74 ₺	1.135	39.888	508.063 ₺
KEÇİ	8,00 ₺	12,00 ₺	10,06 ₺	700	28.613	287.933 ₺
OĞLAK	13,86 ₺	14,36 ₺	14,16 ₺	98	1.964	27.818 ₺
KIVIRCIK	8,00 ₺	20,21 ₺	14,65 ₺	39.620	1.791.888	26.243.969 ₺
OT KUZU	16,28 ₺	19,90 ₺	18,86 ₺	8.851	380.669	7.181.310 ₺
SÜT KUZU	13,77 ₺	18,70 ₺	16,94 ₺	9.472	388.578	6.581.069 ₺
TOPLAM				64.927	2.850.627	44.127.152 ₺

Büyükbaş Hayvanlar 2017 Yılı Satış Salonu İşlemi Kıyaslaması

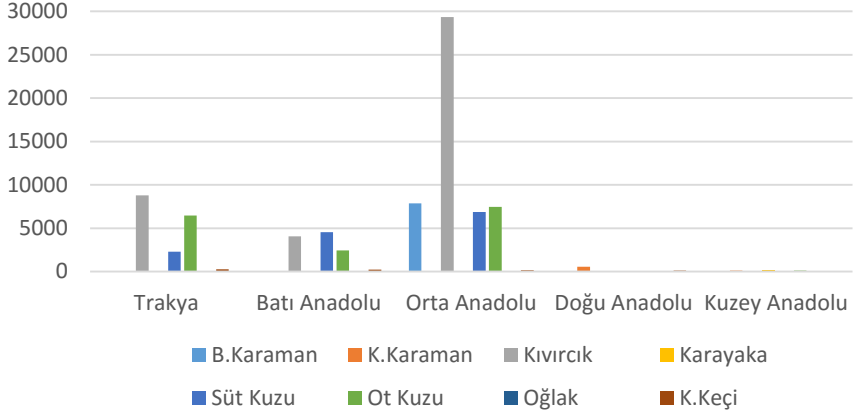

Küçükbaş Hayvanlar 2017 Yılı Satış Salonu İşlemi Kıyaslaması

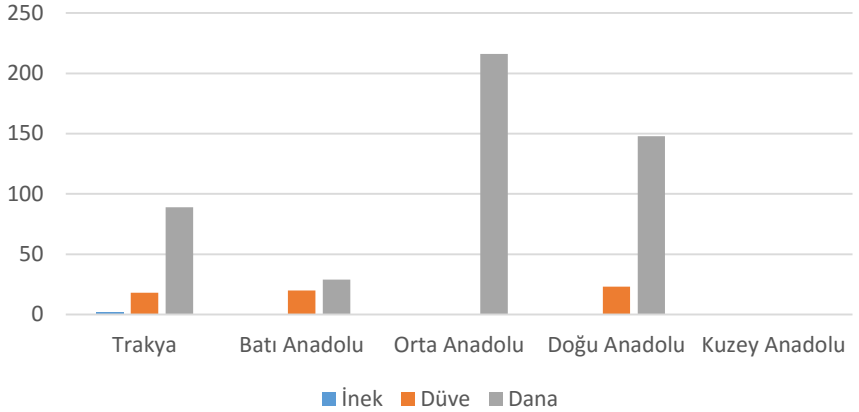

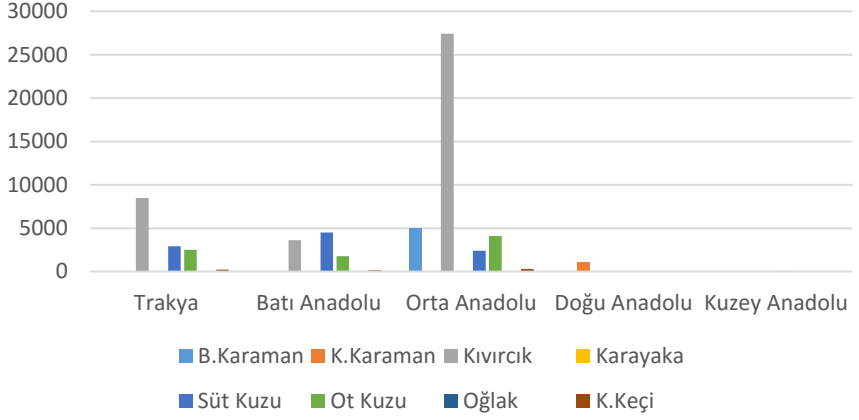
2016 Yılı Küçükbaş Hayvanların Getirildikleri Bölgeler ve Adetleri

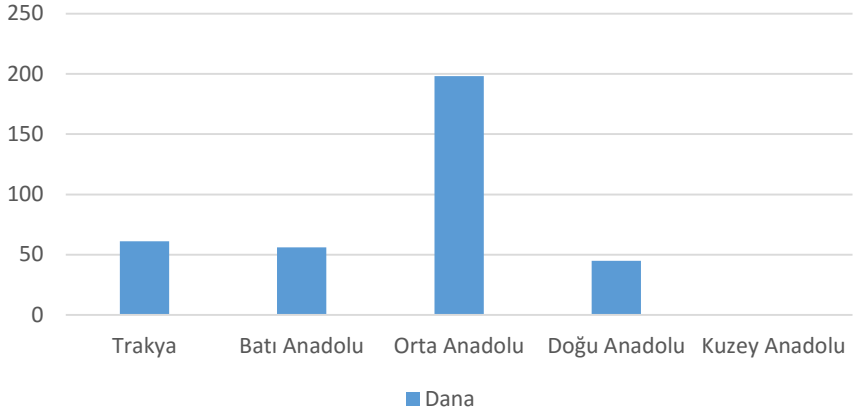
2016 Yılı Büyükbaş Hayvanların Getirildikleri Bölgeler ve Adetleri

2017 Yılı Küçükbaş Hayvanların Getirildikleri Bölgeler ve Adetleri

2017 Yılı Büyükbaş Hayvanların Getirildikleri Bölgeler ve Adetleri

LABORATUVAR HİZMETLERİ

Laboratuvarımızda kâr amacı gözetilmeden kotasyona dâhil gıda maddelerinin kimyasal ve fiziksel analizleri yapılmaktadır. Analizler; TSE, Türk Gıda Kodeksi ve borsa maddelerinin analiz usullerine uygun olarak gerçekleştirilir

Laboratuvarımızda kimyasal analizlerde dijital hassas terazi, soxhlet, ekstraksiyon cihazı, kül fırını, etüv, su banyosu elektrikli ısıtıcılar, protein yakma ve destilasyon aparatları, öğütücü mikser, bütretler, muhtelif cam eşya ve soğutucular kullanılmaktadır.

Kimyasal analizlerde; yağ miktarı, protein, selüloz, kül, silis, kuru gluten tayini, asidite, tuz, erime derecesi, peroksit sayısı, sabunlaşma sayısı, iyot sayısı, alkolde erimeyen maddeler, sabunlaşmayan madde vb. analizler yapılmaktadır.

Fiziksel analizlerde ise; baster, ibreli terazi, değirmen, hektolitre cihazı ve muhtelif eleklerden yararlanılmaktadır. Rutubet, yabancı madde, hektolitre, hububat, bakliyat ve yağlı tohumlarda bin dane ağırlığı, kırık tane, bozuk tane, diğer yabancı tahıllar, canlı cansız haşerat, kalibraj, elek kalıntısı, kırılma indisi, erime derecesi, uçucu madde tayini, özgül ağırlık gibi analizler yapılabilmektedir.

İstanbul Ticaret Borsası Laboratuvarımıza analiz talebinde bulunacak üyelerimiz, İstanbul Ticaret Borsası Genel Sekreterliğine hitaben yazılmış bir dilekçe ile birlikte bizzat, kargo ya da posta yolu ile başvuruda bulunabilirler. Başvuru dilekçesinde analizi istenen numunenin cinsi ve talep edilen analizler açık ve net olarak belirtilmeli, numune ise alındığı partiyi temsil etmelidir. Numune özellikleri bozulmayacak, analiz sonuçlarını etkilemeyecek doğru ambalaj ile uygun koşullarda laboratuvara teslim edilmelidir. Analiz sonucu, yalnızca analizi gerçekleştirilen numune için geçerlidir. Analiz rapor sonuçları üyelerimize elden verilebildiği gibi faks, posta veya e-mail yolu ile de gönderilmektedir.

Laboratuvarımız, üye memnuniyeti odaklı, tarafsız, üye bilgilerinin gizliliği ve dürüstlük ilkeleri çerçevesinde, üye ihtiyaçları doğrultusunda sürekli iyileştirmeler yaparak çalışmalarına devam etmektedir.

İstanbul Ticaret Borsası üyelerinin beklentilerinin değerlendirilebilmesi için, üyelerin laboratuvar ihtiyaçlarının tespit edilmesine yönelik anket çalışmaları sonucunda laboratuvar hizmetlerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi için 2016 yılında, **Yeditepe Üniversitesi AR&GE ve Analiz Merkez Laboratuvarları** ile protokol imzalayarak Borsa üyelerimize özel %25

oranında indirim sağlamıştır. 2018 yılında da protokolümüz devam etmektedir.

50 Yıl Öncesine Ait Tohumları Canlandırma Çalışmaları

Borsamız laboratuvarında muhafaza edilen 50 yıl öncesine ait olduğu düşünülen tohum numunelerinin canlandırılarak Türkiye tarımına kazandırılması amacı ile İstanbul Ticaret Borsası, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) ve Yeditepe Üniversitesi Genetik ve Biyomühendislik Bölümü ile 2012 yılında AR-GE projesi başlatılmıştır. 2016 yılı içinde tamamlanan proje çalışmaları sonunda buğday, arpa ve nohut tohumlarının çimlendirilmesinde başarılı olunmuştur.

TAGEM ve Yeditepe Üniversitesi işbirliğinde yürütülen proje sonucunda sterilizasyon ve çimlendirme için üretilen iki adet solüsyon için patent alınmıştır.

AR-GE projesi sonunda çimlendirilen tohumların çoğaltılması, morfolojik karakterizasyon özelliklerinin incelenmesi, moleküler analizlerinin yapılması için Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi ile 2018 yılı itibari ile protokol imzalanmıştır.

İSTANBUL TİCARET BORSASI LABORATUVAR ÜCRETLERİ

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
HUBUBAT - BAKLİYAT - YAĞLI TOUMLAR	Rutubet	8,00 ₺
	Ham Yağ Miktarı	20,00 ₺
	Ham Protein	35,00 ₺
	Ham Selüloz	30,00 ₺
	Kül	15,00 ₺
	Silis	20,00 ₺
İRMİK, UN ve MAMULLERİ	Rutubet	8,00 ₺
	Kuru Gluten	20,00 ₺
	Kül	15,00 ₺
	Silis	20,00 ₺
	Elek Kalıntısı	7,00 ₺
	Asidite	8,00 ₺
	Protein	35,00 ₺

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
MAKARNA	Rutubet	8,00 ₺
	Kuru Gluten	20,00 ₺
	Kül	15,00 ₺
	Silis	20,00 ₺
	Asidite	8,00 ₺
	Protein	35,00 ₺
	Tuz	8,00 ₺
NİŞASTA	Rutubet	8,00 ₺
	Kül	15,00 ₺
	Asidite	8,00 ₺
İÇ YAĞLAR (Don Yağı)	Yağ Miktarı Tayini	20,00 ₺
	Asidite Tayini	8,00 ₺
	Erime Derecesi Tayini	8,00 ₺
	Tuz Miktarı Tayini	8,00 ₺
	Titr Derecesi	8,00 ₺

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
HİDROJENE - NEBATİ YAĞLAR	Yağ Miktarı Tayini	20,00 ₺
	Asidite	8,00 ₺
	Erime Noktası	8,00 ₺
	Peroksit Sayısı	15,00 ₺
HAYVANİ YAĞLAR (SÜT YAĞLARI)	Yağ Miktarı Tayini	20,00 ₺
	Kırılma İndisi	7,00 ₺
	R.M. Derecesi	30,00 ₺
	Asidite	8,00 ₺
	Tuz Miktarı	8,00 ₺
	Erime Noktası	8,00 ₺
	Boya Aranması	8,00 ₺
KEPEKLER	Rutubet	8,00 ₺
	Yağ Miktarı	20,00 ₺
	Protein	35,00 ₺
	Kül	15,00 ₺
	Selüloz	30,00 ₺
	Nişasta	30,00 ₺

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
YAĞ ASİTLERİ - TOPRAKLI YAĞLAR	Rutubet	8,00 ₺
	Yağ	20,00 ₺
	Tortu	7,00 ₺
KÜSPELER	Rutubet	8,00 ₺
	Yağ	20,00 ₺
	Protein	35,00 ₺
	Kül	15,00 ₺
	Selüloz	30,00 ₺
PEYNİRLER	Rutubet	8,00 ₺
	Yağ Miktarı	20,00 ₺
	Tuz Miktarı	8,00 ₺
	Asidite	8,00 ₺
SABUNLAR	Yağ Asitleri	8,00 ₺
	Serbest Kalevi	15,00 ₺
	Rutubet	8,00 ₺
	Sabunlaşmamış Yağ	20,00 ₺
	Alkolde Erimeyen Madde	8,00 ₺
	Tuz	8,00 ₺

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
BALMUMU	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Safiyet Tayini	8,00 ₺
YAPAK ve TİFTİK	Rutubet	8,00 ₺
	Yağ Miktarı	20,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
NEBATİ MARGARİNLER	Yağ Miktarı	20,00 ₺
	Asidite	8,00 ₺
	Erime Noktası	8,00 ₺
	Peroksit Sayısı	15,00 ₺
	Tuz Miktarı	8,00 ₺
	Boya Aranması	8,00 ₺
	Susam Yağı Aranması	8,00 ₺
NEBATİ YAĞLAR	Özgül Ağırlık	7,00 ₺
	Kırılma İndisi	7,00 ₺
	Uçucu Madde	8,00 ₺
	Sabunlaşma Sayısı	15,00 ₺
	İyot Sayısı	25,00 ₺

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
NEBATİ YAĞLAR	Sabunlaşmayan Madde	20,00 ₺
	Serbest Yağ Asitleri	8,00 ₺
	Peroksit Sayısı	15,00 ₺
	Sabun Miktarı	8,00 ₺
	Naturellik	8,00 ₺
	Yabancı Yağ Deneyleri	8,00 ₺
BUĞDAY	Rutubet	8,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Hektolitire	5,00 ₺
	Çavdar	5,00 ₺
	Pelemir	5,00 ₺
	Yumuşaklık, Sertlik	5,00 ₺
	Kırık Tane	5,00 ₺
	Bit Yeniği	5,00 ₺
	Avaryalı	5,00 ₺
	Bin Dane Ağırlığı	5,00 ₺
HUBUBAT - BAKLIYAT ve YAĞLI TOHURLAR	Rutubet	8,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Unlu Daneler, Hektolitire, Çürük, Bityenikli, Avaryalı, Delice, Bin Dane Ağırlığı	
	(Her biri için)	5,00 ₺

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
HAŞHAŞ - RAPİTSA - ANASON - KİMYON GİBİ İNCE DANELİ TOHUMLAR	Rutubet	8,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Kalibrage	5,00 ₺
PİRİNÇ	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Kırık Tane, Çeltik, Küf, Canlı, Cansız Haşerat, Kırmızı ve Kırmızımsı Çizgili Daneler	
	(Her biri için)	5,00 ₺
KİTRE	Rutubet	8,00 ₺
	Kırık Kitre	5,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
ÇELTİK	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Ham Tane	7,00 ₺
CEVİZ (KABUKLU)	Kalibrage	5,00 ₺
	Çürük Boş Tane	7,00 ₺
CEVİZ (İÇ)	Rutubet	8,00 ₺
	Toz, Kemik, Kabuk, Çürük, Kırık	
	(Her biri için)	5,00 ₺

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
FINDIK (İÇ)	Rutubet	8,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Asidite	8,00 ₺
	Kalibraj	5,00 ₺
	Çürük ve Küflü	5,00 ₺
	Kırık ve Ezik	5,00 ₺
	Kurt Yenikli	5,00 ₺
FINDIK (KABUKLU)	Kalibraj	5,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
ANTEP FISTIĞI	Rutubet	8,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Çatlamamış ve Boş Tane	
	(Her biri için)	8,00 ₺
ANTEP FISTIĞI (İÇ)	Rutubet	8,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Boş Tane, Siyahlı Tane	
	(Her biri için)	5,00 ₺

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
BADEM (KABUKLU)	Çürük, Kabuk, Boş Tane, Yapışmış Yeşil Kabuk	
	(Her biri için)	5,00 ₺
BADEM (İÇ)	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Kırık Tane	5,00 ₺
	Tatlı ve Acı Badem Nisbetleri	8,00 ₺
YER FISTIĞI (KABUKLU)	Rutubet	8,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Boş Tane, Siyahlı Tane	
	(Her biri için)	5,00 ₺
YER FISTIĞI (İÇ)	Rutubet	8,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Çürük, Kırık Tane	
	(Herbiri için)	5,00 ₺
MEYVE ÇEKİRDEKLERİ	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Diğer Çekirdek Karışığı	5,00 ₺

MADDE	YAPILAN MUAYENELER	ANALİZ ÜCRETİ
MEYVE ÇEKİRDEĞİ (İÇ)	Rutubet	8,00 ₺
	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Kırık Tane	5,00 ₺
	Diğer Cins Çekirdek	7,00 ₺
KABAK ÇEKİRDEĞİ	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Boş Tane	5,00 ₺
KURU SOĞAN	Çürük, Filiz, Kabuk	
	(Her biri için)	5,00 ₺
PATATES	Çürük, Filiz	
	(Her biri için)	5,00 ₺
ZEYTİN	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Ezik Tane	5,00 ₺
KESTANE	Yabancı Madde	7,00 ₺
	Çürük, Küflü	
	(Her biri için)	5,00 ₺

KISALTMALAR

P.Hz.	: Peşin Hazır
Vd.	: Vadeli
Ö.Ş.	: Özel Şartlı
G.T.	: Geç Tescil
Pak.	: Paket
Vak.Pak.	: Vakumlu Paket
Müst.Alış	: Müstahsilden Alış
Jasmine	: Yasemin Kokulu
Derm.	: Dermason
K.Mercimek	: Kırmızı Mercimek
Y.Mercimek	: Yeşil Mercimek
S.Mercimek	: Sarı Mercimek
Kav.	: Kavrulmuş
Raf.	: Rafine
Vint.	: Vinterize
N.Margarin	: Nebati Margarin
Y.Yağlı	: Yarım Yağlı
T.Yağlı	: Tam Yağlı
Kab.	: Kabuklu
K.Baş	: Küçükbaş
B.Baş	: Büyükbaş
Hayv.	: Hayvan
Bağ.	: Bağırsak
Orj.	: Orijinal
İth.	: İthal